

SEANCES DU MARDI 5 JUIN 1990
VERGADERINGEN VAN DINSDAG 5 JUNI 1990ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERINGSEANCE DE L'APRES-MIDI
NAMIDDAGVERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 2069.

MESSAGES:

Page 2069.

Chambre des représentants.

COMMUNICATIONS:

Page 2070.

1. Cour d'arbitrage.
2. Cour des comptes.
3. Budgets administratifs.
4. Fonds d'investissement agricole.

COMMUNICATION DE M. LE PRESIDENT:

Page 2071.

PROPOSITIONS DE LOI (Prise en considération):

Page 2071.

M. de Wasseige et consorts. — Proposition de loi sur les sociétés d'intérêt social, les sociétés de promotion d'intérêt social et les unions de sociétés d'intérêt social.

Ann. parl. Sénat de Belgique — Session ordinaire 1989-1990
Parlem. Hand. Belgische Senaat — Gewone zitting 1989-1990

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 2069.

BOODSCHAPPEN:

Bladzijde 2069.

Kamer van volksvertegenwoordigers.

MEDEDELINGEN:

Bladzijde 2070.

1. Arbitragehof.
2. Rekenhof.
3. Administratieve begrotingen.
4. Landbouwinvesteringsfonds.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER:

Bladzijde 2071.

VOORSTELLEN VAN WET (Inoverwegingneming):

Bladzijde 2071.

De heer de Wasseige c.s. — Voorstel van wet op de vennootschappen met een sociaal oogmerk, de vennootschappen ter ondersteuning van de vennootschappen met een sociaal oogmerk en de verenigingen van vennootschappen met een sociaal oogmerk.

5 feuilles/vellen

285

M. de Seny. — Proposition de loi relative au permis de conduire et à la licence d'apprentissage.

PROPOSITION DE RESOLUTION (Dépôt et prise en considération):

Page 2072.

M. Erdman et consorts. — Proposition de résolution relative aux récentes profanations de sépultures juives en France.

QUESTION ORALE DE M. VERSCHUEREN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES ET AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES CLASSES MOYENNES SUR «LA PERCEPTION IMMEDIATE DES AMENDES EN MATIERE DE TRANSPORT DE PERSONNES ET DE MARCHANDISES PAR LA ROUTE»:

Orateurs: M. Verschueren, M. Wathelet, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Classes moyennes, p. 2072.

QUESTION ORALE DE M. ERDMAN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES CLASSES MOYENNES SUR «LA COLLABORATION AVEC LES AUTORITES FRANÇAISES DANS LE CADRE DE L'AFFAIRE DE BONVOISIN»:

Orateurs: M. Erdman, M. Wathelet, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Classes moyennes, p. 2072.

QUESTION ORALE DE M. HENRION AU SECRETAIRE D'ETAT A LA SANTE PUBLIQUE ET A LA POLITIQUE DES HANDICAPES SUR «LA CAMPAGNE DE SENSIBILISATION A L'USAGE DU PRESERVATIF, PATRONNEE PAR LE SECRETAIRE D'ETAT»:

Orateurs: M. Henrion, M. Delizée, secrétaire d'Etat à la Santé publique et à la Politique des Handicapés, adjoint au ministre des Affaires sociales et, en ce qui concerne le Fonds national de reclassement social des handicapés, au ministre de l'Emploi et du Travail, p. 2073.

QUESTION ORALE DE M. ARTS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ECONOMIQUES ET DU PLAN SUR «LA FIXATION DU PRIX DANS LES MAISONS DE REPOS AGREEES»:

Orateurs: M. Arts, M. Claes, Vice-Premier ministre et ministre des Affaires économiques et du Plan, chargé de la restructuration du *ministère van Onderwijs*, p. 2074.

QUESTION ORALE DE M. BOEL AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ECONOMIQUES ET DU PLAN SUR «L'INCORPORATION DU TABAC ET DES BOISSONS ALCOOLISEES DANS L'INDEX DES PRIX DE DETAIL»:

Orateurs: M. Boël, M. Claes, Vice-Premier ministre et ministre des Affaires économiques et du Plan, chargé de la restructuration du *ministère van Onderwijs*, p. 2075.

QUESTION ORALE DE M. SUYKERBUYK AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR «LE TRACE DU TGV AU NORD D'ANVERS»:

De heer de Seny. — Voorstel van wet betreffende het rijbewijs en de leervergunning.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE (Indiening en inoverwegingneming):

Bladzijde 2072.

De heer Erdman c.s. — Voorstel van resolutie betreffende de recente aanslagen op Joodse begraafplaatsen in Frankrijk.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VERSCHUEREN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN EN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN MIDDENSTAND OVER «DE ONMIDDELIJKE INNING VAN BOETES INZAKE HET PERSONEN- EN GOEDERENVERVOER OVER DE WEG»:

Spreekers: de heer Verschueren, de heer Wathelet, Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Middenstand, blz. 2072.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER ERDMAN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN MIDDENSTAND OVER «DE SAMENWERKING MET DE FRANSE OVERHEDEN IN HET KADER VAN DE ZAAK-DE BONVOISIN»:

Spreekers: de heer Erdman, de heer Wathelet, Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Middenstand, blz. 2072.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HENRION AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR VOLKSGEZONDHEID EN GEHANDICAPTENBELEID OVER «DE MET DE STEUN VAN DE STAATSSECRETARIS GEVOERDE SENSIBILISATIECAMPAGNE VOOR HET GEBRUIK VAN CONDOOMS»:

Spreekers: de heer Henrion, de heer Delizée, staatssecretaris voor Volksgezondheid en Gehandicaptenbeleid, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en, wat betreft het Rijksfonds voor sociale reclassering van de mindervaliden, aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid, blz. 2073.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER ARTS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN HET PLAN OVER «DE PRIJSBEPALING IN DE ERKENDE RUSTOORDEN»:

Spreekers: de heer Arts, de heer Claes, Vice-Eerste minister en minister van Economische Zaken en het Plan, belast met de herstructurering van het ministerie van Onderwijs, blz. 2074.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BOEL AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN HET PLAN OVER «HET OPNEMEN VAN TABAK EN ALCOHOLHOUDENDE DRANKEN IN HET INDEXCIJFER DER KLEINHANDELSPRIJZEN»:

Spreekers: de heer Boël, de heer Claes, Vice-Eerste minister en minister van Economische Zaken en het Plan, belast met de herstructurering van het ministerie van Onderwijs, blz. 2075.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER SUYKERBUYK AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER «HET TRACE VAN DE SST TEN NOORDEN VAN ANTWERPEN»:

QUESTION ORALE DE MME AELVOET AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR « LE TRACE DU TGV ENTRE ANVERS ET LA FRONTIERE HOLLANDAISE »:

Orateurs: M. Suykerbuyk, Mme Aelvoet, M. Dehaene, Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Réformes institutionnelles, p. 2075 et p. 2076.

QUESTION ORALE DE M. DE LOOR AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR « L'AE-RODROME PRIVE DE ZOTTEGEM-OOMBERGEN »:

Orateurs: M. De Loor, M. Dehaene, Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Réformes institutionnelles, p. 2076.

QUESTION ORALE DE M. SUYKERBUYK AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR « LA RECENTE GREVE DES CHEMINS DE FER »:

Orateurs: M. Suykerbuyk, M. Dehaene, Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Réformes institutionnelles, p. 2077.

PROJETS DE LOI ET PROPOSITION DE RESOLUTION (Discussion):

Projet de loi portant des dispositions sociales.

Discussion et vote des articles, p. 2078.

Projet de loi modifiant la loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-carrefour de la sécurité sociale.

Discussion et vote des articles, p. 2083.

Projet de loi ajustant le budget du ministère de la Prévoyance sociale de l'année budgétaire 1989.

Discussion et vote des articles, p. 2084.

Proposition de résolution relative aux récentes profanations de sépultures juives en France.

Discussion. — *Orateurs:* MM. Verreycken, Erdman, p. 2086.

PROPOSITION DE LOI (Ajournement):

Proposition de loi modifiant l'article 54 des lois sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires, coordonnées par l'arrêté du Régent du 31 décembre 1949, p. 2085.

ORDRE DES TRAVAUX:

Page 2087.

PROJETS DE LOI ET PROPOSITION DE RESOLUTION (Votes):

Projet de loi portant approbation de la Charte sociale européenne et de l'annexe, faites à Turin le 18 octobre 1961, p. 2088.

Projet de loi portant des dispositions sociales, p. 2089.

Justification de vote: *Orateur:* Mme Herman-Michielsens, p. 2089.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW AELVOET AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER « HET TRACE VAN DE SST TUSSEN ANTWERPEN EN DE NEDERLANDSE GRENS »:

Sprekers: de heer Suykerbuyk, mevrouw Aelvoet, de heer Dehaene, Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Institutionele Hervormingen, blz. 2075 en blz. 2076.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DE LOOR AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER « HET PRIVAAT LUCHTVAARTTERREIN TE ZOTTEGEM-OOMBERGEN »:

Sprekers: de heer De Loor, de heer Dehaene, Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Institutionele Hervormingen, blz. 2076.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER SUYKERBUYK AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER « DE RECENTE SPOORWEGSTAKING »:

Sprekers: de heer Suykerbuyk, de heer Dehaene, Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Institutionele Hervormingen, blz. 2077.

ONTWERPEN VAN WET EN VOORSTEL VAN RESOLUTIE (Beraadslaging):

Ontwerp van wet houdende sociale bepalingen.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 2078.

Ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 2083.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Sociale Voorzorg van het begrotingsjaar 1989.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 2084.

Voorstel van resolutie betreffende de recente aanslagen op Joodse begraafplaatsen in Frankrijk.

Beraadslaging. — *Sprekers:* de heren Verreycken, Erdman, blz. 2086.

VOORSTEL VAN WET (Verdaging):

Voorstel van wet tot wijziging van artikel 54 van de wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens, gecoördineerd bij het besluit van de Regent van 31 december 1949, blz. 2085.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Bladzijde 2087.

ONTWERPEN VAN WET EN VOORSTEL VAN RESOLUTIE (Stemmingen):

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Europees Sociaal Handvest en van de bijlage, opgemaakt te Turijn op 18 oktober 1961, blz. 2088.

Ontwerp van wet houdende sociale bepalingen, blz. 2089.

Stemverklaring: *Spreker:* mevrouw Herman-Michielsens, blz. 2089.

Projet de loi modifiant la loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-carrefour de la sécurité sociale, p. 2089.

Justification de vote: *Orateur*: Mme Delruelle-Ghobert, p. 2090.

Projet de loi ajustant le budget du ministère de la Prévoyance sociale de l'année budgétaire 1989, p. 2090.

Proposition de résolution relative aux récentes profanations de sépultures juives en France, p. 2090.

VOTE SUR LA MOTION DEPOSEE EN CONCLUSION DE L'INTERPELLATION DE M. MONFILS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ECONOMIQUES ET DU PLAN, DEVELOPPEE LE 22 MAI 1990:

Page 2091.

INTERPELLATIONS (Discussion):

Interpellation de M. Henrion au Premier ministre sur « les constatations récentes révélant une carence non seulement dans l'exécution des lois, mais aussi dans leur cheminement terminal, ce qui revient à créer, à côté d'une catégorie déjà connue, celles des « lois oubliées », une nouvelle catégorie, celles des « lois évanescences ».

Orateurs: M. Henrion, M. Martens, Premier ministre, p. 2092.

Interpellation de M. Gryp au secrétaire d'Etat à l'Environnement et à l'Emancipation sociale sur « les résultats insuffisants de la conférence de Bergen sur l'environnement ».

Orateurs: M. Gryp, Mme Smet, secrétaire d'Etat à l'Environnement et à l'Emancipation sociale, adjoint au Premier ministre, p. 2097.

QUESTION ORALE DE M. GRYP AU SECRETAIRE D'ETAT A L'ENVIRONNEMENT ET A L'EMANCIPATION SOCIALE SUR « LE DEVERSEMENT DE MATIERES DE DRAGAGE EN MER DU NORD »:

Orateurs: M. Gryp, Mme Smet, secrétaire d'Etat à l'Environnement et à l'Emancipation sociale, adjoint au Premier ministre, p. 2097.

COMMUNICATION DE M. LE PRESIDENT:

Page 2101.

PROJET DE LOI (Dépôt):

Page 2101.

Projet de loi modifiant les règles du Code judiciaire relatives au recrutement et à la formation des magistrats.

PROPOSITIONS DE LOI (Dépôt):

Page 2101.

M. de Seny. — Proposition de loi relative au permis de conduire et à la licence d'apprentissage.

M. Arts. — Proposition de loi modifiant les articles 14 et 20 de la loi du 28 décembre 1983 sur le débit de boissons spiritueuses et sur la taxe de patente.

Ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, blz. 2089.

Stemverklaring. — *Spreker*: mevrouw Delruelle-Ghobert, blz. 2090.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Sociale Voorzorg van het begrotingsjaar 1989, blz. 2090.

Voorstel van resolutie betreffende de recente aanslagen op Joodse begraafplaatsen in Frankrijk, blz. 2090.

STEMMING OVER DE MOTIE INGEDIEND TOT BESLUIT VAN DE OP 22 MEI 1990 GEHOUDEN INTERPELLATIE VAN DE HEER MONFILS TOT DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN HET PLAN:

Bladzijde 2091.

INTERPELLATIES (Bespreking):

Interpellatie van de heer Henrion tot de Eerste minister over « de recente vaststelling dat er niet alleen bij de uitvoering van de wetten maar ook in de eindfase van hun totstandkoming tekortkomingen blijken te bestaan, zodat er bij de reeds vertrouwde categorie « vergeten wetten » nu ook nog een categorie « vluchtige wetten » komt ».

Sprekers: de heer Henrion, de heer Martens, Eerste minister, blz. 2092.

Interpellatie van de heer Gryp tot de staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie over « de ontoereikende resultaten van de milieuconferentie in Bergen ».

Sprekers: de heer Gryp, mevrouw Smet, staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie, toegevoegd aan de Eerste minister, blz. 2097.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER GRYP AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR LEEFMILIEU EN MAATSCHAPPELIJKE EMANCIPATIE OVER « HET STORTEN VAN BAGGERSPECIE IN DE NOORDZEE »:

Sprekers: de heer Gryp, mevrouw Smet, staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie, toegevoegd aan de Eerste minister, blz. 2097.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER:

Bladzijde 2101.

ONTWERP VAN WET (Indiening):

Bladzijde 2101.

Ontwerp van wet tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de werving en de opleiding van magistraten.

VOORSTELLEN VAN WET (Indiening):

Bladzijde 2101.

De heer de Seny. — Voorstel van wet betreffende het rijbewijs en de leervergunning.

De heer Arts. — Voorstel van wet tot wijziging van de artikelen 14 en 20 van de wet van 28 december 1983 betreffende het verstrekken van sterke drank en betreffende het vergunningsrecht.

M. Hatry. — Proposition de loi complétant l'article 8, §§ 4 et 5, de la loi du 10 avril 1990 sur les entreprises de gardiennage, sur les entreprises de sécurité et sur les services internes de gardiennage.

M. Deneir. — Proposition de loi modifiant l'article 5, § 1er, II, 4°, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles.

M. de Seny. — Proposition de loi portant sur la distribution du médicament vétérinaire.

INTERPELLATIONS (Demandes):

Page 2102.

M. Peeters au ministre des Affaires sociales sur « les nouvelles modalités de calcul des tarifs des honoraires forfaitaires de biologie clinique par journée d'hospitalisation, valables à partir du 1er février jusqu'au 31 décembre 1990 ».

M. Desmedt au ministre des Affaires sociales sur « les conséquences néfastes, pour les associations sociales et culturelles, de l'arrêté royal du 24 août 1987 concernant l'assujettissement à la sécurité sociale des travailleurs à temps réduit ».

Mme Mayence-Goossens au ministre de la Coopération au Développement sur « la situation des coopérants belges au Zaïre ».

M. Pataer au Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Réformes institutionnelles sur « l'opportunité de supprimer, pour les employés et fonctionnaires, le plafond de rémunérations pour l'obtention d'un abonnement social de chemin de fer, à l'effet d'encourager l'usage des transports en commun ».

De heer Hatry. — Voorstel van wet tot aanvulling van artikel 8, §§ 4 en 5, van de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten.

De heer Deneir. — Voorstel van wet tot wijziging van artikel 5, § 1, II, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

De heer de Seny. — Voorstel van wet betreffende de handel in diergeneesmiddelen.

INTERPELLATIES (Verzoeken):

Bladzijde 2102.

De heer Peeters tot de minister van Sociale Zaken over « de nieuwe berekeningswijze van de tarieven van de forfaitaire honoraria voor klinische biologie per verpleegdag, geldig vanaf 1 februari tot 31 december 1990 ».

De heer Desmedt tot de minister van Sociale Zaken over « de nefaste gevolgen, voor de sociale en culturele verenigingen, van het koninklijk besluit van 24 augustus 1987 waarbij de verplichte verzekering wordt ingevoerd voor de werknemers in deeltijd ».

Mevrouw Mayence-Goossens tot de minister van Ontwikkelingssamenwerking over « de situatie van de Belgische ontwikkelingshulpers in Zaïre ».

De heer Pataer tot de Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Institutionele Hervormingen over « de wenselijkheid de salarissgrens voor het bekomen van een sociaal spoorabonnement voor bedienden en ambtenaren af te schaffen, ten einde het gebruik van het openbaar vervoer te bevorderen ».

PRESIDENCE DE M. SWAELEN, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 5 m.
De vergadering wordt geopend te 15 h 5 m.

CONGES — VERLOF

M. Bockstal, pour raisons familiales; **Mme Cahay-André**, **MM. Verhaegen**, pour raison de santé; **Hatry**, pour d'autres devoirs; **Peeters**, **Toussaint**, malades; **Van Aperen**, **Vanderborgh**, **Vandersmissen**, pour devoirs administratifs; **Adriaensens**, **Bayenet**, **Borremans**, **Deghilage**, **Dehousse**, **Deworme**, **Gevenois**, **Grosjean**, **Lallemant**, **Larcier**, **Mahoux**, **Marchal**, **Noerens**, **Péciaux**, **Poullet**, **Taminiaux** et **Mme Blomme**, en mission à l'étranger, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heer Bockstal, om familiale redenen; mevrouw Cahay-André, de heren Verhaegen, om gezondheidsredenen; Hatry, wegens andere plichten; Peeters, Toussaint, ziek; Van Aperen, Vanderborgh, Vandersmissen,

wegens ambtsbezigheden; Adriaensens, Bayenet, Borremans, Deghilage, Dehousse, Deworme, Gevenois, Grosjean, Lallemant, Larcier, Mahoux, Marchal, Noerens, Péciaux, Poullet, Taminiaux en mevrouw Blomme, met opdracht in het buitenland.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

MESSAGES — BOODSCHAPPEN

M. le Président. — Par messages du 23 mai 1990, la Chambre des représentants transmet au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance de ce jour, les projets de loi:

1° Visant à créer une commission d'évaluation de la loi du 3 avril 1990 relative à l'interruption de grossesse, modifiant les articles 348, 350, 351 et 352 du Code pénal et abrogeant l'article 353 de même code;

Bij boodschappen van 23 mei 1990 zendt de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat, zoals zij ter vergadering van die dag werden aangenomen, de ontwerpen van wet:

1° Houdende oprichting van een commissie voor de evaluatie van de wet van 3 april 1990 betreffende de zwangerschapsafbreking, tot wijziging van de artikelen 348, 350, 351 en 352 van het Strafwetboek en tot opheffing van artikel 353 van hetzelfde wetboek;

— Renvoyé à la commission de la Santé publique et de l'Environnement.

Verwezen naar de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu.

2° Ajustant le budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 1990;

2° Houdende aanpassing van de Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 1990;

3° Ajustant le budget général des Dépenses pour l'année budgétaire 1990;

3° Houdende aanpassing van de Algemene Uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1990;

— Renvoyés à la commission des Finances.

Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

4° Portant des dispositions budgétaires;

4° Houdende begrotingsbepalingen;

— Renvoyé à la commission des Affaires sociales (articles 1 à 9), à la commission de la Santé publique et de l'Environnement (articles 10 à 12), à la commission de l'Infrastructure (article 13) et à la commission des Finances (article 14).

Verwezen naar de commissie voor Sociale Aangelegenheden (artikelen 1 tot 9), naar de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu (artikelen 10 tot 12), naar de commissie voor de Infrastructuur (artikel 13) en naar de commissie voor de Financiën (artikel 14).

5° Modifiant la loi du 3 janvier 1933 relative à la fabrication, au commerce et au port des armes et au commerce des munitions.

5° Tot wijziging van de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, de handel in en het dragen van wapens en op de handel in munitie.

— Renvoyé à la commission de la Justice.

Verwezen naar de commissie voor de Justitie.

Par messages de même jour, la Chambre fait également connaître qu'elle a adopté, tels qu'ils lui ont été transmis par le Sénat, les projets de loi:

1° Modifiant la loi du 1er juillet 1971 portant création de la Régie des Transports maritimes (RTM);

Bij boodschappen van dezelfde dag deelt de Kamer tevens mede dat zij heeft aangenomen, zoals zij haar door de Senaat werden overgezonden, de ontwerpen van wet:

1° Tot wijziging van de wet van 1 juli 1971 houdende oprichting van de Regie voor Maritiem Transport (RMT);

2° Relatif aux entreprises de transports aériens;

2° Betreffende de luchtvaartondernemingen;

3° Ajustant le budget du ministère des Travaux publics de l'année budgétaire 1989.

3° Houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Openbare Werken van het begrotingsjaar 1989.

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

COMMUNICATIONS — MEDEDELINGEN

Cour d'arbitrage — Arbitragehof

M. le Président. — En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au Sénat l'arrêt n° 18/90 rendu le 23 mai 1990 en cause du recours en annulation:

— De la loi du 9 août 1988 portant modification de la loi communale, de la loi électorale communale, de la loi organique des centres publics d'aide sociale, de la loi provinciale, du Code électoral, de la loi organique des élections provinciales et de la loi organisant l'élection simultanée pour les chambres législatives et les conseils provinciaux,

— Des articles 2 et 3 de la loi du 8 août 1988 modifiant la loi électorale communale, coordonnée le 4 août 1932, en vue d'adapter les bulletins de votes,

introduit le 3 février 1989 par M. Deleu et autres (numéro du rôle 88).

Ter uitvoering van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de Senaat van het arrest nr. 18/90 uitgesproken op 23 mei 1990 in zake het beroep tot vernietiging van:

— De wet van 9 augustus 1988 tot wijziging van de gemeentewet, de gemeentekieswet, de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de provinciewet, het Kieswetboek, de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen en de wet tot regeling van de gelijktijdige parlements- en provincieraadsverkiezingen,

— De artikelen 2 en 3 van de wet van 8 augustus 1988 tot wijziging van de gemeentekieswet, gecoördineerd op 4 augustus 1932, met het oog op het aanpassen van de stembiljetten,

ingesteld op 3 februari 1989 door de heer Deleu en anderen (rolnummer 88).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

M. le Président. — Par ailleurs, en application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au Sénat les décisions de renvoi concernant:

1. La question préjudicielle posée par la Cour de cassation par arrêt du 19 mars 1990 en cause de Bernard Sole (numéro du rôle 189);

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de Senaat van de verwijzingsbeslissingen betreffende:

1. De prejudiciële vraag gesteld door het Hof van cassatie bij arrest van 19 maart 1990 in zake Bernard Sole (rolnummer 189);

2. La question préjudicielle posée par le Tribunal de première instance de Mons par jugement du 4 avril 1990 en cause de Léon Gausin contre Françoise Martin (numéro du rôle 190);

2. De prejudiciële vraag gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg te Bergen, bij vonnis van 4 april 1990 in zake Léon Gausin tegen Françoise Martin (rolnummer 190);

3. La question préjudicielle posée par le Conseil d'Etat par arrêt du 24 avril 1990 en cause de la commune de Lanaken contre la Communauté flamande (numéro du rôle 192).

3. De prejudiciële vraag gesteld door de Raad van State bij arrest van 24 april 1990 inzake de gemeente Lanaken tegen de Vlaamse Gemeenschap (rolnummer 192).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

Cour des comptes — Rekenhof

M. le Président. — Conformément aux articles 14 et 17 modifiés de la loi du 29 octobre 1846, la Cour des comptes a

transmis au Sénat, par dépêche du 23 mai 1990, la délibération n° 213 du Conseil des ministres du 27 avril 1990, au sujet du différend survenu entre son collègue et le ministre des Affaires sociales à propos des ordonnances émises à titre d'avances de fonds au profit de l'Institut d'hygiène et d'épidémiologie.

Overeenkomstig de gewijzigde artikelen 14 en 17 van de wet van 29 oktober 1846, heeft het Rekenhof aan de Senaat gezonden, bij dienstbrief van 23 mei 1990, het besluit nr. 213 van de Ministerraad d.d. 27 april 1990, met betrekking tot het geschil tussen zijn college en de minister van Sociale Zaken omtrent de ordonnances die uitgegeven werden als fondsenvoorschotten ten voordele van het Instituut voor hygiëne en epidemiologie.

— Renvoi à la commission des Finances.

Verwezen naar de commissie voor de Financien.

M. le Président. — Il est donné acte de cette communication au premier président de la Cour des comptes.

Van deze mededeling wordt aan de eerste voorzitter van het Rekenhof akte gegeven.

Par dépêches des 23 et 30 mai et du 1er juin 1990, la Cour des comptes communique également au Sénat qu'elle a examiné, sur la base de l'article 10, § 2, de la loi du 28 juin 1963, modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, les budgets administratifs ajustés pour l'année 1990:

— Des Services du Premier ministre,

— Des ministères de la Justice, des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement, de l'Agriculture, des Affaires économiques, des Communications, des PTT, de la Défense nationale, de l'Emploi et du Travail et des travaux publics, ainsi que

— De la Gendarmerie et de la Dette publique

et qu'elle n'a pas d'observations à formuler à propos de la conformité de ces documents au contenu et aux objectifs de l'ajustement du budget général des Dépenses.

Bij dienstbrieven van 23 en 30 mei en 1 juni 1990 deelt het Rekenhof aan de Senaat mede dat het op grond van artikel 10, § 2, van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit, is overgegaan tot het onderzoek van de aangepaste administratieve begrotingen voor het jaar 1990 van:

— De Diensten van de Eerste minister,

— De ministeries van Justitie, Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Landbouw, Economische Zaken, Verkeerswezen, PTT, Landsverdediging, Tewerkstelling en Arbeid en Openbare Werken evenals van

— De Rijkswacht en van de Rijksschuld

en dat er geen opmerkingen dienen te worden gemaakt over de overeenstemming van die documenten met de aanpassing van de Algemene Uitgavenbegroting.

La Cour communique également qu'elle n'a pas d'observations à formuler à propos de la conformité du budget administratif ajusté du ministère des Finances pour l'année 1990 au contenu et aux objectifs du budget général des Dépenses ajusté, mais elle souligne toutefois que ce budget administratif ajusté ne reprend pas les justifications prévues par l'article 9, § 5, de la loi précitée.

Het Hof deelt eveneens mede dat het geen opmerkingen heeft betreffende de overeenstemming van de aangepaste administratieve begroting van het ministerie van Financien voor het jaar 1990 met de inhoud en de doelstellingen van de aanpassing van de Algemene Uitgavenbegroting; het onderstreept evenwel dat deze aangepaste administratieve begroting niet de verantwoordingen bevat die artikel 9, § 5, van voornoemde wet voorschrijft.

— Renvoi aux commissions respectivement compétentes.

Verwezen naar de respectievelijk bevoegde commissies.

M. le Président. — Il est donné acte de cette communication au premier président de la Cour des comptes.

Van deze mededeling wordt aan de eerste voorzitter van het Rekenhof akte gegeven.

Budgets administratifs — Administratieve begrotingen

M. le Président. — En exécution de l'article 10, § 2, de la loi du 28 juin 1963 modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, le gouvernement a transmis aux assemblées législatives:

1. Par lettre du 22 mai 1990, le budget administratif ajusté pour l'année budgétaire 1990 du ministère de la Défense nationale;

Met toepassing van het artikel 10, § 2, van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit heeft de regering aan de wetgevende vergaderingen overgezonden:

1. Bij brief van 22 mei 1990, de aangepaste administratieve begroting voor het begrotingsjaar 1990 van het ministerie van Landsverdediging;

2. Par lettres du 30 mai 1990, les budgets administratifs ajustés pour l'année budgétaire 1990 du ministère de la Santé publique et de l'Environnement et du ministère des Travaux publics.

2. Bij brieven van 30 mei 1990, de aangepaste administratieve begrotingen voor het begrotingsjaar 1990 van het ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu en van het ministerie van Openbare Werken.

Ces budgets administratifs ajustés sont renvoyés aux commissions respectivement compétentes.

Deze aangepaste administratieve begrotingen worden verwezen naar de respectievelijk bevoegde commissies.

Fonds d'investissement agricole

Landbouwinvesteringsfonds

M. le Président. — Conformément aux dispositions de l'article 11 de la loi du 15 février 1961 portant création d'un Fonds d'investissement agricole, le secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture a transmis au Sénat le rapport sur l'activité dudit fonds au cours de l'année 1989.

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 11 van de wet van 15 februari 1961 houdende oprichting van een Landbouwinvesteringsfonds, heeft de staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw aan de Senaat overgezonden, het verslag over de activiteit van dat fonds gedurende het jaar 1989.

Il est donné acte de cette communication au secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture.

Van deze mededeling wordt aan de staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw akte gegeven.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

COMMUNICATION DE M. LE PRESIDENT

De Voorzitter. — Dames en heren, de leden van de commissie voor de Justitie worden verzocht zich naar zaal B te begeven voor de goedkeuring van het verslag over de voorlopige hechtenis.

Les membres de la commission de la Justice sont priés de se rendre à la salle B pour l'approbation du rapport sur la détention préventive.

VOORSTELLEN VAN WET — PROPOSITIONS DE LOI

Inoverwegingneming — Prise en considération

De Voorzitter. — Aan de orde is thans de bespreking over de inoverwegingneming van voorstellen van wet.

L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération de propositions de loi.

U hebt de lijst ontvangen van de verscheidene in overweging te nemen voorstellen van wet met opgave van de commissies waarnaar het bureau van plan is ze te verwijzen.

Vous avez reçu la liste des différentes propositions de loi à prendre en considération, avec indication des commissions auxquelles le bureau envisage de les renvoyer.

Leden die opmerkingen mochten hebben, gelieven mij die vóór het einde van de vergadering te doen kennen.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler, de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, zal ik beschouwen dat die voorstellen van wet in overweging zijn genomen en verwezen naar de commissies die door het bureau zijn aangeduid.

Sauf suggestions divergentes, je considérerai les propositions de loi comme prises en considération, et renvoyées aux commissions indiquées par le bureau.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Indiening en inoverwegingneming

PROPOSITION DE RESOLUTION

Dépôt et prise en considération

De Voorzitter. — De heer Erdman en andere leden hebben ingediend een voorstel van resolutie betreffende de recente aanslagen op joodse begraafplaatsen in Frankrijk.

M. Erdman et d'autres membres ont déposé une proposition de résolution relative aux récentes profanations de sépultures juives en France.

De tekst werd rondgedeeld.

Le texte a été distribué.

De commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden stelt voor dit voorstel onmiddellijk in overweging te nemen en de bespreking aan te vatten zonder verwijzing naar de bevoegde commissie. Ik stel voor die bespreking te houden te 16 uur.

La commission du Travail parlementaire propose de procéder immédiatement à la prise en considération de cette proposition, dont le texte a été déposé sur vos bancs, et d'en discuter, sans renvoi préalable à la commission compétente, vers 16 heures. (*Assentiment.*)

Het voorstel van resolutie is dus in overweging genomen.

La proposition de résolution est donc prise en considération.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VERSCHUEREN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN EN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN MIDDENSTAND OVER «DE ONMIDDELLIJKE INNING VAN BOETES INZAKE HET PERSONEN- EN GOEDERENVERVOER OVER DE WEG»

QUESTION ORALE DE M. VERSCHUEREN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES ET AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES CLASSES MOYENNES SUR «LA PERCEPTION IMMEDIATE DES AMENDES EN MATIERE DE TRANSPORT DE PERSONNES ET DE MARCHANDISES PAR LA ROUTE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Verschueren aan de Vice-Eerste minister en minister van

Verkeerswezen en Institutionele Hervormingen en aan de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Middenstand over «de onmiddellijke inning van boetes inzake het personen- en goederenvervoer over de weg».

Het woord is aan de heer Verschueren.

De heer Verschueren. — Mijnheer de Voorzitter, in het *Belgisch Staatsblad* van donderdag 20 juli 1989 verscheen uiteindelijk het koninklijk besluit van 12 juli 1989 betreffende de inning en de consignatie van een som bij het vaststellen van sommige overtredingen inzake het vervoer over de weg, genomen ter uitvoering van de wet van 6 mei 1985. Dit koninklijk besluit trad in werking op 1 september 1989.

De onmiddellijke inning voor zware overtredingen (geen geldige vergunning — niet-respecteren van de rij- en rusttijden...) bedraagt 10 000 frank, voor lichtere overtredingen 2 500 frank.

Daar de bevoegde controlediensten, rijkswacht, douane, ambtenaren en beambten verkeerswezen en andere, nog steeds niet over de nodige boekjes beschikken om de onmiddellijke inning toe te passen, kan worden geraamd dat de Belgische Staat hierdoor ten minste een half miljard aan ontvangsten heeft gemist.

Graag vernam ik van de heren ministers wanneer de aangeelde ambtenaren uiteindelijk de nodige boekjes zullen ontvangen, om tegen de vele misbruiken die thans door buitenlandse vervoerders op Belgisch grondgebied worden begaan, efficiënt te kunnen optreden.

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Wathelet.

De heer Wathelet, Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Middenstand. — Mijnheer de Voorzitter, de opgelopen vertraging voor het vervaardigen van de bedoelde boekjes is te wijten aan het feit dat er noch op de begroting van het departement van Verkeerswezen, noch op dit van Justitie kredieten waren ingeschreven om deze uitgave te dragen.

Met het oog op het drukken van de kosten werd na een grondig onderzoek besloten de boekjes te laten vervaardigen door de drukkerij van het *Belgisch Staatsblad*.

Hoewel die drukkerij niet over de vereiste apparatuur beschikte heeft de directeur van deze dienst aanvaard de uitvoering op zich te nemen. Dit heeft voordelen wat de kosten betreft, maar nadelen inzake de tijd, ingevolge redenen van technische aard.

Het tweede probleem werd ook opgelost en ik kan u verzekeren dat de aanpassing van de beschikbare apparatuur bijna is voltooid en dat de boekjes klaar zullen zijn in de loop van de maand juli 1990.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verschueren.

De heer Verschueren. — Mijnheer de Voorzitter, allereerst dank ik de Vice-Premier voor zijn mededeling dat de boekjes ter beschikking zullen zijn in de loop van de maand juli.

Men mag mijn vraag natuurlijk niet verkeerd interpreteren. Sommige collega's hebben mij in de wandelgangen gevraagd of ik iets heb tegen de Belgische transporteurs. Dat is natuurlijk niet waar, integendeel. De niet-Belgische transporteurs betalen de inning niet onmiddellijk als zij zich op Belgisch grondgebied bevinden. Zij krijgen een proces-verbaal, dat in het buitenland vaak wordt geseponeerd. De Belgische transporteurs worden na enkele maanden door een rechtbank veroordeeld en zij moeten wel betalen. Op het ogenblik is de concurrentie tussen de Belgische en de niet-Belgische transporteurs reeds zeer hevig, ook ingevolge de discrepantie die nu bestaat. Het is dus de hoogste tijd dat aan dit onrecht een einde wordt gemaakt. Het verheugt me dat dit in juli zal kunnen gebeuren.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER ERDMAN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN MIDDENSTAND OVER «DE SAMENWERKING MET DE FRANSE OVERHEDEN IN HET KADER VAN DE ZAAK-DE BONVOISIN»

QUESTION ORALE DE M. ERDMAN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES CLASSES MOYENNES SUR « LA COLLABORATION AVEC LES AUTORITES FRANÇAISES DANS LE CADRE DE L'AFFAIRE DE BONVOISIN »

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Erdman voor het stellen van een mondelinge vraag aan de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Middenstand over « de samenwerking met de Franse overheden in het kader van de zaak-de Bonvoisin ».

De heer Erdman. — Mijnheer de Voorzitter, volgens persberichten van 1 juni jongstleden zou in het kader van de zaak-de Bonvoisin in Frankrijk op 15 mei een huiszoeking hebben plaatsgevonden en werden documenten in beslag genomen. Nog steeds volgens de pers zouden de Franse overheden de in beslag genomen documenten echter niet meer ter inzage aan de Belgische politiemensen hebben voorgelegd. Zij zouden bovendien hebben geweigerd deze stukken aan de Belgische gerechtelijke overheden te bezorgen. Nog steeds volgens persberichten van 2 juni zou Parijs Brussel hebben laten weten dat de documenten inmiddels klaar liggen en mogen worden afgehaald.

Kan de minister ons mededelen op basis van welke overeenkomst de huiszoeking te Parijs heeft plaatsgevonden in aanwezigheid van Belgische politiemensen en of daarin voorzien is in een voorbehoud van 's lands belang van een verdragsluitende partij om, in het kader van de daarin bedoelde huiszoeking, in beslag genomen documenten achter te houden precies wegens een voorbehoud van 's lands belang? Kan anderzijds de minister ons mededelen waarom een woordvoerder van zijn kabinet zou hebben verklaard dat de documenten die achtergehouden werden in Parijs geen belang hadden voor het Belgisch gerecht: hoe kon deze medewerker daarover oordelen en behoorde het niet aan de gerechtelijke overheden desbetreffend een standpunt in te nemen?

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Wathélet.

De heer Wathélet, Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Middenstand. — Mijnheer de Voorzitter, de ambtelijke opdracht strekkende tot huiszoeking en inbeslagname van de stukken in het kader van het onderzoek lastens de Bonvoisin vond plaats met toepassing van de artikelen 3 tot 5 en 15 van het Europees Verdrag aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken, opgemaakt te Straatsburg op 20 april 1959.

Artikel 2 van het verdrag voorziet in de mogelijkheid om rechtshulp te weigeren « indien de aangezochte partij van mening is dat uitvoering van het verzoek zou kunnen leiden tot een aantasting van de soevereiniteit, de veiligheid, de openbare orde of andere wezenlijke belangen van haar land ». Frankrijk heeft met betrekking tot dit artikel noch verklaring, noch voorbehoud gemaakt.

De Franse autoriteiten hebben evenmin de uitvoering van de ambtelijke opdracht geweigerd.

Gelet op het dringend karakter van het onderzoek werd, bij toepassing van artikel 15, paragraaf 2, van het Verdrag, de ambtelijke opdracht rechtstreeks verzonden door de Belgische gerechtelijke autoriteiten. In dergelijk geval is evenwel voorgeschreven dat de ambtelijke opdracht, vergezeld van de stukken die op haar uitvoering betrekking hebben, wordt teruggezonden via de ministeries van Justitie.

Met mijn akkoord werden de ambtelijke opdracht en de stukken van uitvoering, vanmorgen overhandigd aan de Belgische gerechtelijke autoriteiten te Parijs.

Na verificatie bij de gerechtelijke overheden — er was contact met het parket — heeft mijn woordvoerder de persberichten als zou de Franse overheid de uitvoering van de ambtelijke opdracht

tegenhouden, steeds ontkend. Hij heeft verduidelijkt dat bij de huiszoeking te Parijs documenten — nog steeds volgens de inlichtingen van het parket — werden gevonden die niet noodzakelijk in verband stonden met het Belgische onderzoek.

Daardoor is in de pers misschien verwarring ontstaan. In een krant lezen we « geen belang voor het gerecht ». Misschien betekent dit eigenlijk « geen verband met het precieze onderzoek ». In andere kranten lezen we deze verwarring immers niet. Zij spreken alle over « geen verband ». De correcte interpretatie is misschien dat documenten die geen verband houden met het onderzoek ook geen belang hebben.

Overigens laat artikel 6 van het Verdrag bovendien toe dat de aangezochte overheid het overdragen van voorwerpen, dossiers en documenten uitstelt indien deze nodig zijn voor een strafrechtelijke procedure in haar land. Dit was niet het geval. De documenten zijn dus nu in België. Ik weet nog niet welke documenten er zijn en of ze vanmorgen allemaal zijn aangekomen. Dat is het werk voor de gerechtelijke overheden. Misschien zullen de magistraten het ook nooit weten. Ik heb daarover geen inlichtingen.

QUESTION ORALE DE M. HENRION AU SECRETAIRE D'ETAT A LA SANTE PUBLIQUE ET A LA POLITIQUE DES HANDICAPES SUR « LA CAMPAGNE DE SENSIBILISATION A L'USAGE DU PRESERVATIF, PATRONNEE PAR LE SECRETAIRE D'ETAT »

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HENRION AAN DE STAATSECRETARIS VOOR VOLKSGEZONDHEID EN GEHANDICAPTENBELEID OVER « DE MET DE STEUN VAN DE STAATSECRETARIS GEVOERDE SENSIBILISATIECAMPAGNE VOOR HET GEBRUIK VAN CONDOOMS »

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Henrion au secrétaire d'Etat à la Santé publique et à la Politique des Handicapés sur « la campagne de sensibilisation à l'usage du préservatif, patronnée par le secrétaire d'Etat. »

La parole est à M. Henrion.

M. Henrion. — Monsieur le Président, la presse a rapporté que, le vendredi 18 mai, le secrétaire d'Etat avait « frappé » un grand coup médiatique en patronnant une campagne de sensibilisation à l'usage du préservatif, organisée par la firme L.R.C. Je fais allusion à un article paru dans le journal *Le Soir*.

Il est précisé qu'à la sortie des concerts importants, quatre hommes, revêtus d'une espèce de carapace évoquant la chose proposée, distribueront prochainement quatre-vingt mille exemplaires de cette dernière, accompagnés d'une brochure destinée à expliquer aux jeunes l'usage approprié, dans le but louable de prévenir le sida et les autres maladies sexuellement transmissibles.

Quatre questions se posent. Tout d'abord, sur le plan déontologique, est-il opportun que la puissance publique privilégie une firme déterminée fabriquant certains objets en latex alors qu'il est vraisemblable que le marché de ceux-ci est tout au plus de nature oligopolistique.

Ensuite, sur le plan de la responsabilité de l'Etat, s'est-on assuré au préalable, suivant les meilleures techniques de mesure en résistance des matériaux, de la fiabilité du produit distribué sous l'appellation « Durex »?

Par ailleurs, sur le plan des finances publiques, quelles sont les conséquences positives ou négatives du sponsoring exercé par le secrétariat d'Etat?

Enfin, sur le plan de l'opportunité, la campagne n'est-elle pas susceptible d'accélérer, chez les très jeunes, le moment des

premiers rapports sexuels et de créer ainsi un trouble dans les familles?

M. le Président. — La parole est à M. Delizée, secrétaire d'Etat.

M. Delizée, secrétaire d'Etat à la Santé publique et à la Politique des Handicapés, adjoint au ministre des Affaires sociales et, en ce qui concerne le Fonds national de reclassement social des handicapés, au ministre de l'Emploi et du Travail. — Monsieur le Président, le préservatif est un médicament. Il mérite cette appellation car il a été agréé par la Commission d'enregistrement des médicaments. Il est établi que ce produit, dont la qualité est garantie et vérifiée, est susceptible de rendre des services appréciables en matière de santé publique et d'hygiène, d'autant plus que les effets indésirables liés à l'utilisation de ce médicament sont inexistantes.

Non seulement l'usage approprié doit être encouragé, mais, au-delà de cet aspect qualitatif, encore fallait-il encourager l'aspect quantitatif, c'est-à-dire encourager la disponibilité la plus large possible de ces produits.

Tout d'abord, l'initiative de la firme LRC méritait qu'un encouragement lui soit apporté, compte tenu des arguments que je viens d'évoquer. Toute autre initiative analogue rencontrera de ma part le même encouragement. A ce jour, seule cette firme a sollicité mon appui de principe.

Par ailleurs, je tiens à rappeler que le caractère de médicament reconnu au contraceptif impose au titulaire de l'autorisation de mise sur le marché des règles de fabrication et de «recontrôle» aux termes de la loi du 25 mars 1964 sur les médicaments. En conséquence, les normes de qualité, d'innocuité ainsi que les tests de contraintes sont définis sur base de normes, soit européennes, soit nationales, en vigueur.

En outre, l'incidence sur le plan des finances publiques est largement positive étant entendu que toute action favorisant l'amélioration du niveau de santé et d'hygiène comporte des économies induites.

Au cours de ces dernières années, les études épidémiologiques nous ont appris que le sida n'était pas la seule maladie grave transmise par les relations sexuelles. Il en va de même pour l'hépatite virale B et probablement aussi pour celle du type C. Il en va de même pour des virus appelés virus de papillomes, qui favorisent le développement du cancer du col de la matrice et l'on peut encore citer comme agents sexuellement transmissibles les chlamydia, responsables de stérilité chez la femme. Ainsi, c'est une portion de pathologie importante à laquelle on peut faire barrière par le préservatif.

Enfin, j'ai pensé qu'il était de mon devoir de familiariser les jeunes avec la chose dont vous parlez et de leur fournir l'occasion d'en lire le mode d'emploi comme on le fait pour un médicament. Mon but n'est certes pas d'entrer dans la vie privée des gens ni d'entreprendre l'éducation sexuelle des jeunes, dont mes collègues des Communautés ont la responsabilité.

En tout état de cause, le préservatif ne constitue pas un encouragement à une vie affective instable, mais un moyen pour que cette vie affective puisse prendre cours dans les meilleures conditions possibles de sécurité physiologique.

M. le Président. — La parole est à M. Henrion.

M. Henrion. — M. le Président, la réponse de M. le secrétaire d'Etat me satisfait largement.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER ARTS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN HET PLAN OVER «DE PRIJSBEPALING IN DE ERKENDE RUSTOORDEN»

QUESTION ORALE DE M. ARTS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ECONOMIQUES ET DU PLAN SUR «LA FIXATION DU PRIX DANS LES MAISONS DE REPOS AGREES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Arts aan de Vice-Eerste minister en minister van Economische Zaken en het Plan over «de prijsbepaling in de erkende rustoorden».

Het woord is aan de heer Arts.

De heer Arts. — Mijnheer de Voorzitter, de prijsbepaling in erkende rustoorden voor bejaarden en in rust- en verzorgingstehuizen wordt thans in hoge mate beïnvloed door te voldoen aan de normen die opgelegd worden door de bevoegde nationale overheid, enerzijds, en door de Gemeenschappen, anderzijds. Dit geldt zowel voor openbare als voor privé-rustoorden. Bovendien worden akkoorden gesloten tussen de rustoorden en de verzekeringsinstellingen inzake tegemoetkomingen ten laste van de nationale ziekteverzekering en dit voor de gekende verzorgingskosten.

De Gemeenschappen, enerzijds, en de ziekteverzekering, anderzijds, controleren op basis van de erkende rustoorden ook nauwgezet de boekhouding en de vraagprijs. De vraag is of het in deze context nog zinvol is de prijsbepaling in erkende rustoorden afhankelijk te maken van een onderzoek en een beslissing door de minister van Economische Zaken, daar waar dit niet wordt toegepast voor de prijsbepaling in de RVT-afdeling van diezelfde rustoorden. Kan de minister mij informeren op welke wettelijke bepalingen deze verplichting steunt en of deze wettelijke bepalingen nog in overeenstemming zijn, enerzijds met de bijzondere wetten op de hervorming van onze instellingen, en, anderzijds, met de wetgeving op de ziekteverzekering?

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vice-Eerste minister Claes.

De heer Claes, Vice-Eerste minister en minister van Economische Zaken en het Plan, belast met de herstructurering van het ministerie van Onderwijs. — De wetten tot hervorming van de instellingen hebben inderdaad een doorgedreven splitsing van de bevoegdheden tot gevolg gehad tussen, enerzijds, de nationale overheid en, anderzijds, de Gemeenschappen en Gewesten.

Voor de prijzenpolitiek ligt deze bevoegdheidsverdeling ondubbelzinnig vast. In artikel 6, paragraaf 1, VI, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 op de hervorming van de instellingen, zoals gewijzigd door de bijzondere wet van 8 augustus 1988, wordt immers duidelijk bepaald dat, wat de economie betreft, alleen de nationale overheid bevoegd is voor het «prijs- en inkomensbeleid».

Aldus blijft de wet van 30 juli 1971 betreffende de economische reglementering en de prijzen ten volle van toepassing. De minister van Economische Zaken heeft dus de meest algemene bevoegdheid maatregelen te nemen inzake het prijsbeleid, voor zover de wetgever de prijsbepaling voor een welomschreven materie niet heeft toegewezen aan de exclusieve bevoegdheid van een andere, nationale minister. De Raad van State heeft dit trouwens formeel bevestigd in een advies van 4 augustus 1987.

In alle economische sectoren is het productieproces in feite een resultante van een reeks normeringen die zowel door de nationale overheden als de Gemeenschappen kunnen worden opgelegd, elk voor zijn bevoegdheidsdomein. Als dusdanig is de kostprijs van een goed of van een dienst een resultante van deze normeringen.

De sector van de rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen vormt daar geen uitzondering op. Ik wil trouwens de bewering als zou op de rust- en verzorgingstehuizen de prijzenreglementering niet toepasselijk zijn, formeel tegenspreken. De term «bejaardentehuizen» die is opgenomen in artikel 3, paragraaf 1, 1°, van het ministerieel besluit van 24 juni 1988 houdende verplichting tot aangifte van de prijsverhogingen, moet in ruime

zin worden geïnterpreteerd en viseert alle instellingen waar bejaarde personen worden opgevangen.

Zoals reeds gezegd vormen de rusthuizen kostprijsmatig geen uitzondering op andere economische sectoren. Wel halen zij een belangrijke bron van inkomsten uit de RIZIV-tussensommen. Het is dan ook evident dat deze vergoeding moet worden verrekend om tot de nettokostprijs te komen en het aandeel van de bejaarden in de instellingen vast te stellen.

In het licht van wat voorafgaat, lijkt het mij zeker niet onlogisch dat de minister van Economische Zaken ter zake bevoegd is, te meer omdat hij ook een algemene rol speelt in de verdediging van de consument, *in casu* de bejaarde.

Tot slot vermeld ik dat het probleem van de rust- en verzorgingstehuizen onlangs heb besproken met mijn collega van Sociale Zaken, die een ontwerp van wet zal indienen, dat de bevoegdheid tot vaststellingen en controle van de dagprijzen van bepaalde verzorgingstehuizen zoals de PVT (psychiatrische verzorgingstehuizen) aan hem overdraagt.

QUESTION ORALE DE M. BOEL AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ECONOMIQUES ET DU PLAN SUR «L'INCORPORATION DU TABAC ET DES BOISSONS ALCOOLISEES DANS L'INDEX DES PRIX DE DETAIL»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BOEL AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN HET PLAN OVER «HET OPNEMEN VAN TABAK EN ALCOHOLHOUDENDE DRANKEN IN HET INDEXCIJFER DER KLEINHANDELSPRIJZEN»

M. le Président. — La parole est à M. Boël pour poser une question orale au Vice-Premier ministre et ministre des Affaires économiques et du Plan sur «l'incorporation du tabac et des boissons alcoolisées dans l'index des prix de détail.»

M. Boël. — Monsieur le Président, le ministre des Communications veut abaisser de 0,8 à 0,5 le taux d'alcoolémie autorisé dans le sang, c'est-à-dire l'équivalent de deux verres de bière.

Le ministre des Affaires sociales, penché sur toute la problématique de la sécurité sociale, connaît les ravages que cause l'utilisation du tabac sous toutes ses formes.

Compte tenu de l'évolution des mœurs, du danger mortel du tabac et de l'alcool ainsi que de leurs coûts exorbitants pour la communauté, ne faut-il pas tout de suite retirer tous les produits contenant du tabac ou de l'alcool de la liste des produits utilisés à la confection de l'indice des prix de détail? Cela permettrait d'utiliser l'arme la plus efficace pour diminuer la consommation de l'alcool et du tabac, c'est-à-dire le prix payé, grâce à des hausses très importantes de la fiscalité et des droits d'accises sur ces produits.

Mais ces hausses ne doivent pas, comme c'est le cas aujourd'hui, se répercuter immédiatement sur les salaires, les charges sociales et la compétitivité des entreprises. Il faut faire payer cher ceux qui consomment du tabac et de l'alcool, sans pour cela causer un dommage à l'économie, tout en augmentant en même temps les rentrées financières de l'Etat.

M. le Président. — La parole est à M. Claes, Vice-Premier ministre.

M. Claes, Vice-Premier ministre et ministre des Affaires économiques et du Plan, chargé de la restructuration du ministère van Onderwijs. — Monsieur le Président, je suis parfaitement conscient des graves dangers que fait courir à notre société l'usage de tabac et d'alcool, ainsi que des coûts sociaux exorbitants qui en résultent pour la communauté.

Néanmoins, d'un strict point de vue économique et statistique, ces produits, relevant pour une part non négligeable de la consommation des ménages, ont été repris dans l'indice des prix

à la consommation qui mesure l'évolution de tous les prix d'un panier représentatif.

Il appartient à la commission de l'indice de proposer, sur la base d'une enquête sur les budgets des ménages réalisée par l'INS, le panier de produits et de services à prendre en considération pour le calcul de l'indice.

Jusqu'à présent, la commission a estimé que l'indice devait objectivement, et donc en dehors de toute préoccupation morale, refléter au mieux l'évolution moyenne des prix à la consommation dans le pays et qu'il ne fallait pas exclure de l'indice le tabac et l'alcool.

Toutefois, j'ai déjà demandé à la commission de réexaminer la question que vous venez de développer, et cela dans le cadre de la réforme en cours de l'indice des prix à la consommation. J'estime, en effet, que le problème en question mérite une discussion approfondie.

Etant donné les effets de cet indice sur les salaires et les charges sociales, une large concertation avec tous les interlocuteurs sociaux sera nécessaire. Quels que soient le contenu et les conclusions de cette concertation, il y aura lieu de veiller à ce que la représentativité de l'index vis-à-vis de l'évolution des prix et du coût de la vie soit assurée.

M. le Président. — La parole est à M. Boël.

M. Boël. — Monsieur le Président, je remercie le ministre de sa réponse et je compte sur son énergie habituelle pour mener cette œuvre à bonne fin.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER SUYKERBUYK AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER «HET TRACE VAN DE SST TEN NOORDEN VAN ANTWERPEN»

QUESTION ORALE DE M. SUYKERBUYK AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR «LE TRACE DU TGV AU NORD D'ANVERS»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Suykerbuyk aan de Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Institutionele Hervormingen over «het tracé van de SST ten noorden van Antwerpen».

Het woord is aan de heer Suykerbuyk.

De heer Suykerbuyk. — Mijnheer de Voorzitter, kan minister Dehaene met betrekking tot wat werd afgesproken tussen hem en de Nederlandse minister van Verkeer en Waterstaat in verband met het tracé van de SST ten noorden van Antwerpen een antwoord geven op de volgende punten:

1. Om welke reden werd het Havenweg-tracé verlaten, nu blijkt dat het nieuwe voorstel in Nederland voor even veel milieuproblemen zorgt als het vorige?

2. Is wat werd overeengekomen een totaal voorstel, gelijk te stellen met een akkoord, of gaat het slechts om een zoveelste plan dat verder wordt onderzocht?

3. In wat werd overeengekomen, wordt voor de zogenaamde TGV-treinen, rijdend tussen Antwerpen en de Nederlandse grens plots over een snelheid van 200 km per uur gesproken. Vroeger was dat 160 km per uur. Gaat het hier slechts om een studie, zoals in Nederland wordt gezegd? Waarom deze aanzienlijke snelheidstoename tot 200 km per uur? Hoeveel tijdswinst is hiermee gemoeid, gelet op een tracé-deel van 30 km van Antwerpen tot aan de Nederlandse grens. Zal het binnenlands verkeer door de opvoering van de snelheid niet in het gedrang komen?

4. Vergt de snelheidsopvoering tot 200 km per uur aanpassingswerken aan het bestaande spoor die het verbreden van de bestaande bedding noodzakelijk maken?

5. Is er een garantie dat na de aanpassingswerken, de thans geplande snelheid van 200 km niet tot 300 km kan en zal worden opgevoerd?

6. Is de afschaffing van alle gelijkgrondse overwegen technisch noodzakelijk? Waarom? Indien ja, zal, per overweg in een vervangende onder- of overbrugging worden voorzien?

De Voorzitter. — Vice-Eerste minister Dehaene zal op deze vraag antwoorden nadat mevrouw Aelvoet een gelijkaardige mondelinge vraag heeft gesteld.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW AELVOET AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER «HET TRACE VAN DE SST TUSSEN ANTWERPEN EN DE NEDERLANDSE GRENS»

QUESTION ORALE DE MME AELVOET AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR «LE TRACE DU TGV ENTRE ANVERS ET LA FRONTIERE HOLLANDAISE»

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Aelvoet voor het stellen van een mondelinge vraag aan de Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Institutionele Hervormingen over «het tracé van de SST tussen Antwerpen en de Nederlandse grens».

Mevrouw Aelvoet. — Mijnheer de Voorzitter, naar «goede» gewoonte hebben de parlementsleden via de pers kunnen vernemen, dat België en Nederland tot een vergelijk zijn gekomen over het SST-tracé tussen Antwerpen en de Nederlandse grens. De betrokken ministers Dehaene en Maij-Weggen, zouden het erover eens zijn dat hoofdzakelijk de bestaande lijn 12 wordt gebruikt.

Kan minister Dehaene mij meedelen welke de gevolgen zijn van het gebruik van lijn 12 voor de overwegen te Ekeren, Kapellen en Kalmthout?

Waar zullen de uitwijksporen van de tragere treinen precies worden aangelegd?

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vice-Eerste minister Dehaene.

De heer Dehaene, Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Institutionele Hervormingen. — Mijnheer de Voorzitter, uit een overleg met mijn Nederlandse collega, mevrouw Maij-Weggen, is inderdaad gebleken dat de gekozen optie om de SST-lijn via het Havenwegtracé aan te leggen op Nederlands grondgebied een uiterst negatieve beoordeling krijgt in het Nederlandse milieu-effectrapport.

Aangezien een voor Nederland aanvaardbaar tracé langs de autoweg E19 door ons niet wordt overwogen hebben mijn Nederlandse collega en ikzelf tijdens ons onderhoud van 22 mei jongstleden besloten om het alternatief van het SST-tracé via de bestaande lijn 12 grondig te onderzoeken. Dit impliceert dat aan Nederlandse zijde een MER zal worden uitgevoerd voor dit tracé, daar waar dit tot hier toe nog niet was gebeurd. Het is dus duidelijk dat zowel aan Nederlandse zijde als aan Belgische zijde onvoldoende elementen aanwezig zijn om nu reeds een beslissing ter zake te kunnen nemen. De gemaakte afspraak dient dan ook als een fase in het overleg tussen beide landen te worden beschouwd.

Uit dit gesprek is ook gebleken dat de Nederlanders zeer sterk aandringen om toch een snelheid van 200 km per uur voor de SST mogelijk te maken. Zonder op enige beslissing ter zake vooruit te lopen, heb ik opdracht gegeven aan de NMBS de haalbaarheid van dit voorstel in al zijn aspecten grondig te onderzoeken.

De tijdswinst die hiermee op Belgisch grondgebied zou kunnen worden gerealiseerd bedraagt maximal 2 minuten, doch moet worden gezien in het licht van de tijdswinst over het hele traject en het doel van een hoge snelheidslijn.

De verstoring van het binnenlands verkeer dient door de aanleg van wijksporen ongeveer halverwege Antwerpen en de grens te worden ondervangen. Op te merken valt dat wijksporen nodig zijn zowel bij een snelheidsregime van 160 km per uur als van 200 km per uur.

De inplanting van de uitwijksporen dient eveneens nog nader te worden bestudeerd, maar in een eerste stadium worden deze tussen de stopplaatsen Kijkuit en Kamthout-Dorp gesitueerd. Zij dienen in elk geval ongeveer halverwege tussen Antwerpen en de Nederlandse grens te worden aangelegd.

Een snelheidsverhoging tot 200 km per uur zou het verbreden van de afstand tussen de 2 sporen met 0,5 m noodzakelijk maken tegenover 0,25 m bij 160 km per uur. Er is nog niet uitgemaakt of hiervoor bijkomende onteigeningen nodig zijn.

Een snelheidsverhoging tot 300 km per uur vergt daarentegen technisch een totaal ander concept en is niet compatibel met het gebruik van een bestaande lijn. Aangezien het dus technisch onmogelijk is, wordt dit niet overwogen.

De hinder van de gelijkgrondse spoorovergangen op de lijn 12, waarbij zowel de bedrijfszekerheid van het spoorverkeer als het normale verloop van het wegverkeer, maar vooral de veiligheid, in het gedrang komen, is een reeds lang bestaand probleem. De oplossingen gezocht in het kader van de snelheidsverhogingen van 160 km per uur, eventueel 200 km per uur, zullen blijvende oplossingen zijn voor de gestelde problematiek.

De afschaffing van de overwegen, waarbij ook ruime aandacht aan de algemene leefomgeving zal worden geschonken, gebeurt slechts mits het voorziet in vervangingsoplossingen waarbij het wegverkeer over of onder de sporen wordt geleid. De oplossingen worden afzonderlijk, per overweg, bestudeerd in overleg met de lokale besturen.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DE LOOR AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER «HET PRIVAAT LUCHTVAARTTERREIN TE ZOTTEGEM-OOMBERGEN»

QUESTION ORALE DE M. DE LOOR AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR «L'AERODROME PRIVE DE ZOTTEGEM-OOMBERGEN»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer De Loor aan de Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Institutionele Hervormingen over «het privaat luchtvaartterrein te Zottegem-Oombergen».

Het woord is aan de heer De Loor.

De heer De Loor. — Mijnheer de Voorzitter, tijdens de bespreking op 22 juni 1989 van de begroting van het ministerie van Verkeerswezen heb ik de aandacht van de minister gevestigd op de geluidshinder veroorzaakt door motorvliegtuigjes die het luchtruim doorkruisen van de rustige streek gelegen aan de poort van de Vlaamse Ardennen.

Tijdens de openbare vergadering van 9 november 1989 heb ik via een mondelinge vraag de minister gewezen op de onveilige ligging van dit luchtvaartterrein en hem gevraagd of hij het niet veiliger en verkieslijker vond dit vliegveld te sluiten.

Tot tweemaal toe antwoordde de minister dat indien mocht blijken dat de exploitant zich niet houdt aan de verplichtingen opgelegd bij de exploitatievergunning van 29 november 1988, deze vergunning zal worden ingetrokken. Recent blijken er

meerdere overtredingen te zijn gebeurd. Zo werd het volgende vastgesteld:

1. Het gebruik van het vliegveld door helikopters, waarvoor op 8 april proces-verbaal werd opgesteld door de rijkswachtbrigade van Oudenaarde;

2. Het niet-uitvoeren van het vliegveldcircuit naar het noordwesten waarvoor op 14 april proces-verbaal werd opgesteld door de rijkswachtbrigade van Merelbeke;

3. Het organiseren van scholingsvluchten door de Zottegemse Flying Club, waarvoor ook door dezelfde rijkswachtbrigade proces-verbaal werd opgesteld.

Daarbij komt nog dat de gemeenteraad van Zottegem op 18 mei beslist heeft u te vragen dit vliegveld te sluiten uit veiligheidsoverwegingen, om de geluidshinder tegen te gaan en ingevolge al de overtredingen van de exploitatievoorwaarden.

Graag vernam ik van de minister of hij na al deze feiten en tekortkomingen en na dit verzoek van de gemeenteraad nog niet overtuigd is van de noodzaak de exploitatievergunning in te trekken en dit luchtvaartterrein te sluiten.

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Dehaene.

De heer Dehaene, Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Institutionele Hervormingen. — Mijnheer de Voorzitter, wanneer overtredingen van de exploitatievergunning of tekortkomingen die de veiligheid in het gedrang brengen, worden vastgesteld, zal de exploitatievergunning onmiddellijk worden ingetrokken.

Wat evenwel de zogenaamde opgesomde overtredingen betreft, moet ik het volgende laten opmerken:

1. Helikopters worden op het vliegveld Zottegem-Oombergen niet toegelaten en dit enkel en alleen om de geluidshinder te beperken. Er is inderdaad éénmaal, namelijk op 8 april jongstleden, een helikopter geland en opnieuw opgestegen. De piloot heeft evenwel nagelaten hiervoor voorafgaand de verplichte toelating te vragen. Er zullen dan ook tegen die piloot maatregelen worden genomen.

2. Het vliegveldcircuit dient in de eerste plaats als trafiekregeling voor de landingen om de vliegtuigen één voor één naar de baan te loodsen. Bij het opstijgen mag de piloot het circuit op ieder ogenblik verlaten naargelang van het verkeer.

Dienaangaande kan ik de heer De Loor nog zeggen dat, in overleg met de bevoegde technische diensten van het bestuur van de Luchtvaart, gedurende een drietal weekends een alternatief circuit werd uitgetest, waardoor onder meer het gehucht Walsegem, Balegem-zuid, niet meer overvlogen werd.

3. Op het bedoelde vliegveld zijn scholingsvluchten verboden. Dit belet de exploitant evenwel niet om theoretische lessen te geven en zelfs niet om er met een vliegtuig op te stijgen om de praktische scholingslessen uit te voeren op een ander vliegveld waar deze wel zijn toegestaan.

Vermelde feiten kunnen dus bezwaarlijk als overtredingen worden beschouwd. Ik zelf, noch mijn bevoegde administratieve diensten, hebben overigens tot nu toe kennis gekregen van enig proces-verbaal van de rijkswacht, evenmin trouwens van een geldig verklaard afschrift van de gemeenteraadsbeslissing van 18 mei jongstleden.

Bovendien kan ik de heer De Loor nog melden dat zeer recent door de bevoegde ambtenaar van het bestuur van de Luchtvaart controles werden uitgevoerd, zowel op het vliegveld zelf als in de omgeving ervan. Ook hierbij kon geen enkele overtreding worden vastgesteld.

Dit wil evenwel niet zeggen dat ik geen oor zou hebben naar wat mij in verband met dit vliegveld wordt medegedeeld. Zo heb ik het bestuur van de Luchtvaart opdracht gegeven, maatregelen op te leggen om het verkeer te beperken, onder meer door op zon- en feestdagen enkel zweefvluchten toe te laten, waarbij bovendien steeds meer het gebruik van de lier dient toegepast te worden. Andere beperkingen die werden voorgesteld zijn: verbod tijdens de weekends te opereren vóór 11 uur lokale tijd,

geen bezoekende vliegtuigen of opstijgingen met valschermspringers aan boord toe te laten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER SUYKERBUYK AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER «DE RECENTE SPOORWEGSTAKING»

QUESTION ORALE DE M. SUYKERBUYK AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR «LA RECENTE GREVE DES CHEMINS DE FER»

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Suykerbuyk voor het stellen van een mondelinge vraag aan de Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Institutionele Hervormingen over «de recente spoorwegstaking».

De heer Suykerbuyk. — Mijnheer de Voorzitter, de twee dagen spoorwegstaking waren niet de eerste en alles wijst erop dat ze niet de laatste in de rij zullen zijn. Dit soort stakingen komt neer op een massale gijzeling van de reizigers. Ofwel hebben de stakers gelijk, en dan moet de NMBS het formalisme laten varen dat ze met de vertegenwoordigers van de treinbestuurders niet kunnen onderhandelen, ofwel hebben de stakers ongelijk, en dan moet de NMBS desnoods tot opvoeding overgaan, wat zij verplicht is ten opzichte van haar cliënteel.

Als men in deze niets doet, zullen de stakingen zich opvolgen, zal het openbaar vervoer een nieuwe deuk krijgen en zullen reizigers andermaal voor alle ongemakken opdraaien.

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Dehaene.

De heer Dehaene, Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Institutionele Hervormingen. — Mijnheer de Voorzitter, de verhoudingen met haar personeel behoren tot de beheersautonomie van de NMBS. Hierbij wens ik enkel op te merken dat een opvoeding van het NMBS-personeel slechts mogelijk is bij koninklijk besluit wanneer geoordeeld wordt dat vitale delen van 's lands economie in gevaar komen. Ik meen dat er, hoe nadelig deze acties voor het commercieel beleid van de NMBS ook mogen zijn, geen reden tot opvoeding aanwezig is.

Dit sociaal conflict tussen de NMBS en een deel van haar personeel kan niet eenvoudig worden gesteld in termen van gelijk of ongelijk hebben. Bovendien gaat het om een bepaalde categorie van het personeel. De houding van de directie moet in een ruimer kader worden geplaatst, waarbij de invloed van de oplossingen voor dit conflict op de toekomstige personeelsverhoudingen binnen de NMBS grondig moet worden afgewogen.

Daarbij komt nog dat de NMBS zich dient te houden aan haar statuut dat wettelijk werd vastgelegd, waarbij overleg binnen de paritaire organen alleen mogelijk is met de «erkende» vakorganisaties. Het stakende personeel laat zich in dit conflict niet vertegenwoordigen door een «erkende» vakbond.

Toch heeft de NMBS het initiatief genomen om een vergadering te beleggen met een honderdtal tractiebestuurders om een zo objectief mogelijk inzicht te verwerven in de gestelde problemen.

Dit neemt niet weg dat ik met grote bezorgdheid de evolutie van deze problematiek volg en bij de NMBS aandrang om alle haar toegestane middelen aan te wenden om een einde te maken aan de onderbrekingen van het spoorverkeer.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE
SOCIALE BEPALINGEN*Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen*

PROJET DE LOI PORTANT DES DISPOSITIONS SOCIALES

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet houdende sociale bepalingen.
Nous abordons l'examen du projet portant des dispositions sociales.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De rapporteurs verwijzen naar hun verslag.

Daar niemand het woord vraagt in de algemene beraadslaging, verklaar ik ze voor gesloten en bespreken wij de artikelen van het ontwerp van wet.

Personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Artikel één luidt:

TITEL I. — *Bepalingen houdende sociale maatregelen*

Hoofdstuk I. — Wijzigingen van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers

Afdeling 1

Artikel 1. In de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, wordt een artikel 35bis ingevoegd, luidend als volgt:

« Art. 35bis. De vermindering van de werkgeversbijdragen ten belope van 4 250 frank per kwartaal, zoals voorzien in artikel 35 van deze wet, wordt toegekend voor de periode van 1 januari 1983 tot 31 december 1988 aan de werkgevers die werknemers hebben tewerkgesteld die onderworpen zijn aan het stelsel bepaald bij de besluitwet van 10 januari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de mijnwerkers en daarmee gelijkgestelden, voor zover deze werknemers per maand minstens 51 pct. van het aantal arbeidsuren of arbeidsdagen presteren voorzien in de collectieve arbeidsovereenkomst die op hen van toepassing is.

De werkgevers evenwel die in de loop van de periode van 1 januari 1983 tot 31 december 1988 de vermindering van de werkgeversbijdragen, voorgeschreven bij artikel 35, § 1, eerste lid, dat op hen toepasselijk werd gemaakt bij koninklijk besluit van 18 februari 1983, hebben genoten, kunnen geen aanspraak maken op de vermindering van de werkgeversbijdragen bepaald bij het eerste lid, en dat voor de hele periode waarin dit artikel 35, § 1, eerste lid, op hen van toepassing was. »

TITRE Ier. — *Dispositions en matière sociale*

Chapitre Ier. — Modifications de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés

Section 1re

Article 1er. Dans la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés, il est inséré un article 35bis, rédigé comme suit:

« Art. 35bis. La réduction des cotisations patronales de 4 250 francs par trimestre, prévue à l'article 35 de la présente loi, est accordée pour la période comprise entre le 1er janvier 1983 et le

31 décembre 1988 aux employeurs ayant occupé des travailleurs assujettis au régime prévu par l'arrêté-loi du 10 janvier 1945 concernant la sécurité sociale des ouvriers mineurs et assimilés, pour autant que ces travailleurs manuels aient travaillé, par mois, au moins 51 p.c. du nombre d'heures de travail ou de journées de travail prévues dans la convention collective qui leur est applicable.

Toutefois, les employeurs ayant bénéficié, au cours de la période comprise entre le 1er janvier 1983 et le 31 décembre 1988, de la réduction des cotisations patronales prévue par l'article 35, § 1er, alinéa premier, qui leur a été rendu applicable par l'arrêté royal du 18 février 1983, ne peuvent prétendre à la réduction des cotisations patronales visée à l'alinéa premier, et ce, pour toute la période pendant laquelle ledit article 35, § 1er, alinéa premier, leur était applicable. »

— Aangenomen.

Adopté.

Afdeling 2. — *Overige bepalingen*

Art. 2. Artikel 39ter van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, ingevoegd door het koninklijk besluit nr. 532 van 31 maart 1987, gewijzigd door artikel 79 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, wordt aangevuld met volgende bepalingen:

« De hogervermelde instellingen kunnen het informaticapersoneel, dat hen door de aldus opgerichte vereniging wordt ter beschikking gesteld, in hun schoot tewerkstellen. »

Section 2. — *Dispositions diverses*

Art. 2. — L'article 39ter de la loi du 29 juin 1981 portant les principes généraux de la sécurité sociale pour les travailleurs, inséré par l'arrêté royal n° 532 du 31 mars 1987, modifié par l'article 79 de la loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-carrefour de la sécurité sociale, est complété par la disposition suivante:

« Les organismes susmentionnés peuvent employer en leur sein le personnel informatique mis à leur disposition par l'association ainsi constituée. »

— Aangenomen.

Adopté.

Hoofdstuk II. — Wijziging van de wet van 25 maart 1964 op de geneesmiddelen

Art. 3. Artikel 6quater, eerste lid, van de wet van 25 maart 1964 op de geneesmiddelen, ingevoegd door artikel 105 van de programmawet van 22 december 1989, wordt vervangen door de hierna volgende leden:

« Er is bij het ministerie van Volksgezondheid en Leefmilieu een Doorzichtigheidscommissie die tot taak heeft ter zake van de al dan niet geregistreerde geneesmiddelen voor menselijk gebruik een gemotiveerd advies te verstrekken houdende evaluatie van:

1° Hun therapeutisch belang binnen de farmacologische groep waartoe zij behoren;

2° Hun verpakking met betrekking tot de posologie voor de bedoelde ziekten.

Deze commissie zal ook een gemotiveerd advies geven over de evaluatie van de verpakking van deze geneesmiddelen in verhouding tot de gezondheidskost. »

Chapitre II. — Modification de la loi du 25 mars 1964 sur les médicaments

Art. 3. L'article 6^{quater}, alinéa 1er, de la loi du 25 mars 1964 sur les médicaments, inséré par l'article 105 de la loi-programme du 22 décembre 1989, est remplacé par les alinéas suivants :

« Il existe auprès du ministre de la Santé publique et de l'Environnement une Commission de transparence chargée de donner, pour les médicaments à usage humain, qu'ils soient ou non enregistrés, un avis motivé contenant une évaluation :

1° De leur intérêt thérapeutique au sein du groupe pharmacologique auquel ils appartiennent;

2° De leur conditionnement par rapport à la posologie dans les pathologies visées.

Cette commission donnera aussi un avis motivé sur l'évaluation du conditionnement de ces médicaments par rapport au coût de la santé. »

— Aangenomen.

Adopté

Hoofdstuk III. — Arbeidsongevallen

Art. 4. Artikel 47, eerste lid, van de arbeidsongevallenwet van 19 april 1971, vervangen bij de wet van 1 augustus 1985 en gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 530 van 31 maart 1987, wordt aangevuld met de volgende woorden :

« En van het gedeelte van de prestaties bedoeld in artikel 42bis, tweede lid. »

Chapitre III. — Accidents du travail

Art. 4. L'article 47, alinéa 1er, de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail, remplacé par la loi du 1er août 1985 et modifié par l'arrêté royal n° 530 du 31 mars 1987, est complété par les mots suivants :

« Et de la partie des prestations visée à l'article 42bis, alinéa 2. »

— Aangenomen.

Adopté.

Hoofdstuk IV. — Bepalingen betreffende de ziekenhuizen en de psychiatrische verzorgingstehuizen

Art. 5. Artikel 5 van de wet van 27 juni 1978 tot wijziging van de wetgeving op de ziekenhuizen en betreffende sommige andere vormen van verzorging, gewijzigd door de wet van 8 augustus 1980 en het koninklijk besluit nr. 59 van 22 juli 1982, wordt aangevuld met een § 5, luidend als volgt :

« § 5. De Koning kan regels bepalen betreffende de opnemingsprijs voor personen die worden opgenomen in de verblijfsdiens-ten, bedoeld in § 1, ontstaan na omschakeling van psychiatrische ziekenhuizen of gedeelten van psychiatrische ziekenhuizen.

Deze regels worden bepaald volgens criteria die, onder meer, rekening houden met de vereisten van een kwalitatieve verzor-ging.

De Koning kan, bij in Ministerraad overlegd besluit, bepalen dat een gedeelte van de in het vorige lid bedoelde prijs ten laste wordt gelegd van de Staat, overeenkomstig nader door Hem te bepalen regelen. »

Chapitre IV. — Dispositions relatives aux hôpitaux et aux maisons de soins psychiatriques

Art. 5. L'article 5 de la loi du 27 juin 1978 modifiant la législation sur les hôpitaux et relative à certaines autres formes

de dispensations de soins, modifié par la loi du 8 août 1980 et l'arrêté royal n° 59 du 22 juillet 1982, est complété par un § 5, rédigé comme suit :

« § 5. Le Roi peut fixer des règles relatives aux prix d'héberge-ment pour les personnes admises dans des services résidentiels, visés au § 1er, issus de la reconversion d'hôpitaux psychiatriques ou de parties d'hôpitaux psychiatriques.

Ces règles sont fixées selon des critères qui tiennent compte, notamment, des exigences en matière de soins de qualité.

Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, déterminer qu'une partie du prix, visé dans l'alinéa précédent, soit mis à charge de l'Etat, selon les règles à fixer par Lui. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 6. In artikel 6 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördi-neerd op 7 augustus 1987, vervangen bij de wet van 30 december 1988, worden de volgende woorden geschrapt :

« Die uit het psychiatrisch ziekenhuis of uit een psychiatrische dienst van een algemeen ziekenhuis worden ontslagen en die door toedoen van het psychiatrisch ziekenhuis of van een psy-chiatrische dienst van een algemeen ziekenhuis worden bege-leid. »

Art. 6. A l'article 6 de la loi sur les hôpitaux, coordonnée le 7 août 1987, remplacé par la loi du 30 décembre 1988, les mots suivants sont supprimés :

« Qui quittent l'hôpital psychiatrique ou un service psychiatri-que d'un hôpital général et dont la guidance est assurée par l'hôpital psychiatrique, ou par un service psychiatrique d'un hôpital général. »

— Aangenomen.

Adopté.

Hoofdstuk V. — Ziekteverzekering

Afdeling 1. — Verzekering voor geneeskundige verzorging

Art. 7. In artikel 35, derde lid, van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, vervangen bij artikel 23 van de programmawet van 22 december 1989, worden in de Franse tekst, de woorden « le médecin » vervangen door de woorden « un médecin ».

Chapitre V. — Assurance-maladie

Section 1re. — De l'assurance-soins de santé

Art. 7. Dans l'article 35, alinéa 3, de la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité, remplacé par l'article 23 de la loi-programme du 22 décembre 1989, les mots « le médecin » sont remplacés par les mots « un médecin ».

— Aangenomen.

Adopté.

Afdeling 2. — Verzekeringsinkomstem van de geneeskundige verzorging

Art. 8. De Nationale Maatschappij van Belgische spoorwe-gen wordt ertoe gemachtigd, met uitzondering van een bedrag van 60 476 985 frank, de opbrengst voor zich te houden van de inhouding bedoeld in artikel 121, 10°, van de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, die is verricht op de pensioe-

nen waarvoor zij de debiteurstelling was tijdens de periode vanaf 1 oktober 1980 tot 31 december 1985. Deze minderontvangst wordt in mindering gebracht van de bedragen vastgesteld naar aanleiding van de verdeling van de opbrengst van de inhouding die in 1986 is verricht en gesplitst tussen het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, de Rijksdienst voor overzeese sociale zekerheid en de Hulp- en Voorzorgskas voor zeevarenden onder Belgische vlag, naar verhouding van het aantal gerechtigden die bij de door die instellingen georganiseerde verzekeringsregeling inzake geneeskundige verzorging zijn aangesloten als gepensioneerde of als trekker van een overlevingspensioen.

Section 2. — Des ressources de l'assurance-soins de santé

Art. 8. La Société nationale des chemins de fer belges est autorisée à conserver, à l'exception d'une somme de 60 476 985 francs, le produit de la retenue visée à l'article 121, 10°, de la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité, qui a été opérée sur les pensions dont elle a été l'organisme débiteur durant la période prenant cours le 1er octobre 1980 et se terminant le 31 décembre 1985. Cette moins-value de recettes est déduite des montants fixés lors de la répartition du produit de la retenue opérée durant l'année 1986 et ventilée entre l'Institut national d'assurance maladie-invalidité, l'Office national de sécurité sociale d'outre-mer et la Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins naviguant sous pavillon belge, au prorata du nombre de titulaires affiliés au régime d'assurance-soins de santé organisé par ces organismes, en qualité de pensionné ou de bénéficiaire d'une pension de survie.

— Aangenomen.

Adopté.

TITEL II. — Sociale zekerheid van de werknemers van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi en overzeese sociale zekerheid

Hoofdstuk I. — Wijziging van de wet van 16 juni 1960 die de organismen belast met het beheer van de sociale zekerheid van de werknemers van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi onder de controle en de waarborg van de Belgische Staat plaatst, en die waarborg draagt door de Belgische Staat van de maatschappelijke prestaties ten gunste van deze werknemers verzekerd

Art. 9. In artikel 3^{onies} van de wet van 16 juni 1960 die de organismen, belast met het beheer van de sociale zekerheid van de werknemers van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi onder de controle en de waarborg van de Belgische Staat plaatst, en die waarborg draagt door de Belgische Staat van de maatschappelijke prestaties ten gunste van deze werknemers verzekerd, ingevoegd door de wet van 27 mei 1983, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Paragraaf 1, derde lid, 2°, a), wordt vervangen door de volgende tekst:

«a) Die de echtgenote waren van een verzekerde van Belgische nationaliteit of van een onderdaan van een lid-staat van de Europese Economische Gemeenschap en die in één van die lid-staten wonen;»;

2° In § 2, eerste lid, worden de woorden «is het ouderdomspensioen verschuldigd in zijn integraliteit, verminderd of afgeschaft» vervangen door de woorden «wordt het ouderdomspensioen integraal betaald, verminderd of geschorst»;

3° Paragraaf 2, derde lid, wordt vervangen door het volgende lid:

«Wanneer de echtgenote die vijfenvijftig jaar of ouder is, op het ogenblik van de echtscheiding een gedeelte van het pensioen van de echtgenoot genoot, wordt het recht op het pensioen van de uit de echt gescheiden echtgenote ambtshalve onderzocht. In dat geval gaat het pensioen van de uit de echt gescheiden

echtgenote in op de dag die volgt op die waarop de echtscheiding gevolg heeft ten aanzien van derden.»;

4° In § 3, tweede lid, worden de woorden «waarop de echtscheiding overgeschreven werd», vervangen door de woorden «vanaf dewelke de echtscheiding gevolgen heeft ten aanzien van derden»;

5° Paragraaf 4 wordt vervangen door de volgende bepaling:

«§ 4. Wanneer de uit de echt gescheiden echtgenote een ouderdomspensioen geniet krachtens deze wet of een andere Belgische of buitenlandse pensioenregeling of krachtens een pensioenregeling van het personeel van een instelling naar internationaal publiek recht, wordt het gedeelte van dat pensioen dat betrekking heeft op de perioden bedoeld in § 3, eerste lid, afgetrokken van het ouderdomspensioen waarin dit artikel voorziet.

De Koning kan de regels vaststellen voor het berekenen van het aftrekbare bedrag van de pensioenen die niet krachtens deze wet worden toegekend.»

TITRE II. — Sécurité sociale des employés du Congo belge et du Ruanda-Urundi et sécurité sociale d'outre-mer

Chapitre 1er. — Modification de la loi du 16 juin 1960 plaçant sous la garantie de l'Etat belge les organismes gérant la sécurité sociale des employés du Congo belge et du Ruanda-Urundi, et portant garantie par l'Etat belge des prestations sociales assurées en faveur de ceux-ci

Art. 9. A l'article 3^{onies} de la loi du 16 juin 1960 plaçant sous la garantie de l'Etat belge les organismes gérant la sécurité sociale des employés du Congo belge et du Ruanda-Urundi et portant garantie par l'Etat belge des prestations sociales assurées en faveur de ceux-ci, inséré par la loi du 27 mai 1983, sont apportées les modifications suivantes:

1° Le § 1er, alinéa 3, 2°, a), est remplacé par le texte suivant:

«a) Qui étaient l'épouse d'un assuré de nationalité belge ou d'un ressortissant d'un Etat membre de la Communauté économique européenne et qui résident dans un de ces Etats membres;»;

2° Dans le § 2, alinéa 1er, les mots «la pension de retraite est due dans son intégralité, réduite ou supprimée» sont remplacés par les mots «la pension de retraite est payée intégralement, réduite ou suspendue»;

3° Le § 2, alinéa 3, est remplacé par l'alinéa suivant

«Lorsqu'au moment du divorce, l'épouse âgée de cinquante-cinq ans ou plus, bénéficiait d'une partie de la pension du mari, le droit à la pension d'épouse divorcée est examiné d'office. Dans ce cas, la pension d'épouse divorcée prend cours le lendemain du jour où le divorce produit ses effets à l'égard des tiers.»;

4° Dans le § 3, alinéa 2, les mots «de la transcription du divorce» sont remplacés par les mots «à partir de laquelle le divorce produit ses effets à l'égard des tiers»;

5° Le § 4 est remplacé par la disposition suivante:

«§ 4. Lorsque l'épouse divorcée bénéficie d'une pension de retraite en vertu de la présente loi ou d'un autre régime de pension belge ou étranger ou en vertu d'un régime de pension du personnel d'une institution de droit international public, la partie de cette pension, se rapportant aux périodes visées au § 3, alinéa 1er, vient en déduction du montant de la pension de retraite prévue par le présent article.

Le Roi peut déterminer les règles relatives au calcul du montant déductible des pensions autres que celles attribuées en vertu de la présente loi.»

— Aangenomen.

Adopté.

Hoofdstuk II. — Wijziging van de wet van 17 juli 1963 betreffende de overzeese sociale zekerheid

Art. 10. In artikel 18 van de wet van 17 juli 1963 betreffende de overzeese sociale zekerheid, gewijzigd bij de wetten van 16 februari 1970 en 22 februari 1971, waarvan de tegenwoordige tekst § 1 zal vormen, wordt een § 2 ingevoegd, luidend als volgt:

« § 2. De bepalingen van § 1 zijn niet van toepassing op de verzekerden die onderdanen zijn van een lid-staat van de Europese Economische Gemeenschap.

De bijdragen die door een verzekerde bedoeld in het eerste lid vóór de datum van inwerkingtreding van deze paragraaf gestort zijn en die de bestemming hebben gekregen waarin de bepalingen van § 1, b), voorzien, worden ambtshalve besteed overeenkomstig artikel 17 indien de verzekerde of zijn rechthebbenden nog geen aanvraag ingediend hebben tot het verkrijgen van de uitkeringen waarin hoofdstuk III van deze wet voorziet. »

Chapitre II. — Modification de la loi du 17 juillet 1963 relative à la sécurité sociale d'outre-mer

Art. 10. A l'article 18 de la loi du 17 juillet 1963 relative à la sécurité sociale d'outre-mer, modifié par les lois des 16 février 1970 et 22 février 1971, dont le texte actuel formera le § 1er, il est ajouté un § 2, rédigé comme suit:

« § 2. Les dispositions du § 1er ne sont pas applicables aux assurés qui sont ressortissants d'un Etat membre de la Communauté économique européenne.

Les cotisations versées par un assuré visé à l'alinéa 1er, avant la date d'entrée en vigueur du présent paragraphe, et qui ont reçu l'affectation prévue par les dispositions du § 1er, b), sont d'office affectées conformément à l'article 17 si l'assuré ou ses ayants droit n'a pas encore introduit de demande de liquidation des prestations prévues par le chapitre III de la présente loi. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 11. Een artikel 22*sexies*, luidend als volgt, wordt in dezelfde wet ingevoegd:

« **Art. 22*sexies*.** § 1. Ten laste van het Solidariteits- en Perequatiefonds wordt een ouderdomspensioen toegekend aan de uit de echt gescheiden echtgenote van een verzekerde die deelgenomen heeft aan de bij deze wet opgerichte verzekering.

De uit de echt gescheiden echtgenote kan geen aanspraak maken op de uitkering van dit pensioen:

1° Indien ze ontzet werd uit de ouderlijke macht;

2° Indien ze veroordeeld werd wegens een aanslag op het leven van haar echtgenoot;

3° Indien ze hertrouwd is, gedurende de duur van het nieuwe huwelijk.

Het recht op dit pensioen is erkend:

1° Aan de personen van Belgische nationaliteit;

2° Aan de onderdanen van een andere lid-staat van de Europese Economische Gemeenschap en aan de staatlozen en vluchtelingen bedoeld in artikel 51, tweede lid. Deze personen moeten hun woonplaats hebben in een lid-staat van de Europese Economische Gemeenschap;

3° Aan de personen die niet één van de nationaliteiten hebben bedoeld in 1° en 2° van het derde lid en die zich in één van de volgende toestanden verkeren:

a) De echtgenote zijn van een verzekerde van Belgische nationaliteit of van een onderdaan van een lid-staat van de Europese Economische Gemeenschap en in één van die lid-staten wonen;

b) Onderdaan zijn van een land waarmee België een wederkerigheidsovereenkomst heeft gesloten die een zelfde recht toekent.

§ 2. Het in § 1 beoogde ouderdomspensioen is integraal betaalbaar aan de uit de echt gescheiden echtgenote die geen beroepsactiviteit uitoefent. Wanneer de uit de echt gescheiden echtgenote een beroepsactiviteit uitoefent, wordt het ouderdomspensioen integraal betaald, verminderd of geschorst overeenkomstig de bepalingen vastgesteld door de Koning wat de gerechtigden betreft inzake een werknemerspensioen.

Het pensioen gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op deze tijdens dewelke de belanghebbende de aanvraag indient en ten vroegste op de eerste dag van de maand die volgt op deze tijdens dewelke zij de leeftijd van 55 jaar bereikt heeft.

Wanneer de echtgenote die vijfenvijftig jaar of ouder is, op het ogenblik van de echtscheiding een gedeelte van het pensioen van de echtgenoot genoot, wordt het recht op het pensioen van de uit de echt gescheiden echtgenote ambtshalve onderzocht. In dat geval gaat het pensioen van de uit de echt gescheiden echtgenote in op de dag die volgt op deze waarop de echtscheiding gevolg heeft ten aanzien van derden.

§ 3. Het bedrag van het in § 1 beoogde ouderdomspensioen is gelijk aan 56,25 pct. van het ouderdomspensioen waarin ten gunste van de gewezen echtgenoot wordt voorzien door deze wet, overeenstemmend met de periodes die in de duur van het huwelijk begrepen zijn.

Wanneer echter de in § 1 bedoelde persoon de echtgenote was van een verzekerde van een andere nationaliteit dan deze van een lid-staat van de Europese Economische Gemeenschap, is het in aanmerking te nemen ouderdomspensioen van de gewezen echtgenoot datgene dat hem zou verworven geweest zijn, indien hij de Belgische nationaliteit zou hebben gehad.

Het bedrag van het ouderdomspensioen van de gewezen echtgenoot wordt berekend op 55-jarige leeftijd. Nochtans, wanneer de leeftijd waarop de verzekerde opgehouden heeft aan de verzekering deel te nemen en de leeftijd die hij bereikt had op de datum vanaf dewelke de echtscheiding gevolgen heeft ten aanzien van derden, hoger liggen dan 55 jaar, wordt het pensioen berekend op deze van die twee leeftijden welke 55 jaar het dichtst benadert.

§ 4. Wanneer de uit de echt gescheiden echtgenote een ouderdomspensioen geniet krachtens deze wet of een andere Belgische of buitenlandse pensioenregeling of krachtens een pensioenregeling van het personeel van een instelling naar internationaal publiek recht, wordt het gedeelte van dat pensioen dat betrekking heeft op de periodes beoogd in § 3, eerste lid, afgetrokken van het ouderdomspensioen waarin dit artikel voorziet.

De Koning kan de regels vaststellen voor het berekenen van het aftrekbare bedrag van de pensioenen die niet krachtens deze wet worden toegekend. »

Art. 11. Un article 22*sexies*, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

« **Art. 22*sexies*.** § 1er. Il est attribué, à charge du Fonds de solidarité et péréquation, une pension de retraite à l'épouse divorcée d'un assuré qui a participé à l'assurance instituée par la présente loi.

L'épouse divorcée ne peut prétendre au bénéfice de ladite pension:

1° Si elle est déchue de l'autorité parentale;

2° Si elle a été condamnée pour avoir attenté à la vie de son époux;

3° Si elle est remariée, pendant la durée du nouveau mariage.

Le droit à cette pension est reconnu:

1° Aux personnes de nationalité belge;

2° Aux ressortissants d'un autre Etat membre de la Communauté économique européenne et aux apatrides et réfugiés tels

qu'ils sont visés à l'article 51, alinéa 2. Ces personnes doivent avoir leur résidence dans un Etat membre de la Communauté économique européenne;

3° Aux personnes qui n'ont pas l'une des nationalités visées au 1° et au 2° de l'alinéa 3 et qui se trouvent dans l'une des situations suivantes:

a) Etre l'épouse d'un assuré de nationalité belge ou d'un ressortissant d'un Etat membre de la Communauté économique européenne et résider dans un de ces Etats membres;

b) Etre ressortissant d'un pays avec lequel la Belgique a conclu un accord de réciprocité qui accorde un tel droit.

§ 2. La pension de retraite visée au § 1er est payable intégralement à l'épouse divorcée qui n'exerce pas d'activité professionnelle. Lorsque l'épouse divorcée exerce une activité professionnelle, la pension de retraite est payée intégralement, réduite ou suspendue conformément aux dispositions arrêtées par le Roi en ce qui concerne les bénéficiaires d'une pension de travailleur salarié.

La pension prend cours le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel l'intéressée en fait la demande et au plus tôt le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel elle a atteint l'âge de 55 ans.

Lorsqu'au moment du divorce, l'épouse âgée de cinquante-cinq ans ou plus, bénéficiait d'une partie de la pension du mari, le droit à la pension d'épouse divorcée est examiné d'office. Dans ce cas, la pension d'épouse divorcée prend cours le lendemain du jour où le divorce produit ses effets à l'égard des tiers.

§ 3. Le montant de la pension de retraite visée au § 1er est égal à 56,26 p.c. de la pension de retraite prévue en faveur de l'ex-conjoint en application de la présente loi, correspondant aux périodes incluses dans la durée du mariage.

Toutefois, lorsqu'une personne visée au § 1er était l'épouse d'un assuré d'une nationalité autre que celle d'un Etat membre de la Communauté économique européenne, la pension de retraite de l'ex-conjoint à prendre en considération est celle qui lui aurait été acquise s'il avait été de nationalité belge.

Le montant de la pension de retraite de l'ex-conjoint est calculé à l'âge de 55 ans. Toutefois, lorsque l'âge auquel l'assuré a cessé de participer à l'assurance et l'âge qu'il avait atteint à la date à partir de laquelle le divorce produit ses effets à l'égard des tiers sont supérieurs à 55 ans, la pension est calculée à celui de ces deux âges le plus proche de 55 ans.

§ 4. Lorsque l'épouse divorcée bénéficie d'une pension de retraite en vertu de la présente loi ou d'un autre régime de pension belge ou étranger ou en vertu d'un régime de pension du personnel d'une institution de droit international public, la partie de cette pension, se rapportant aux périodes visées au § 3, alinéa 1er, vient en déduction du montant de la pension de retraite prévue par le présent article.

Le Roi peut déterminer les règles relatives au calcul du montant déductible des pensions autres que celles attribuées en vertu de la présente loi.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 12. In artikel 51 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 22 februari 1971 en 11 februari 1976, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In het tweede lid worden de woorden « werkelijk en gewoonlijk in België verblijven » vervangen door de woorden « hun woonplaats hebben in een lid-staat van de Europese Economische Gemeenschap »;

2° Het wordt aangevuld met het volgend lid:

« Die bepalingen zijn eveneens van toepassing op de verzekerden die onderdanen zijn van een lid-staat van de Europese Economische Gemeenschap en op hun rechthebbenden, voor zover deze personen hun woonplaats hebben in één van die Staten. »

Art. 12. A l'article 51 de la même loi, modifié par les lois des 22 février 1971 et 11 février 1976, sont apportées les modifications suivantes:

1° A l'alinéa 2, les mots « résident effectivement et habituellement en Belgique » sont remplacés par les mots « résident dans un Etat membre de la Communauté économique européenne »;

2° Il est complété par l'alinéa suivant:

« Ces dispositions sont également applicables aux assurés qui sont ressortissants d'un Etat membre de la Communauté économique européenne, et à leurs ayants droit, pour autant que ces personnes aient leur résidence dans un de ces Etats. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 13. In artikel 52 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 februari 1971, worden de woorden « de in artikel 20 » vervangen door de woorden « de in de artikelen 20 en 22sexies ».

Art. 13. Dans l'article 52 de la même loi, modifié par la loi du 22 février 1971, les mots « à l'article 20 » sont remplacés par les mots « aux articles 20 et 22sexies ».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 14. Artikel 64, eerste lid, c), van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 februari 1971, wordt vervangen door de volgende tekst:

« c) Verzekeringsplichtig was in België of in een andere lid-staat van de Europese Economische Gemeenschap ten gevolge van een wetgeving op de sociale zekerheid van werknemers of zelfstandigen; ».

Art. 14. L'article 64, alinéa 1er, c), de la même loi, modifié par la loi du 22 février 1971, est remplacé par le texte suivant:

« c) A été assujéti en Belgique ou dans un autre Etat membre de la Communauté économique européenne à une législation concernant la sécurité sociale des travailleurs salariés ou non salariés; ».

— Aangenomen.

Adopté.

Hoofdstuk III. — Wijziging van de programmawet van 2 juli 1981

Art. 15. In artikel 69, eerste lid, van de programmawet van 2 juli 1981, worden de woorden « de artikelen 67, 68 en 70 » vervangen door de woorden « de artikelen 67 en 68 ».

Chapitre III. — Modification de la loi-programme du 2 juillet 1981

Art. 15. A l'article 69, alinéa premier, de la loi-programme du 2 juillet 1981, les mots « les articles 67, 68 et 70 » sont remplacés par les mots « les articles 67 et 68 ».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 16. De artikelen 70, 71 en 72 van dezelfde wet worden opgeheven.

Art. 16. Les articles 70, 71 et 72 de la même loi sont abrogés.

— Aangenomen.

Adopté.

Hoofdstuk IV. — Overgangs- en slotbepalingen

Art. 17. § 1. In afwijking van de bepalingen van artikel 22*sexies*, § 2, tweede lid, van de wet van 17 juli 1963 betreffende de overzeese sociale zekerheid, ingevoegd bij deze titel, wordt het pensioen van de uit de echt gescheiden echtgenote ambtshalve toegekend met ingang van de datum van inwerking-treding van deze titel, aan de gerechtigde die reeds een pensioen trekt krachtens artikel 3*nonies* van de wet van 16 juni 1960.

§ 2. In afwijking van de bepalingen van artikel 22*secies*, § 2, tweede lid, van de wet van 17 juli 1963 betreffende de overzeese sociale zekerheid, ingevoegd bij deze titel, gaat het pensioen van de uit de echt gescheiden echtgenote in op de datum van inwerking-treding van deze titel, ten gunste van de personen die op die datum aan de vereisten voldoen om er aanspraak op te maken en die een aanvraag indienen vóór het verstrijken van de zesde maand volgend op deze datum.

De bepalingen van het vorig lid zijn niet van toepassing op de personen die, op de datum van inwerking-treding van deze titel, eveneens aanspraak konden maken op het pensioen krachtens artikel 3*nonies* van de wet van 16 juni 1960.

Chapitre IV. — Dispositions transitoires et finales

Art. 17. § 1er. Par dérogation des dispositions de l'article 22*sexies*, § 2, alinéa 2, de la loi du 17 juillet 1963 relative à la sécurité sociale d'outre-mer, inséré par le présent titre, la pension d'épouse divorcée est octroyée d'office à partir de la date d'entrée en vigueur du présent titre au bénéficiaire qui bénéficie d'une pension en vertu de l'article 3*nonies* de la loi du 16 juin 1960.

§ 2. Par dérogation aux dispositions de l'article 22*sexies*, § 2, alinéa 2, de la loi du 17 juillet 1963 relative à la sécurité sociale d'outre-mer, inséré par le présent titre, la pension d'épouse divorcée prend cours à la date d'entrée en vigueur du présent titre, en faveur des personnes réunissant à cette date les conditions requises pour y prétendre et qui introduisent leur demande avant l'expiration du sixième mois qui suit cette date.

Les dispositions de l'alinéa précédent ne sont pas applicables aux personnes qui, à la date de l'entrée en vigueur du présent titre, pouvaient également prétendre à la pension en vertu de l'article 3*nonies* de la loi du 16 juin 1960.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 18. Deze titel treedt in werking op de eerste dag van de maand volgend op die gedurende welke deze wet in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

Art. 18. Le présent titre entre en vigueur le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel la présente loi aura été publiée au *Moniteur belge*.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — We stemmen straks over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble du projet de loi.

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 15 JANVIER 1990
RELATIVE A L'INSTITUTION ET A L'ORGANISATION
D'UNE BANQUE-CARREFOUR DE LA SECURITE
SOCIALE

Discussion générale et vote des articles

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET
VAN 15 JANUARI 1990 HOUDENDE OPRICHTING EN
ORGANISATIE VAN EEN KRUISPUNTBANK VAN DE
SOCIALE ZEKERHEID

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous abordons l'examen du projet de loi modifiant la loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-carrefour de la sécurité sociale.

Wij vatten de beraadslaging aan over het ontwerp van wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

M. Taminiaux se réfère à son rapport.

Personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Daar niemand het woord vraagt in de algemene beraadslaging, verklaar ik ze voor gesloten en bespreken wij de artikelen van het ontwerp van wet.

Artikel één luidt:

Artikel 1. In artikel 37 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid worden de woorden « op voordracht van de Ministerraad, benoemd worden, nu eens door de Kamer van volksvertegenwoordigers, dan weer door de Senaat » vervangen door de woorden « om de beurt door de Kamer van volksvertegenwoordigers, en door de Senaat benoemd worden uit een dubbeltal dat door de Ministerraad voor elk van de vacante mandaten wordt voorgedragen ».

Article 1er. A l'article 37 de la loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-carrefour de la sécurité sociale, les mots « , sur présentation du Conseil des ministres, tantôt par la Chambre des représentants, tantôt par le Sénat » sont remplacés par les mots « , alternativement par la Chambre des représentants et par le Sénat, sur une liste de deux candidats présentés par le Conseil des ministres pour chacun des mandats à pourvoir ».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. Artikel 43 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 43. De voorzitter van het Toezichtsc comité heeft recht op een vergoeding, ten laste van de Kruispuntbank, die als loon geldt en waarvan het bedrag gelijk is aan de wedde die hij zou ontvangen mocht hij eerste advocaat-generaal bij het Hof van cassatie zijn.

Indien de Kamer die de voorzitter van het Toezichtsc comité heeft benoemd, hem voortijdig van zijn ambt ontheft, beslist ze tegelijkertijd of, en zo ja in welke mate en hoelang de vergoeding, die als loon geldt, wordt behouden.

Het statuut van de voorzitter van het Toezichtsc comité wordt, voor alles wat niet in deze wet wordt geregeld, onder meer zijn rechten op pensioen alsmede die van zijn rechtverkrigenden, ten laste van de Kruispuntbank, door de Koning vastgesteld.

De Koning bepaalt voor de leden eveneens het bedrag en de toekenningsvoorwaarden van de presentiegelden, van de vergoedingen voor verblijfkosten of verrichte werken, alsook de voorwaarden voor de terugbetaling van hun reiskosten ten laste van de Kruispuntbank. »

Art. 2. L'article 43 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 43. Le président du Comité de surveillance a droit, à charge de la Banque-carrefour, à une indemnité tenant lieu de traitement dont le montant est égal au montant qui serait le sien s'il était premier avocat général à la Cour de cassation.

Si la Chambre qui l'a nommé relève le président du Comité de surveillance de sa charge avant terme, elle décide en même temps si l'indemnité tenant lieu de traitement lui est maintenue, dans quelle mesure et pendant combien de temps.

Le statut du président du Comité de surveillance, pour tout ce qui n'est pas réglé par la présente loi, dont ses droits à la pension ainsi que ceux de ses ayants droit, à charge de la Banque-carrefour, est fixé par le Roi.

Le Roi fixe également pour les membres le montant et les conditions d'octroi des jetons de présence, des indemnités pour frais de séjour ou frais de travaux ainsi que les conditions de remboursement de leurs frais de déplacement, à charge de la Banque-carrefour. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. In artikel 54, eerste lid, 2°, a), van dezelfde wet, worden de woorden « beheerder van de Kruispuntbank » vervangen door de woorden « de informaticaverantwoordelijke van de Kruispuntbank ».

Art. 3. Dans l'article 54, alinéa 1er, 2°, a), de la même loi, les mots « l'administrateur de la Banque-carrefour » sont remplacés par les mots « le responsable informatique de la Banque-carrefour ».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 4. In artikel 63, eerste lid, 2° en 3°, van dezelfde wet, worden de woorden « de Kruispuntbank » telkens vervangen door de woorden « de gegevensbanken van de Kruispuntbank ».

Art. 4. A l'article 63, alinéa 1er, 2° et 3°, de la même loi, les mots « la Banque-carrefour » sont remplacés chaque fois par les mots « les banques de données de la Banque-carrefour ».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 5. De artikelen 1 en 2 van deze wet treden terzelfdertijd in werking als de bepalingen van hoofdstuk VI van de voormelde wet van 15 januari 1990 betreffende het Toezichtcomité van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid.

De artikelen 3 en 4 treden op hetzelfde moment in werking als de artikelen 54 en 63 van voormelde wet van 15 januari 1990 die zij wijzigden.

Art. 5. Les articles 1er et 2 de la présente loi entrent en vigueur en même temps que les dispositions du chapitre VI de la loi précitée du 15 janvier 1990 relatives au Comité de surveillance de la Banque-carrefour de la sécurité sociale.

Les articles 3 et 4 entrent en vigueur en même temps que les articles 54 et 63 de la loi précitée du 15 janvier 1990 qu'ils modifient.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé dans quelques instants au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen straks over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE LA PRÉVOYANCE SOCIALE DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1989

Discussion générale et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN SOCIALE VOORZORG VAN HET BEGROTINGSJAAR 1989

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous abordons l'examen du projet de loi ajustant le budget du ministère de la Prévoyance sociale de l'année budgétaire 1989.

Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Sociale Voorzorg van het begrotingsjaar 1989.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

M. Deghilage se réfère à son rapport.

Personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene beraadslaging gesloten en bespreken wij de artikelen van het ontwerp van wet.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de bespreking van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (Voir documents nos 937-1 et 2, session 1989-1990, du Sénat de Belgique.)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (Zie stukken nrs. 937-1 en 2, zitting 1989-1990 van de Belgische Senaat.)

De Voorzitter. — De artikelen van het ontwerp van wet luiden:

I. Kredietaanpassingen

Artikel 1. De kredieten, ingeschreven onder Titel I — Lopende uitgaven, en onder Titel II — Kapitaaluitgaven, van de begroting van het ministerie van Sociale Voorzorg voor het begrotingsjaar 1989, worden aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij deze wet gevoegde tabel en ten belope van (in miljoenen franken):

		Gesplitste kredieten		
		Niet- gesplitste kredieten	Vast- leggings- kredieten	Ordonnan- cerings- kredieten
TITEL I				
<i>Lopende uitgaven</i>				
Aanpassingen	lopend			
jaar		— 5 741,5	—	—
Kredieten voor schuld- vorderingen van vorige jaren		208,7	—	—
TITEL II				
<i>Kapitaaluitgaven</i>				
Aanpassingen	lopend			
jaar		+ 13,8	—	—
Kredieten voor schuld- vorderingen van vorige jaren		0,2	—	—

I. Ajustements des crédits

Article 1er. Les crédits prévus au Titre I — Dépenses courantes, et au Titre II — Dépenses de capital, du budget du ministère de la Prévoyance sociale de l'année budgétaire 1989, sont ajustés suivant les données détaillées au tableau annexé à la présente loi et à concurrence de (en millions de francs) :

		Crédits dissociés	
	Crédits non dissociés	Crédits d'engage- ment	Crédits d'ordonnan- cement
TITRE I			
<i>Dépenses courantes</i>			
Ajustements année cou- rante	- 5 741,5	—	—
Crédits pour créances d'années antérieures	208,7	—	—
TITRE II			
<i>Dépenses de capital</i>			
Ajustements année cou- rante	+ 13,8	—	—
Crédits pour créances d'années antérieures	0,2	—	—
— Aangenomen.			
Adopté.			

II. Diverse bepalingen

Art. 2. De bij deze wet toegestane kredieten zullen door de algemene middelen der Schatkist gedekt worden.

II. Dispositions diverses

Art. 2. Les crédits ouverts par la présente loi seront couverts par les ressources générales du Trésor.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. De Schatkist is gemachtigd voorschotten toe te kennen wanneer de verrichtingen betreffende de rekening 87.10.14.47.B « Bezoldigingen en andere vaste uitgaven van het gesubsidieerd contractueel personeel (art. 93 tot 101 van de programmawet van 30 december 1988) voor rekening van het ministerie van Sociale Voorzorg » van de sectie « Orderverrichtingen van de diensten van de Schatkist » een debettoestand veroorzaken.

Art. 3. Le Trésor est autorisé à consentir des avances lorsque les opérations relatives au compte 87.10.14.47.B « Rémunérations et autres dépenses fixes du personnel contractuel subventionné (art. 93 à 101 de la loi-programme du 30 décembre 1988) pour compte du ministère de la Prévoyance sociale » de la section « Opérations d'ordre de Trésorerie » créent une position débitrice de ce compte.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 4. De wedde van de heer Auverdin Jean-Jacques, industrieel ingenieur bij het Fonds voor beroepsziekten, wiens bevordering tot de graad van adjunct-adviseur werd geannuleerd door het arrest nr. 32.386 van 12 april 1989 van de Raad van State, blijft behouden voor de periode van 1 november 1987 tot 30 april 1989.

Art. 4. Le traitement de M. Auverdin Jean-Jacques, ingénieur industriel au Fonds des maladies professionnelles, dont la promotion au grade de conseiller adjoint a été annulée par l'arrêt n° 32.386 du 12 avril 1989 du Conseil d'Etat, est maintenu pour la période du 1er novembre 1987 au 30 avril 1989.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 5. De bezoldigingen die ten laste van de begrotingen van het ministerie van Sociale Voorzorg, Titel IV — Afzonderlijke sectie, Sectie I, Hoofdstuk III, artikel 66.04, in de hoedanigheid van regeringscommissaris bij de Rijksdienst voor jaarlijkse vakantie, werden toegekend aan de heer G. Cobut, directeur-generaal bij het ministerie van Sociale Voorzorg, wiens benoeming tot regeringscommissaris bij voornoemde rijksdienst werd vernietigd bij arrest nr. 32.854 uitgesproken door de Raad van State op 27 juni 1989, worden behouden voor de periode van 1 januari 1979 tot en met 30 juni 1989.

Art. 5. Les rémunérations qui ont été accordées, à charge des budgets du ministère de la Prévoyance sociale, Titre IV — Section particulière, Section 1re, Chapitre III, article 66.04, en sa qualité de commissaire du gouvernement auprès de l'Office national des vacances annuelles, à M. G. Cobut, directeur général auprès du ministère de la Prévoyance sociale, dont la nomination en tant que commissaire du gouvernement auprès de l'office précité, a été annulée par l'arrêt n° 32.854 prononcé le 27 juin 1989 par le Conseil d'Etat, restent maintenues pour la période du 1er janvier 1979 au 30 juin 1989.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 6. Deze wet treedt in werking de dag van haar bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

Art. 6. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé dans quelques instants au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen straks over het ontwerp van wet in zijn geheel.

VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 54 VAN DE WETTEN OP HET TOEKENNEN VAN DE ACADEMISCHE GRADEN EN HET PROGRAMMA VAN DE UNIVERSITAIRE EXAMENS, GECOORDINEERD BIJ HET BESLUIT VAN DE REGENT VAN 31 DECEMBER 1949

Verdaging

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT L'ARTICLE 54 DES LOIS SUR LA COLLATION DES GRADES ACADEMIQUES ET LE PROGRAMME DES EXAMENS UNIVERSITAIRES, COORDONNEES PAR L'ARRETE DU REGENT DU 31 DECEMBRE 1949

Ajournement

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het voorstel van wet tot wijziging van artikel 54 van de wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens.

L'ordre du jour appelle la discussion de la proposition de loi modifiant l'article 54 des lois sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires.

Enkele leden hebben verzocht de bespreking van dit voorstel van wet uit te stellen tot de eerstvolgende openbare vergadering.

Quelques membres du Sénat ont demandé de reporter la discussion de cette proposition de loi jusqu'à la prochaine séance publique.

Is de Senaat het met dit voorstel eens?

Le Sénat est-il d'accord sur cette proposition? (*Assentiment.*)

Dan is hiertoe besloten.

Il en sera donc ainsi.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE BETREFFENDE DE RECENTE AANSLAGEN OP JOODSE BEGRAAFPLAATSEN IN FRANKRIJK

Beraadslaging

PROPOSITION DE RESOLUTION RELATIVE AUX RECENTES PROFANATIONS DE SEPULTURES JUIVES EN FRANCE

Discussion

De Voorzitter. — Wij vatten de beraadslaging aan over het voorstel van resolutie betreffende de recente aanslagen op Joodse begraafplaatsen in Frankrijk.

Nous abordons l'examen de la proposition de résolution relative aux récentes profanations de sépultures juives en France.

De beraadslaging is geopend.

La discussion est ouverte.

Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken. — Mijnheer de Voorzitter, toen ditzelfde onderwerp in de Vlaamse raad aangekaart werd, verweet ik de indieners «intellectueel racisme», omdat zij één partij uitsloten van hun protest, van hun verontwaardiging, omdat zij dus één partij anders behandelde, omwille van overtuiging.

Die uitsluiting alleen reeds zorgt ervoor dat de verontwaardiging selectief is, en daardoor huichelachtig klinkt.

Het kan toch niet dat iemand oproept tot strijd tegen de uitingen van vreemdelingenhaat, en tegelijk een duidelijke haat voor sommige leden van het eigen volk laat blijken, dit dan via deze uitsluiting.

De vergadering zal het me dan ook niet kwalijk nemen, dat ik punt 1 van deze resolutie vervolledig, door te stellen dat het de plicht is van alle verantwoordelijke gezagdragers en burgers, om iedere uiting van haat te bestrijden. Niet enkel vreemdelingenhaat!

Het zijn de vroegere nationalistische in deze vergadering die u veel duidelijker dan ik het kan, als neofiet in deze vergadering, kunnen vertellen waar de haat in dit land vandaan komt en tegen wie deze haat gericht was en is. Ik wil dan ook in dit betoog uitdrukkelijk onderstrepen dat ik hoogst sceptisch sta tegenover de «verdraagzaamheid en de openheid», die zouden «behoren tot de Belgische tradities»...

Vermits vandaag echter niet gediscussieerd wordt over de Belgische onverdraagzaamheid, wil ik aannemen dat de slotzin van de resolutie, waaruit ik net citeerde, franje is, versiersel.

De geest van de resolutie is echter geen versiersel. Uit respect voor de integriteit van sommige collega's wil ik aannemen dat de geest van de resolutie niet terug te voeren is tot plat-electorale rancune tegen één democratische partij, hoewel sommige verklaringen in de Vlaamse Raad, naar aanleiding van een analoog standpunt, deze rancune wel degelijk aantoonde.

Ik wil dus toch aannemen dat de geest van de resolutie erop gericht is om de weerzin tegen elke grafschennis te onderstrepen,

dus ook de Belgische grafschennisen tegen Vlaanderen, en ook de zinloze grafschennisen door voetbalhooligans en andere vandalen, die zeer recent gebeurden.

Indien de grafschennisen, én het leed van de betrokken families, hier moesten worden misbruikt uit electorale overwegingen, dan zou er na grafschennis ook nog lijkenexploitatie volgen. En ik weiger dat te veronderstellen.

Tot slot. Omdat ik mij niet in een welbepaalde hoek wil laten dringen, noch wil laten schrijven, noch wil laten «resoluteren», zal ik deze resolutie mee goedkeuren, uit duidelijk protest tegen elke grafschennis, en dus niet selectief. Indien het de indieners van deze resolutie menens is met hun verontwaardiging, vaststelling en verontrusting, verzoek ik hen alsnog om dit te laten blijken door één woord in de tekst te schrappen: in de tweede zin het woord «onlangs». Daardoor zouden zij mede vaststellen dat niet enkel «onlangs» graven werden geschonden in België, maar dat zoiets reeds verscheidene malen is gebeurd. Zo zou meteen hun afkeer voor grafschennis heel wat minder selectief worden, en zouden zij tegelijk een blijk van begrip tonen voor mijn vermoeden van lijkenexploitatie, waardoor ook de klaarblijkelijke doofheid van sommige leden zou worden genezen, die naar mijn betoog in de Vlaamse Raad wel luisterden, maar het blijkbaar niet hoorden.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Erdman.

De heer Erdman. — Mijnheer de Voorzitter, de grafschennis op de Joodse begraafplaats te Carpentras heeft niet alleen in Frankrijk, maar ook over de grenzen heen enorme ontsteltenis, verbazing en verbijstering gewekt. Ze heeft tegelijkertijd ook ongeloof doen rijzen, vooral omdat ze onmiddellijk werd gevolgd door schending van begraafplaatsen te Wissembourg, in het concentratiekamp van Turckheim, van de graven van Berthold Brecht en Helena Weigel in Oost-Berlijn. Onlangs werden ook nog graven geschonden en besmeurd in La Louvière.

De reactie ten aanzien van soortgelijke daden doet vragen rijzen over de dure eden die 45 jaar geleden werden gezworen, waarbij werd gezegd: dat nooit meer! Om zuiver electorale redenen spuien sommigen vandaag dezelfde principes, die echter zijn vermold door andere uitdrukkingen. Ontdaan van hun masker blijkt dan dat zij dezelfde weg opgaan als hun voorgangers 40, 45, 50 jaar geleden.

Het is daarom dat de indieners van de resolutie metterdaad een oproep doen. Door het reglement van de Senaat beperkt, heeft de heer Vaes — en ik breng hem hierbij hulde — zijn handtekening niet kunnen plaatsen onder dit ontwerp van resolutie.

De indieners hebben een duidelijk signaal willen geven, net zoals de indieners in de Vlaamse Raad en in het Europees Parlement.

Indien sommigen menen dat bepaalde uitdrukkingen op hen slaan, kan ik daar alleen op antwoorden met het klassieke gezegde: wie het schoentje past, die trekke het aan.

Het signaal diende te worden gegeven aan de verantwoordelijken dat er genoeg werd gepalaverd en dat van de regering wordt verwacht, zoals in de tekst is vermeld, dat in het kader van de bevoegdheidsverdeling en in overleg met de Gemeenschappen en de Gewesten, werk wordt gemaakt van de bestrijding van racisme, discriminatie en vreemdelingenhaat. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt in de beraadslaging, verklaar ik ze voor gesloten.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion, je la déclare close.

Ik herinner u aan de inhoud van het voorstel van resolutie:

De Senaat,

— Met verontwaardiging kennis genomen hebbend van de recente schending van begraafplaatsen in Frankrijk, waarbij de Joodse gemeenschap tot in haar doden getergd en vernederd wordt;

— Vaststellend dat ook in België onlangs graven geschonden werden;

— Verontrust door de groeiende onverdraagzaamheid tegenover vreemdelingen in Europa en in België;

1° Stelt dat het de plicht is van alle verantwoordelijke gezagdragers en burgers alle uitingen van vreemdelingenhaat te bestrijden;

2° Spreekt zijn hoge waardering uit voor de bijdrage die onder meer de Joodse gemeenschap levert voor het cultureel, maatschappelijk en economisch welzijn van de Belgische gemeenschap;

3° Verwacht dat de regering, in overleg met de Gemeenschappen en de Gewesten, maatregelen zal nemen om de verdraagzaamheid en de openheid, die behoren tot de Belgische tradities, ook in de toekomst te beveiligen.

Le Sénat,

— Ayant pris connaissance avec indignation des récentes profanations de sépultures qui ont eu lieu en France, et qui blessent et humilient la communauté juive jusque dans le respect dû à ses morts;

— Constatant que des sépultures ont récemment été profanées aussi en Belgique;

— S'inquiétant de la montée de l'intolérance à l'égard des étrangers en Europe et en Belgique;

1° Déclare qu'il est du devoir de tous les citoyens et autorités responsables de combattre toutes les manifestations de xénophobie;

2° Exprime la haute estime que lui inspire notamment la contribution de la communauté juive au bien-être social, économique et culturel de la collectivité belge;

3° Attend du gouvernement qu'il prenne, en concertation avec les Communautés et les Régions, des mesures propres à sauvegarder aussi à l'avenir l'esprit de tolérance et d'ouverture qui fait partie des traditions belges.

Wij stemmen straks over het voorstel van resolutie.

Il sera procédé tout à l'heure au vote sur la proposition de résolution.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De Voorzitter. — De commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden stelt voor toekomstige week de volgende agenda voor:

Donderdag, 14 juni 1990 te 15 uur.

1. Mondelinge vragen.

2. Voorstel van resolutie betreffende de organisatie van een ronde-tafelconferentie over een geïntegreerd gezondheidsbeleid in de ondernemingen.

3. Ontwerp van wet betreffende sommige openbare instellingen of instellingen van openbaar nut en andere overheidsdiensten.

4. Ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Protocol tot wijziging van de Overeenkomst van 28 maart 1968 tussen het koninkrijk België en Japan tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Brussel op 9 november 1988.

5. Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Europese Overeenkomst inzake de erkenning van de rechtspersoonlijkheid van internationale niet-gouvernementele organisaties, opge maakt te Straatsburg op 24 april 1986.

6. Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen de regering van het koninkrijk België en de regering van het groothertogdom Luxemburg, enerzijds, en de regering van de volksrepubliek Polen, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, en van de wisseling van brieven, ondertekend te Warschau op 19 mei 1987.

7. Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de volksrepubliek Bulgarije inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Sofia, op 25 oktober 1988.

8. Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen het koninkrijk België en de volksrepubliek Bulgarije tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, ondertekend te Brussel op 25 oktober 1988.

9. Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen het koninkrijk België en de republiek Senegal tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Brussel op 29 september 1987.

10. Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen de regeringen van het koninkrijk België en het groothertogdom Luxemburg, en de regering van de Unie van socialistische sovjetrepublieken inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, en van het Protocol, ondertekend te Moskou op 9 februari 1989.

11. Ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Protocol, ondertekend te Straatsburg op 9 december 1987, bij het Aanvullend Akkoord, gesloten te Straatsburg op 3 december 1974 tussen het koninkrijk België en de Raad van Europa, bij het Algemeen Akkoord inzake de voorrechten en immuniteiten van de Raad van Europa ondertekend te Parijs op 2 september 1949.

12. Voorstel van wet tot wijziging van artikel 54 van de wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens, gecoördineerd bij het besluit van de Regent van 31 december 1949.

13. Interpellaties:

a) Van de heer Peeters tot de minister van Sociale Zaken over «de nieuwe berekeningswijze van de tarieven van de forfaitaire honoraria voor klinische biologie per verpleegdag, geldig vanaf 1 februari tot 31 december 1990»;

b) Van de heer Desmedt tot de minister van Sociale Zaken over «de nefaste gevolgen, voor de sociale en culturele verenigingen, van het koninklijk besluit van 24 augustus 1987 waarbij de verplichte verzekering wordt ingevoerd voor de werknemers in deeltijd»;

c) Van mevrouw Mayence-Goossens tot de minister van Ontwikkelingssamenwerking over «de situatie van de Belgische ontwikkelingshulpers in Zaïre».

Te 17 uur: naamstemmingen over het geheel van de afgehandelde ontwerpen van wet.

La commission du Travail parlementaire propose, pour la semaine prochaine, l'ordre du jour suivant:

Jeudi, 14 juin 1990, à 15 heures.

1. Questions orales.

2. Proposition de résolution relative à l'organisation d'une table ronde sur une politique intégrée de la santé dans les entreprises.

3. Projet de loi relatif à certains organismes publics ou d'utilité publique et autres services de l'Etat.

4. Projet de loi portant approbation du Protocole amendant la Convention du 28 mars 1968 entre le royaume de Belgique et le Japon tendant à éviter les doubles impositions en matière d'impôts sur le revenu, signé à Bruxelles le 9 novembre 1988.

5. Projet de loi portant approbation de la Convention européenne sur la reconnaissance de la personnalité juridique des organisations internationales non gouvernementales, faite à Strasbourg le 24 avril 1986.

6. Projet de loi portant approbation de l'Accord entre le gouvernement du royaume de Belgique et le gouvernement du grand-duché de Luxembourg, d'une part, et le gouvernement de la république populaire de Pologne, d'autre part, concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, et de l'échange de lettres, signés à Varsovie le 19 mai 1987.

7. Projet de loi portant approbation de l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et le gouvernement de la république populaire de Bulgarie, concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signé à Sofia, le 25 octobre 1988.

8. Projet de loi portant approbation de la Convention entre le royaume de Belgique et la république populaire de Bulgarie tendant à éviter la double imposition en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, signée à Bruxelles, le 25 octobre 1988.

9. Projet de loi portant approbation de la Convention entre le royaume de Belgique et la république du Sénégal tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur les revenus, signée à Bruxelles le 29 septembre 1987.

10. Projet de loi portant approbation de l'Accord entre les gouvernements du royaume de Belgique et du grand-duché de Luxembourg, et le gouvernement de l'Union des républiques socialistes soviétiques concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, et du Protocole, signés à Moscou le 9 février 1989.

11. Projet de loi portant approbation du Protocole, signé à Strasbourg le 9 décembre 1987, à l'Accord, conclu à Strasbourg le 3 décembre 1974 entre le royaume de Belgique et le Conseil de l'Europe, complémentaire à l'Accord général sur les privilèges et immunités du Conseil de l'Europe, signé à Paris le 2 septembre 1949.

12. Proposition de loi modifiant l'article 54 des lois sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires, coordonnées par l'arrêté du Régent du 31 décembre 1949.

13. Interpellations:

a) De M. Peeters au ministre des Affaires sociales sur «les nouvelles modalités de calcul des tarifs des honoraires forfaitaires de biologie clinique par journée d'hospitalisation, valables à partir du 1er février jusqu'au 31 décembre 1990»;

b) De M. Desmedt au ministre des Affaires sociales sur «les conséquences néfastes, pour les associations sociales et culturelles, de l'arrêté royal du 24 août 1987 concernant l'assujettissement à la sécurité sociale des travailleurs à temps réduit»;

c) De Mme Mayence-Goossens au ministre de la Coopération au Développement sur «la situation des coopérants belges au Zaïre».

A 17 heures: votes nominatifs sur l'ensemble des projets de loi dont la discussion est terminée.

Le Sénat est-il d'accord sur cette proposition d'ordre du jour?

Is de Senaat het eens met deze regeling van de werkzaamheden? (*Instemming.*)

Il en est ainsi décidé.

Dan is hiertoe besloten.

PROJET DE LOI PORTANT APPROBATION DE LA CHARTE SOCIALE EUROPEENNE ET DE L'ANNEXE, FAITES A TURIN LE 18 OCTOBRE 1961

Vote

ONTWERP VAN WET HOUDENDE GOEDKEURING VAN HET EUROPEES SOCIAAL HANDVEST EN VAN DE BIJLAGE, OPGEMAAKT TE TURIJN OP 18 OKTOBER 1961

Stemming

M. le Président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi portant approbation de la Charte sociale européenne et de l'annexe, faites à Turin le 18 octobre 1961.

Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet houdende goedkeuring van het Europees Sociaal Handvest en van de bijlage, opgemaakt te Turijn op 18 oktober 1961.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

118 membres sont présents.

118 leden zijn aanwezig.

117 votent oui.

117 stemmen ja.

1 vote non.

1 stemt neen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera soumis à la sanction royale.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Anthuenis, Appeltans, Arts, Baert, Barzin, Bascour, Belot, Bens, Boël, Bosmans, Bouchat, Bourgois, Capoen, Cardoen, Cerexhe, Claeys, Content, Cools, Cooreman, Crucke, De Backer, De Belder, De Beul, De Bondt, Declerck, Decléty, de Clippele, De Cooman, Delloy, De Loor, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Deprez, de Seny, De Seranno, Désir, Desmedt, de Wasseige, Didden, Donnay, Dufaux, Egemeers, Erdman, Evers, Evrard, Falise, Flagothier, Garcia, Geeraerts, Ghesquière, Gijs, Gryp, Guillaume, Mmes Hanquet, Harnie, MM. Hasquin, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Houssa, Janzegers, Kenzeler, Langendries, Leclercq, Leemans, Lenfant, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Mainil, Mme Mayence-Goossens, MM. Minet, Moens, S. Moureaux, Mouton, Mme Nélis, MM. Op 't Eynde, Ottenburgh, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pataer, Peetermans, Petitjean, Pinoie, Poulain, Priëls, Saulmont, Schellens, Schoeters, Seeuws, Sprockeels, Mme Staels-Dompas, MM. Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Tant, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Vaes, Valkeniers, Vandekerckhove, Mme Van den Bogaert-Ceulemans, MM. Van den Broeck, Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, Van Nevel, Van-nieuwenhuyze, Van Rompaey, Van Rompuy, Van Thillo, Verreycken, Verschuieren, Weyts, Wintgens et Swaelen.

A voté non:

Neen heeft gestemd:

Mme Dardenne.

Mme Dardenne. — Je me suis trompée, je voulais voter oui, monsieur le Président.

M. le Président. — Il vous en est donné acte, madame.

PROJET DE LOI PORTANT DES DISPOSITIONS SOCIALES

Vote

ONTWERP VAN WET HOUDENDE
SOCIALE BEPALINGEN

Stemming

M. le Président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi portant des dispositions sociales.

Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet houdende sociale bepalingen.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

121 membres sont présents.

121 leden zijn aanwezig.

98 votent oui.

98 stemmen ja.

12 votent non.

12 stemmen neen.

11 s'abstiennent.

11 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Appeltans, Arts, Baert, Belot, Bens, Bouchat, Bourgois, Capoen, Cardoen, Cerexhe, Claeys, Content, Cools, Cooreman, Crucke, Mme Dardenne, MM. De Belder, De Beul, De Bondt, De Cooman, Delloy, De Loor, Deprez, de Seny, De Seranno, Désir, Desmedt, de Wasseige, Didden, Diegenant, Dierickx, Donnay, Dufaux, Egemeers, Erdman, Evrard, Falise, Flaghothier, Garcia, Geeraerts, Ghesquière, Gijs, Gryp, Guillaume, Mmes Hanquet, Harnie, MM. Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Janzegers, Kelchtermans, Kenzeler, Langendries, Leclercq, Lee-mans, Lenfant, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Mainil, Minet, Moens, S. Moureaux, Mouton, Mme Nélis, MM. Op 't Eynde, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pataer, Pinoie, Poulain, Priëls, Schellens, Schoeters, Seeuws, Mme Staels-Dompas, MM. Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Tant, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Vaes, Valkeniers, Vandekerckhove, Mme Van den Bogaert-Ceulemans, MM. Van Eervelt, Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Van Rompuy, Verschueren, Weyts, Wintgens et Swaelen.

Ont voté non:

Neen hebben gestemd:

MM. Barzin, Boël, Decléty, de Clippele, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Evers, Hasquin, Henrion, Houssa, Petitjean, Saulmont, et Verreycken.

Ann. parl. Sénat de Belgique — Session ordinaire 1989-1990
Parlem. Hand. Belgische Senaat — Gewone zitting 1989-1990

Se sont abstenus:

Onthouden hebben zich:

MM. Anthuenis, Bascour, Bosmans, De Backer, Declerck, Mmes Herman-Michielsens, Mayence-Goossens, MM. Peetermans, Sprockeels, Van den Broeck et Van Thillo.

M. le Président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

Mme Mayence-Goossens. — J'ai pairé avec M. Antoine, monsieur le Président.

Mevrouw Herman-Michielsens. — Mijnheer de Voorzitter, de PVV-fractie gaat akkoord met een bepaald onderdeel van deze bepalingen, maar is het niet eens met andere. Daarom onthouden wij ons voor het geheel.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET
VAN 15 JANUARI 1990 HOUDENDE OPRICHTING EN
ORGANISATIE VAN EEN KRUISPUNTBANK VAN DE
SOCIALE ZEKERHEID

Stemming

PROJET DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 15 JANVIER 1990
RELATIVE A L'INSTITUTION ET A L'ORGANISATION
D'UNE BANQUE-CARREFOUR DE LA SECURITE
SOCIALE

Vote

De Voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi modifiant la loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-carrefour de la sécurité sociale.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

122 leden zijn aanwezig.

122 membres sont présents.

99 stemmen ja.

99 votent oui.

10 stemmen neen.

10 votent non.

13 onthouden zich.

13 s'abstiennent.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Il sera soumis à la sanction royale.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Appeltans, Arts, Baert, Belot, Bens, Bouchat, Bourgois, Capoen, Cardoen, Cerexhe, Chabert, Claeys, Content, Cools, Cooreman, Crucke, Mme Dardenne, MM. De Belder, De Beul, De Bondt, De Cooman, Delloy, De Loor, Deneir, Deprez, de Seny, De Seranno, Desmedt, de Wasseige, Didden, Diegenant, Dierickx, Donnay, Dufaux, Egelmeeers, Erdman, Evard, Falise, Flagothier, Garcia, Geeraerts, Ghesquière, Gijs, Gryp, Guillaume, Mmes Hanquet, Harnie, MM. Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Janzegers, Kelchtermans, Kenzeler, Langendries, Leclercq, Leemans, Lenfant, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Mainil, Minet, Moens, S. Moureaux, Mouton, Mme Nélis, MM. Op 't Eynde, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pataer, Pinoie, Poulain, Priëls, Schellens, Schoeters, Seeuws, Mme Staels-Dompas, MM. Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Tant, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Vaes, Valkeniers, Vandekerckhove, Mme Van den Bogaert-Ceulemans, MM. Van Eervelt, Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Van Rompuy, Verschuere, Weyts, Wintgens et Swaelen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anthuenis, Bascour, Bosmans, De Backer, Declerck, Mme Herman-Michielsens, MM. Sprockeels, Van den Broeck, Van Thillo et Verreycken.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Barzin, Boël, Decléty, de Clippele, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Evers, Hasquin, Henrion, Houssa, Mme Mayence-Goossens, MM. Peetermans, Petitjean et Saulmont.

M. le Président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Mme Delruelle-Ghobert. — Monsieur le Président, au nom de mon groupe, je voudrais dire que nous ne sommes pas opposés aux modifications nombreuses dans ce présent projet. Ces dernières, en effet, contribuent plutôt à améliorer la compréhension du texte. Mais étant donné que nous avons voté contre le principe de la Banque-carrefour, nous avons préféré nous abstenir.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN SOCIALE VOORZORG VAN HET BEGROTINGSJAAR 1989

Stemming

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE LA PRÉVOYANCE SOCIALE DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1989

Vote

De Voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Sociale Voorzorg van het begrotingsjaar 1989.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi ajustant le budget du ministère de la Prévoyance sociale de l'année budgétaire 1989.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

123 leden zijn aanwezig.

123 membres sont présents.

91 stemmen ja.

91 votent oui.

31 stemmen neen.

31 votent non.

1 onthoudt zich.

1 s'abstient.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Appeltans, Arts, Baert, Belot, Bens, Bouchat, Bourgois, Capoen, Cardoen, Cerexhe, Chabert, Claeys, Content, Cools, Cooreman, Crucke, De Belder, De Beul, De Bondt, De Cooman, Delloy, De Loor, Deneir, Deprez, de Seny, De Seranno, de Wasseige, Didden, Diegenant, Donnay, Dufaux, Egelmeeers, Erdman, Evard, Falise, Flagothier, Garcia, Geeraerts, Ghesquière, Gijs, Guillaume, Mme Hanquet, MM. Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kelchtermans, Kenzeler, Langendries, Leclercq, Leemans, Lenfant, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Mainil, Minet, Moens, S. Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pataer, Pinoie, Poulain, Priëls, Schellens, Schoeters, Seeuws, Mme Staels-Dompas, MM. Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Tant, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Valkeniers, Vandekerckhove, Mme Van den Bogaert-Ceulemans, MM. Van Eervelt, Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Van Rompuy, Verschuere, Weyts, Wintgens et Swaelen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Anthuenis, Barzin, Bascour, Boël, Bosmans, Mme Dardenne, MM. De Backer, Declerck, Decléty, de Clippele, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Désir, Desmedt, Dierickx, Evers, Gryp, Mme Harnie, MM. Hasquin, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Houssa, Janzegers, Mme Nélis, MM. Peetermans, Petitjean, Saulmont, Sprockeels, Vaes, Van den Broeck, Van Thillo et Verreycken.

Onthouden heeft zich:

S'est abstenue:

Mme Mayence-Goossens.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE BETREFFENDE DE RECENTE AANSLAGEN OP JOODSE BEGRAAFPLAATSEN IN FRANKRIJK

Stemming

PROPOSITION DE RESOLUTION RELATIVE AUX RECENTES PROFANATIONS DE SEPULTURES JUIVES EN FRANCE

Vote

De Voorzitter. — Wij moeten ons nu uitspreken over het voorstel van resolutie.

Nous devons nous prononcer maintenant sur la proposition de résolution.

— Dit voorstel van resolutie, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt met eenparigheid van de aanwezige leden, met uitzondering van de onthouding van de heer Falise, aangenomen.

Cette proposition de résolution, mise aux voix par assis et levé, est adoptée à l'unanimité des membres présents, M. Falise s'abstient.

INTERPELLATION DE M. MONFILS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ECONOMIQUES ET DU PLAN SUR «LE COMMISSARIAT GENERAL BELGE PRES L'EXPOSITION UNIVERSELLE DE SEVILLE EN 1992»

Vote sur la motion pure et simple

INTERPELATIE VAN DE HEER MONFILS TOT DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN HET PLAN OVER «HET BELGISCHE COMMISSARIAAT-GENERAAL BIJ DE WERELDTENTOONSTELLING TE SEVILLA IN 1992»

Stemming over de eenvoudige motie

M. le Président. — Mesdames, messieurs, deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de M. Monfils au Vice-Premier ministre et ministre des Affaires économiques et du Plan.

Dames en heren, tot besluit van de interpellatie van de heer Monfils tot de Vice-Eerste minister en minister van Economische Zaken en het Plan werden twee moties ingediend.

L'une, pure et simple, par MM. Deneir et De Belder, est ainsi rédigée:

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Monfils et la réponse du Vice-Premier ministre,

Passe à l'ordre du jour. »

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Monfils en het antwoord van de Vice-Eerste minister,

Gaat over tot de orde van de dag. »

L'autre, par Mme Delruelle-Ghobert et M. Petitjean, est ainsi rédigée:

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Monfils au Vice-Premier ministre et ministre des Affaires économiques, sur « le commissariat général belge près l'Exposition de Séville en 1992 » et la réponse du ministre, M. Claes,

Estime que tout doit être mis en œuvre pour assurer une participation belge optimale à l'exposition universelle de Séville,

Rappelle au gouvernement la nécessité de faire une analyse objective des secteurs forts de l'économie, de la recherche scientifique, du développement culturel, qui devraient être présentés à Séville,

Estime qu'une concertation permanente avec les Régions et les Communautés est indispensable. »

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van het heer Monfils tot de Vice-Eerste minister en minister van Economische Zaken over « het Belgische commissariaat-generaal bij de wereldtentoonstelling te Sevilla in 1992 » en het antwoord van Vice-Eerste minister Claes,

Meent dat men alles in het werk moet stellen voor een optimale Belgische deelneming aan de wereldtentoonstelling te Sevilla,

Wijst de regering op de noodzaak van een objectieve analyse van de sterke sectoren van het bedrijfsleven, het wetenschappelijk onderzoek en het cultuurleven, die in Sevilla vertegenwoordigd zouden moeten zijn,

Acht permanent overleg met de Gemeenschappen en de Gewesten onontbeerlijk. »

Conformément à notre règlement, nous votons sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

Overeenkomstig ons reglement stemmen wij over de eenvoudige motie die de voorrang heeft.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

123 membres sont présents.

123 leden zijn aanwezig.

91 votent oui.

91 stemmen ja.

31 votent non.

31 stemmen neen.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, la motion pure et simple est adoptée.

Derhalve is de eenvoudige motie aangenomen.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Appeltans, Arts, Baert, Belot, Bens, Bouchat, Bourgois, Capoen, Cardoen, Cerexhe, Chabert, Claeys, Content, Cools, Cooreman, Crucke, De Belder, De Beul, De Bondt, De Cooman, Delloy, De Loor, Deneir, Deprez, de Seny, De Seranno, de Wasseige, Didden, Diegenant, Donnay, Dufaux, Egelmeers, Erdman, Evrard, Falise, Flagothier, Garcia, Geeraerts, Ghesquière, Gijs, Guillaume, Mme Hanquet, MM. Hismans, Hofman, Holsbeke, Hotyat, Kelchtermans, Kenzeler, Langendries, Leclercq, Leemans, Lenfant, Mme Lieten-Croes, MM. Luyten, Mainil, Minet, Moens, S. Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Ottenbourg, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pataer, Pinoie, Poulain, Priëls, Schellens, Schoeters, Seeuws, Mme Staels-Dompas, MM. Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Tant, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Valkeniers, Vandekerckhove, Mme Van den Bogaert-Ceulemans, MM. Van Eetvelt, Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Van Rompuy, Verschueren, Weyts, Wintgens et Swaelen.

Ont voté non:

Neen hebben gestemd:

MM. Anthuenis, Barzin, Bascour, Boël, Bosmans, Mme Dardenne, MM. De Backer, Declerck, Decléry, de Clippele, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Désir, Desmedt, Dierickx, Evers, Gryp, Mme Harnie, MM. Hasquin, Henrion, Mme Herman-Michielsens, MM. Houssa, Janzegers, Mme Nélis, MM. Peetermans, Petitjean, Saulmont, Sprockeels, Vaes, Van den Broeck, Van Thillo and Verreycken.

S'est abstenue:

Onthouden heeft zich:

Mme Mayence-Goossens.

INTERPELLATION DE M. HENRION AU PREMIER MINISTRE SUR « LES CONSTATATIONS RECENTES REVELANT UNE CARENCE NON SEULEMENT DANS L'EXECUTION DES LOIS, MAIS AUSSI DANS LEUR CHEMINEMENT TERMINAL, CE QUI REVIENT A CREER, A COTE D'UNE CATEGORIE DEJA CONNUE, CELLE DES « LOIS OUBLIEES », UNE NOUVELLE CATEGORIE, CELLE DES « LOIS EVANESCENTES »

INTERPELLATIE VAN DE HEER HENRION TOT DE EERSTE MINISTER OVER « DE RECENTE VASTSTELLING DAT ER NIET ALLEEN BIJ DE UITVOERING VAN DE WETTEN MAAR OOK IN DE EINDFASE VAN HUN TOTSTANDKOMING TEKORTKOMINGEN BLIJKEN TE BESTAAN, ZODAT ER BIJ DE REEDS VERTROUWDE CATEGORIE « VERGETEN WETTEN » NU OOK NOG EEN CATEGORIE « VLUCHTIGE WETTEN » KOMT »

M. le Président. — L'ordre du jour appelle l'interpellation de M. Henrion au Premier ministre sur « les constatations récentes révélant une carence non seulement dans l'exécution des lois, mais aussi dans leur cheminement terminal, ce qui revient à créer, à côté d'une catégorie déjà connue, celle des « lois oubliées », une nouvelle catégorie, celle des « lois évanescences ».

La parole est à M. Henrion.

M. Henrion. — Monsieur le Président, je suis persuadé qu'en prenant connaissance de mon interpellation, le Premier ministre s'est senti rajeuni de quelques années — ce qui, en soi, n'est pas désagréable ni pour lui ni surtout pour moi — puisque c'est déjà le 26 novembre 1986 que j'ai eu l'honneur de l'interroger sur le phénomène bien connu des « lois oubliées ».

A l'époque, c'était la Cour des comptes qui, dans son 143e cahier, avait dénoncé la carence normative consistant dans la non-exécution, par les gouvernements successifs, de certains textes législatifs, dûment publiés.

J'avais, en cette occasion, cité Jossierand, célèbre juriste français, qui a écrit : « Les dieux eux-mêmes meurent; les lois également. Elles s'usent à la longue et s'ensevelissent dans l'oubli comme les institutions et comme les mots. »

Et je posais la question suivante au Premier ministre : avons-nous inventé, dans notre pays, une nouvelle forme de la désuétude et de la mort des lois résultant de l'oubli, par les gouvernements, d'apporter leur contribution organique à l'exécution des lois votées par un parlement demeurant inerte en présence d'une telle carence ?

Eh bien, je me trompais totalement quant à l'inertie, puisque aussi bien aujourd'hui, c'est le président de la Chambre des représentants, auquel rien n'échappe — et qui aime le faire savoir — qui vous écrit, monsieur le Premier ministre, le 25 avril dernier, dans des termes moins mesurés que les miens, non seulement à propos des lois non exécutées, mais aussi, ce qui est encore plus grave, des actes législatifs non sanctionnés ni promulgués et, ensuite, des actes devenus lois, au sens plein du terme, qui n'ont jamais été publiés.

Il y a donc, à côté du phénomène, hélas bien connu aujourd'hui, des lois oubliées, celui inattendu des lois évanescences c'est-à-dire, selon les dictionnaires, qui « disparaissent graduellement » au regard des hommes, qui s'effacent et qui s'évanouissent dans le lointain.

Il y a évidemment plusieurs procédés imaginables pour ce faire.

Le plus sûr, pour un ministre mécontent d'une loi votée dans les deux Chambres, serait de ne pas en soumettre le texte pour sanction et promulgation au Roi, troisième branche du pouvoir législatif.

Ce serait, bien entendu, un acte constitutif de forfaiture s'il est volontaire, j'y reviendrai.

Dans l'ordre décroissant de gravité, il y a la non-publication d'une loi, devenue parfaite après sanction et promulgation royales, et ce au mépris des intérêts les plus légitimes des citoyens, puisque seule la publication confère force obligatoire au texte et que ce n'est qu'à ce moment que notamment toutes les autorités constituées sont tenues de l'appliquer.

Et enfin, il y a la non-exécution des lois qui est un phénomène observable sans grande difficulté pratique; cette hypothèse du défaut de prise d'arrêtés d'exécution était déjà évoquée aux débuts de l'Etat belge et avant même la promulgation de notre Constitution, par Charles de Brouckère, dans un projet de décret du 20 janvier 1831 déclarant, en son article 3, les ministres légalement responsables « de l'inexécution des lois et règlements d'administration publique ... »

Dans un souci de clarté et surtout de brièveté, je crois, monsieur le Premier ministre, qu'il faut examiner ces trois phénomènes successivement en se penchant surtout sur les remèdes, les lamentations ne servant jamais à rien surtout quand elles ont lieu, ici, dans des enceintes généralement désertées.

Tout d'abord, en ce qui concerne le défaut d'exécution des lois, j'avais, il y a quatre ans, formulé quelques suggestions, avec la réserve et la modestie qu'il sied à un parlementaire soutenant, à l'époque, le gouvernement. Veuillez m'excuser de me citer. Je disais qu'il convenait d'établir chaque année, dans chaque département ministériel national, la liste des lois le concernant et non exécutées; de faire rapport au Parlement sur les carences et leur justification éventuelle, suivi d'un débat; de définir, en exécution de l'article 90 de la Constitution, les cas de responsabilité des ministres, spécialement pour ceux qui, par négligence ou abstention volontaire, feraient défaut dans leur mission exécutive, et ce « après l'invitation qui leur en aurait été faite par le vote d'une motion spéciale de l'une ou l'autre assemblée ».

C'est à cette dernière suggestion que j'attachais le plus d'importance et je l'avais d'ailleurs exprimée dans une proposition de loi au mois de mai 1986; mais nous savons ce qu'il advient des propositions déposées par les parlementaires : elles tombent comme des feuilles d'automne mais il est rare qu'elles nourrissent le terreau législatif sauf, si d'aventure, le gouvernement daigne en tirer quelques suggestions et les incorporer dans ses propres projets.

A mon interpellation, au mois de novembre de cette même année 1986, le Premier ministre avait répondu, comme à l'accoutumée, avec précision et grande courtoisie.

Il avait précisé que mes suggestions feraient l'objet d'un examen attentif — ce qui fait toujours plaisir — et surtout, qu'il demandait à chaque membre du gouvernement de lui faire rapport sur les dispositions légales qui, dans chaque département, n'avaient pu être mises en œuvre.

Evocant la responsabilité des ministres, il terminait dans les termes ci-après que j'aimerais citer complètement : « Il me faut, enfin, rappeler qu'à l'initiative de mon collègue, le Vice-Premier ministre et ministre de la Justice, a été préparé un projet de loi relatif à la responsabilité civile et pénale des ministres. Examiné par le Conseil des ministres le 30 novembre 1984, ce projet a été transmis, pour avis, à la section de législation du Conseil d'Etat par le ministre proposant. » — le ministre de la Justice — « Le gouvernement attend cet avis afin de pouvoir proposer au Roi le dépôt du projet, éventuellement adapté, au Parlement.

Telle est, monsieur le Président, mesdames et messieurs, la réponse que je puis donner, à l'heure présente, à l'interpellation qui m'a été adressée. Conscient de la gravité du problème soulevé, le gouvernement prendra, à bref délai, les mesures qui s'imposent et en tiendra le Parlement dûment informé. » Cela se passait en 1986.

J'ignore ce qu'il est advenu de ces bonnes dispositions, mais ce que je sais, en tout cas, c'est que depuis lors, le Parlement n'a pas été tenu informé de la suite donnée.

Ce que je sais aussi c'est que, au début de la présente session, le 12 octobre 1989, ayant interpellé le Premier ministre à propos de la pollution survenue sur la côte occidentale et la responsabi-

lité de la non-utilisation des crédits ouverts pour construire des stations d'épuration, il m'a été répondu tout aussi courtoisement et tout aussi constamment qu'un projet de loi sur la responsabilité des ministres avait été soumis au Conseil d'Etat après décision du Conseil des ministres du 30 novembre 1984. C'était donc un projet du gouvernement précédent, préparé par M. Gol.

M. Martens ajoutait : « Je crois savoir que le Conseil d'Etat a demandé à l'actuel ministre de la Justice s'il voulait reprendre à son compte la demande d'avis introduite par son prédécesseur. »

Cinq ans s'étaient donc écoulés depuis l'envoi de l'avant-projet au Conseil d'Etat.

Où en est-on aujourd'hui, monsieur le Premier ministre ? J'attends une réponse précise et actualisée. Je crois que ce n'est pas trop exiger.

N'oublions pas qu'un texte législatif en la matière, exécutant l'article 90 de la Constitution, organisant la responsabilité des ministres, est attendu depuis 1831. De nombreuses tentatives ont été faites. La dernière tentative officielle, émanant d'un gouvernement, est celle du 3 octobre 1975.

Le gouvernement présidé par M. Tindemans dépose alors, à la Chambre, un document de 189 pages contenant non seulement un projet loi d'exécution de l'article 90, mais aussi un avis du Conseil d'Etat long d'une trentaine de pages, un avis exceptionnel — c'est, en effet, très rare — du procureur général à la Cour de cassation et enfin, un avant-projet de loi soumis au Premier ministre par le président du Comité supérieur de contrôle, M. Delahaye, membre lui-même de la Cour de cassation.

Après cela, on ne dira pas que le sujet n'avait pas été examiné, à l'époque, sous toutes les coutures !

On notera que dans ce projet de 1975, le gouvernement renonçait à instaurer un délit spécifique au ministre, pour négligence grave, ce qui me paraît toujours être une erreur.

Ce grand projet n'a jamais abouti et chaque gouvernement, comme l'actuel d'ailleurs, renouvelle ces promesses d'exécution, par une loi, de l'article 90 de la Constitution en laissant subsister — j'y insiste — dans l'interprétation éventuelle de cet article, une grande incertitude.

En fait, l'article 90 n'a été appliqué qu'une fois au cours de notre histoire nationale, lorsque, dans une assemblée sans doute plus tumultueuse que la nôtre, le ministre de la Guerre — comme on disait à l'époque — M. Chazal, qui a donné son nom à une des avenues de Bruxelles, a injurié, semble-t-il, le député Delaet. Ils se sont battus en duel, un matin, dans un gymnase de Saint-Josse-ten-Noode, au pistolet, et chose réconfortante pour les non-militaires, c'est le militaire qui a été touché. Le général Chazal a été puni d'une trentaine de jours d'arrêt de rigueur, à domicile, peine qui convenait à un général. Il est d'ailleurs resté ministre de la Guerre et n'en a pas souffert sinon par la blessure légère reçue à l'avant-bras.

Depuis lors, un problème d'interprétation est apparu et le Premier ministre s'en souvient certainement. Il est né à la Chambre, en 1982, quand le procureur général près la Cour d'appel de Bruxelles a saisi le président de la Chambre d'un dossier concernant un ancien ministre pour des faits de fraude fiscale. Un long débat a eu lieu à la Chambre quant à savoir si la Chambre était compétente et si elle pouvait dès lors déclencher la poursuite devant la Cour de cassation.

A ce moment, le président de la Chambre, M. Defraigne, qui avait une très haute conception de sa mission et surtout de la compétence de son assemblée, a immédiatement déclaré qu'il estimait la Chambre compétente, en l'occurrence.

Nous avons essayé, M. Baert et moi, de le convaincre du contraire et finalement, la Chambre s'est déclarée incompétente et les poursuites ont eu lieu devant les tribunaux ordinaires.

A ce moment, à l'initiative de notre estimé collègue, Frans Baert, une proposition de loi a été déposée à la Chambre, en 1982, précisant un des points d'application de l'article 90, et disant que cette procédure extraordinaire ne devait pas être appliquée lorsqu'il s'agissait de faits de la vie privée, à charge d'un ministre, après qu'il fut déchargé de ses fonctions.

Cette proposition, votée à l'unanimité à la Chambre, est devenue projet, en 1982, et a été transmise au Sénat. Elle se trouve actuellement encore dans les tiroirs profonds de la commission de la Justice. Je n'en fais pas grief au Premier ministre, car il n'y est pour rien, mais je suppose que le ministre de la Justice de l'époque doit certainement avoir déclaré au Sénat qu'il s'agissait d'un aspect mineur et qu'il déposerait, dans les mois à venir, un vaste projet dans lequel cette notion serait englobée, ce qui fut préparé en 1984 effectivement.

Revenant à la réponse formulée par le Premier ministre, en 1989, sur ce projet hypothétique d'application de l'article 90 de la Constitution, je dis qu'il ne faudrait pas que le Conseil d'Etat devienne, avec le bienveillant appui du, voire des gouvernements, un gouffre profond où viendraient faire naufrage des projets fantômes, à l'instar de ces navires mythiques s'échouant dans des mers hostiles.

J'imagine, monsieur le Premier ministre, que vous allez me répondre, en ce qui concerne la non-exécution des lois, que la tâche devient, dans certains cas, inutile.

Il est vrai que certaines lois sont dépassées et que leur exécution ne présente, dès lors, plus d'intérêt. Il conviendrait peut-être que le gouvernement, qui les a fait voter, demande au Parlement de les abroger expressément. Je prendrai un exemple assez pittoresque. En 1939, dans une atmosphère de patriotisme due aux circonstances, le Parlement a décidé — c'est la loi du 10 janvier 1940 — de frapper d'une taxe les exemptés du service militaire. Cette mesure était de bonne politique et assez populaire, étant donné le grand nombre de personnes mobilisées ; j'en faisais d'ailleurs partie. Malgré l'ardeur bien connue du département des Finances et le contenu moral de cette loi, elle n'a jamais été appliquée. L'impôt était très lourd et pouvait se prolonger pendant vingt-cinq ans. La perception n'a jamais été organisée.

En 1986, à la suite d'une interpellation et pour donner un exemple des abrogations nécessaires, j'ai déposé une proposition de suppression qui est devenue la loi du 9 mars 1989 et a été publiée au *Moniteur belge* le 22 juin de la même année. En d'autres termes, cette loi vétuste et jamais exécutée est sortie de nos codes. Je n'estime pas que mon initiative était très importante, mais je voulais simplement expliquer par là que la bonne procédure était peut-être d'abroger les textes vieillissants et superfétatoires.

En ce qui concerne maintenant les projets votés au Parlement et non soumis à la sanction royale, la lettre du président de la Chambre en donne quelques exemples et y voit, à raison, un manquement grave du gouvernement « engageant sa responsabilité comme branche du législatif mais aussi comme pouvoir exécutif ». Ou bien c'est pure négligence ou bien, exceptionnellement, ce pourrait être volontaire, ce qui, à mes yeux en tout cas, serait d'une particulière gravité.

Le seul moyen de contrôle serait de prévoir l'obligation, pour le gouvernement, d'informer le Parlement, dans un délai bref, après le dernier vote en assemblée, des suites finales du processus législatif. A défaut d'une telle mesure, l'arrêt de ce processus demeure généralement occulté et personne n'a l'attention attirée sur le sujet.

C'est pourquoi on trouve, dans certains droits étrangers, des précautions explicites. Ainsi, dans la Constitution française de 1958, le président de la République doit exercer le pouvoir de promulguer dans un délai maximum de quinze jours, après la transmission de la loi définitivement adoptée.

Il y a quelques jours, le professeur Perin, dont on connaît l'imagination féconde, suggérait, dans un article paru dans *Le Soir*, la suppression de la promulgation, estimant que la mise en vigueur pourrait dorénavant se faire sur ordre du président de l'assemblée qui a délibéré en dernier lieu. Cette suggestion est évidemment un peu risquée et demande une réflexion approfondie.

J'en viens enfin au phénomène le plus récent décelé par les services de la Chambre : la non-publication des lois sanctionnées

et promulguées. Septante-deux cas ont été relevés, dont une cinquantaine sont des lois d'approbation de traités.

Dans un communiqué, le ministre des Affaires étrangères a expliqué que « l'entrée en vigueur d'un traité implique le respect préalable d'une série de conditions internes et externes et qu'il serait paradoxal de publier une loi contenant approbation d'un traité alors que ce même traité ne serait pas encore entré en vigueur sur le plan international ».

Ce communiqué a vraisemblablement été rédigé par des diplomates dont on sait que la qualité primordiale est d'employer, par prudence, un langage hermétique, peu accessible au vulgaire. Il faut donc procéder à un certain décryptage. Je crois comprendre qu'on fait allusion, ici, au fait que certaines conventions prévoient qu'elles ne seront obligatoires qu'après ratification par un nombre minimum d'Etats. Si telle est l'explication, qu'on nous le dise en clair.

De toute manière, il existe, en tout cas, vingt-deux lois dépendant d'autres départements, dont on est sans nouvelles, ce qui est inquiétant puisqu'elles semblent en perdition.

Monsieur le Premier ministre, j'en aurai ainsi terminé. Vous gouvernez depuis dix ans, et ceci vous concerne évidemment dans une perspective largement historique.

Cette fois, vous ne pouvez plus demeurer inerte et le Parlement, aujourd'hui, ne se contentera ni d'assurances lénifiantes, ni d'échappatoires diplomatiques, ni de promesses illusoires. *(Applaudissements.)*

M. le Président. — La parole est au Premier ministre.

M. Martens, Premier ministre. — Monsieur le Président, M. Henrion pose des questions recouvrant trois domaines, qui présentent toutefois des points communs. J'ai l'intention d'y répondre de la manière la plus complète possible.

En premier lieu, il y a le problème de la non-exécution des lois. De manière générale, on peut dire que les membres du gouvernement sont soumis en la matière à des sanctions suffisantes, tant sur le plan juridique que politique.

Sur le plan juridique, on sait que, depuis l'arrêt de la Cour de cassation du 23 avril 1971, et ce même dans les cas où le pouvoir exécutif ne s'est pas vu imposer un délai pour exécuter une loi, le défaut des autorités d'exécuter la loi par arrêté peut donner lieu à une indemnisation, à charge des autorités, lorsque ce défaut a causé un préjudice. En outre, le Conseil d'Etat a, dans l'affaire Boitquin — arrêt du 6 novembre 1985 — reconnu sa compétence pour annuler le défaut des autorités d'adopter une réglementation, l'assimilant à « une décision de rejet implicite ».

Sur le plan politique vaut évidemment la responsabilité politique du gouvernement ou — et surtout — des membres du gouvernement concernés, devant les Chambres législatives et sont d'application les moyens de contrôle habituels en la matière, tels que le droit d'interrogation et d'interpellation. Il est bien entendu que le Parlement peut encore renforcer son contrôle dans ce domaine en prévoyant, par exemple par analogie avec d'autres pays, l'obligation, pour le gouvernement, de transmettre un rapport annuel au Parlement à ce sujet.

Théoriquement, il est également possible de soumettre le défaut d'exécution des lois, sous certaines conditions et par le biais d'une procédure définie, comme M. Henrion l'a proposé précédemment, aux cas à définir par la loi où la responsabilité des ministres et des secrétaires d'Etat est engagée conformément à l'article 90 de la Constitution. A mon avis, cet article de la Constitution ne vise toutefois que les cas de responsabilité ministérielle civile et pénale, alors qu'à mes yeux, le problème soulevé se situe plutôt dans la sphère de la responsabilité politique.

M. Henrion me pose une question très précise quant à l'avant-projet de loi portant exécution de l'article 90 de la Constitution. Il a rappelé par ailleurs que le gouvernement précédent a approuvé un avant-projet de loi lors du Conseil des ministres du 30 novembre 1984 et l'a transmis pour avis au Conseil d'Etat. Il rappelle également ma réponse précédente, à savoir que le

Conseil d'Etat a demandé à l'actuel ministre de la Justice s'il souhaitait maintenir cette demande antérieure d'avis auprès du Conseil d'Etat.

Je puis comprendre que, cinq ans après la transmission de l'avant-projet de loi au Conseil d'Etat, l'honorable membre souhaite obtenir une réponse actualisée. La voici.

Bien que le ministre de la Justice ait indiqué au Conseil d'Etat qu'il marquait toujours de l'intérêt à l'égard de l'avant-projet sur lequel son prédécesseur avait demandé l'avis de ce haut Collège, le Conseil d'Etat n'a pas considéré qu'il s'agissait d'une demande entrant dans le cadre de l'article 3, paragraphe 1er des lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973. Ensuite, le 31 mai 1990, dans une lettre du premier président, adressée au ministre de la Justice, le Conseil d'Etat a laissé entendre qu'une nouvelle demande d'avis devait être formulée.

Je puis également partager la suggestion de M. Henrion de purger notre législation de toutes dispositions superflues. L'honorable membre en a donné un exemple louable.

Une autre initiative, tout aussi méritoire visant à élaborer une législation plus claire et plus efficace, émanait de notre collègue, M. Daems.

Je suis d'ailleurs d'avis qu'il faut, de plus en plus, faire appel aux moyens de « coordination » et de « codification » de la législation, avec l'aide du bureau de coordination du Conseil d'Etat. Sur ce point, de nombreuses initiatives ont toutefois été prises ou annoncées : songeons à la Commission de révision du Code pénal, instituée par le ministre de la Justice, ainsi qu'à l'initiative prise par les ministres des Finances et de l'Emploi et du Travail visant à élaborer, dans leurs deux domaines de compétences, une législation globale et coordonnée. Maintenant que 40 p.c. des compétences ont été transférés du pouvoir national aux Communautés et aux Régions, j'estime, comme M. Henrion, que le gouvernement national peut prêter plus d'attention à la qualité de la législation.

Dans sa lettre du 25 avril 1990, le président de la Chambre des représentants signale deux exemples de cas où la loi n'a pas été exécutée, totalement ou en partie.

Au sujet d'un des cas sur lesquels j'ai interrogé les membres du gouvernement, le ministre des Affaires sociales m'a communiqué ce qui suit : « En ce qui concerne l'observation faite par le président de la Chambre à propos de l'article 73quinquies des lois coordonnées relatives aux allocations familiales, le département compétent, d'une part, et l'Office national d'Allocations familiales pour travailleurs salariés, d'autre part, me confirment qu'effectivement aucun arrêté royal d'exécution n'est intervenu à ce jour.

Cet article 73quinquies a été inséré dans les lois coordonnées dont question ci-dessus par la loi du 5 janvier 1976; il accorde une allocation socio-pédagogique à certaines personnes. Il faut souligner cependant que le comité de gestion de l'ONAFS, qui avait été amené à se prononcer sur le principe même de l'octroi de cette allocation avait, en sa séance du 2 décembre 1975, émis un avis défavorable.

Depuis 1976, aucun gouvernement n'a estimé devoir prendre les mesures d'exécution de cette disposition. Il n'est peut-être pas sans intérêt de rappeler qu'interpellé à ce sujet le 2 mai 1979 par le député De Vlies, M. D'Hooze, alors ministre de la Santé publique et de l'Environnement, a fait état des implications financières importantes que l'exécution de cette disposition entraînerait. »

Je conclus ce premier point en disant que cet exemple illustre bien qu'il serait préférable que des dispositions légales superflues ou non exécutées après un certain temps disparaissent de l'arsenal légal.

Dans sa lettre, le président de la Chambre des représentants écrit, à juste titre, qu'il convient d'élaborer une procédure permettant aux Chambres de mieux contrôler l'exécution des lois. Le gouvernement est prêt à rechercher la meilleure procédure possible, en dialogue avec le Parlement.

Le deuxième problème que vous avez soulevé, monsieur Henrion, est celui de la non-soumission pour sanction et promulgation au Roi, de projets de lois adoptés par les deux Chambres législatives.

Comme le président de la Chambre des représentants l'écrit, toujours à juste titre, il serait inacceptable que le gouvernement néglige de soumettre à la sanction royale des textes de lois adoptés par les deux Chambres et que, par son inertie, il s'oppose ainsi à l'expression de la volonté de la nation. Ceci équivaudrait, en effet, à une forme déguisée de veto. Précédemment déjà, j'avais déclaré, au nom du gouvernement, qu'un projet de loi adopté par les deux Chambres législatives devait être sanctionné, promulgué, publié, et qu'il devait entrer en vigueur.

Ainsi que le président de la Chambre l'a écrit, le gouvernement en a la responsabilité politique devant les Chambres législatives. Toutefois, le seul exemple auquel il est fait référence, et qui est, par ailleurs, cité dans la lettre du président de la Chambre des représentants, est le projet de loi complétant l'article 7 de la loi du 18 février 1977, concernant l'organisation de l'enseignement supérieur et notamment des enseignements supérieur technique et supérieur agricole de type long. Contrairement à ce qui a été affirmé, ce projet a bien été soumis pour sanction au Roi. Il a été, selon la procédure habituelle, sanctionné, promulgué, revêtu du sceau de l'Etat, et est devenu la loi du 7 août 1980. Cette loi n'a toutefois pas été publiée et relève donc de la troisième catégorie des problèmes soulevés par l'honorable membre, dont je vous parlerai tout de suite. M. Henrion semble suggérer d'éventuelles nouvelles dispositions constitutionnelles.

Je m'en tiendrai à ce que j'ai dit lors d'une communication précédente prononcée au nom du gouvernement, à savoir qu'en matière de sanction des lois, le gouvernement « a l'intention de proposer une modification structurelle ».

Le troisième problème est celui de la non-publication de lois sanctionnées et promulguées. J'ai donné l'exemple de cette loi du mois d'août 1980 qui doit être classée dans la catégorie des lois qui n'ont pas été publiées. Nous avons l'impression que le ministre compétent de l'époque avait refusé de faire sanctionner et promulguer cette loi, mais tel n'est pas le cas.

Après promulgation de la loi, le ministre de la Justice y appose le sceau de l'Etat et elle est publiée au *Moniteur belge*. Même si la loi existe déjà dès sa promulgation, elle n'est obligatoire qu'à partir de sa publication.

Vous savez que, sauf disposition légale contraire, il n'y a pas de délai prescrit pour la publication de la loi. Mais une publication tardive engage évidemment, outre la responsabilité civile éventuelle de l'Etat, la responsabilité politique du gouvernement ou — et surtout — des ministres du gouvernement concernés.

Je suis confronté de plus en plus souvent à des pratiques où la responsabilité individuelle de plusieurs ministres est engagée. C'est aussi sur la base de la lettre du président de la Chambre des représentants et de votre interpellation que j'ai étudié tous ces cas. Je vous donnerai donc l'inventaire des résultats que j'ai obtenus.

J'ai été, comme plusieurs autres aussi, extrêmement surpris et déconcerté par la lettre qui m'a été adressée par le président de la Chambre des représentants, dans laquelle il signale que 72 lois adoptées par la Chambre et par le Sénat n'ont jamais été publiées au *Moniteur belge* et ne sont dès lors jamais devenues obligatoires. C'est pourquoi j'ai demandé à chaque membre du gouvernement de me fournir les informations nécessaires afin que je puisse vous donner de plus amples précisions à ce sujet.

Il appert qu'une cinquantaine des 72 lois non publiées sont des lois portant approbation de traités. A ce sujet, le ministre des Affaires étrangères m'a adressé la réponse suivante, qu'il a également communiquée au président de la Chambre des représentants: « Afin de situer les choses dans leur contexte exact, je souhaiterais, d'une part, vous fournir quelques informations à propos de la procédure à suivre pour la conclusion de traités et préciser, d'autre part, la situation réelle concernant les traités non publiés.

Jusqu'à présent, les Chambres législatives ont adopté 35 traités au cours de cette législature. Quelque 20 d'entre eux n'ont pas encore été publiés au *Moniteur belge*.

Principes généraux: afin d'être introduits dans l'ordre juridique interne — préalablement à l'entrée en vigueur au niveau international —, certains traités doivent être approuvés par les Chambres législatives — approbation — et portés à la connaissance des justiciables — publication.

L'acte d'approbation des Chambres est un acte de contrôle et non pas un acte législatif et n'est, par conséquent, pas assimilé à une loi ordinaire.

Toutes les lois d'approbation de traités — même celles qui n'ont pas été publiées — sont soumises à la signature du Roi — promulgation — après que les présidents de la Chambre et du Sénat les ont transmises à la direction des Traités du département des Affaires étrangères, suite à la signature par le ministre des Affaires étrangères et, selon le contenu du traité, par les autres ministres compétents. Ensuite, ces traités sont transmis au ministre de la Justice où ils sont mis en dépôt après que le sceau de l'Etat y a été apposé.

Dès que ces formalités sont remplies et lorsque l'autre Etat contractant peut en faire de même, il peut être procédé à la ratification d'un traité, qui le rend applicable au niveau international — échange des instruments de ratification, dépôt auprès du dépositaire de l'instrument de ratification, notification de la fin de la procédure interne.

Ce n'est que quand toutes les conditions exigées pour l'entrée en vigueur d'un traité ont été remplies que le texte du traité ainsi que la loi d'approbation et l'information sur l'entrée en vigueur sont publiés au *Moniteur belge*. Ce procédé est fondé sur le besoin de sécurité juridique. En effet, il ne sert à rien de publier des traités qui ne sont pas entrés en vigueur. »

Le ministre des Affaires étrangères décrit alors la situation concernant les 20 traités qui n'ont pas encore été publiés: « Les lois d'approbation relatives aux 20 traités susmentionnés qui n'ont pas été publiés, ont toutes été promulguées ou leur promulgation est en cours. La publication au *Moniteur belge* n'a pas encore été faite parce que toutes les conditions exigées pour l'entrée en vigueur n'ont pas encore été remplies, notamment pour les raisons suivantes: pour quatre traités, le processus décrit ci-dessus est en cours — promulgation, ratification, publication. Pour le moment, cinq accords maritimes bilatéraux ne peuvent pas entrer en vigueur parce que la Commission de la Communauté européenne conteste notre compétence d'insérer des clauses quant à la répartition des cargaisons. A ce sujet, un compromis est en préparation.

Pour l'instant, trois traités ne peuvent pas être ratifiés par la Belgique parce qu'il faut encore l'assentiment d'un ou de plusieurs Conseils de Communauté de notre pays.

Pour trois traités multilatéraux, l'instrument de ratification de la Belgique a été mis en dépôt auprès du dépositaire, mais leur publication n'a pas encore été faite ou est en préparation, étant donné que le traité en question n'est pas encore applicable au niveau international — le nombre de ratifications est insuffisant.

Un traité ne peut pas entrer en vigueur parce que l'autre partie contractante n'a pas encore pu terminer sa procédure, en dépit des instances nombreuses émises par la voie diplomatique.

Pour le moment, quelque quatre autres traités ne peuvent pas être ratifiés pour diverses raisons d'ordre technique — par exemple, des réserves éventuelles formulées à propos de la Convention de Berne sur la préservation des animaux sauvages et des plantes; l'Accord belgo-français concernant la sécurité sociale des anciens combattants, pour lequel la France souhaite conclure, au préalable, un accord d'exécution. »

Le ministre des Affaires étrangères aborde un troisième point dans sa lettre: « En ce qui concerne plus particulièrement les Accords-FNI dont il a été fait état dans la presse, il faut préciser qu'il s'agit là, en fait, d'un accord d'inspection dans le cadre du démantèlement des missiles à moyenne portée.

L'accord susmentionné n'a pas encore été publié au *Moniteur belge*, pour des raisons administratives, comme l'énorme travail de traduction — le Conseil d'Etat estimait que le protocole d'inspection conclu entre les Etats-Unis et l'URSS devait être publié au *Moniteur belge*. A cet égard, il convient de signaler que cette publication n'est pas prioritaire étant donné que toutes les conditions pour l'entrée en vigueur au niveau international ont été remplies — et c'est de cela qu'il s'agit. En outre, les Accords-FNI n'ont aucun effet direct — droits et/ou obligations — sur les citoyens et, de ce point de vue, la condition de publication est marginale; toutefois, la validité juridique de ces traités ne pourrait être contestée en aucune façon.»

Je pense ainsi vous avoir communiqué l'essentiel du contenu de la lettre du ministre des Affaires étrangères sur une grande partie des vingt-deux traités adoptés et qui n'ont pas encore été publiés.

J'en viens aux autres lois que le président de la Chambre énumère dans sa lettre. Plusieurs lois mentionnées ont, entre-temps, été publiées au *Moniteur belge*. Je les cite: la loi du 21 avril 1990 ajustant le budget du ministère de la Justice de l'année budgétaire 1989 et la loi du 23 février 1990 contenant le règlement définitif des budgets des services d'administration générale de l'Etat et d'organismes d'intérêt public pour l'année 1983 ou pour des années antérieures ont été publiées au *Moniteur belge* du 22 mai 1990; la loi du 10 avril 1990 sur les entreprises de gardiennage, sur les entreprises de sécurité et sur les services internes de gardiennage a été publiée au *Moniteur belge* du 29 mai 1990; la loi du 19 février 1990 insérant dans le Code civil un article 2276ter relatif à la prescription de la responsabilité des experts et de leur action en paiement de leurs frais et honoraires a été publiée au *Moniteur belge* du 30 mai 1990.

En ce qui concerne plusieurs autres lois, les membres du gouvernement concernés m'ont fait savoir que leur publication était en cours. Il s'agit de la loi ajustant le budget de la Dette publique de l'année budgétaire 1989; de la loi ajustant le budget du ministère de la Justice de l'année budgétaire 1988; de la loi complétant l'article 507, deuxième alinéa, du Code pénal.

En ce qui concerne la loi modifiant les articles 951, 952, 983 et 1002 du Code judiciaire, la loi modifiant la loi du 9 août 1963 instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité et la loi ajustant le budget du ministère de la Santé publique et de l'Environnement pour l'année budgétaire 1988, les membres de gouvernement concernés m'ont fait savoir qu'ils feraient immédiatement le nécessaire pour qu'elles soient publiées.

En ce qui concerne les Affaires économiques, on m'a communiqué les renseignements suivants.

La loi du 9 août 1978 créant un registre des mandataires agréés en matière de brevets d'invention n'a pas été publiée au *Moniteur belge* pour la raison suivante:

«En vue de la ratification par la Belgique, survenue en 1977, de la Convention de Munich sur la délivrance de brevets européens, le gouvernement avait déposé au Parlement, en février 1976, un projet de loi créant un registre des mandataires agréés en matière de brevets d'invention dont l'un des principaux objectifs était de pouvoir disposer, avant l'entrée en vigueur de la convention, d'un texte légal sur la base duquel l'administration aurait été à même de délivrer aux mandataires les attestations nécessaires à leur inscription sur la liste des mandataires agréés par l'Office européen des brevets, cf. article 163, paragraphe 2, de la convention.

L'approbation tardive de ce projet par le Parlement — le 31 mai 1978, veille de l'entrée en fonctionnement effectif de l'Office européen des brevets — n'a malheureusement pas permis d'atteindre cet objectif et l'administration a dès lors été contrainte, à l'époque, de délivrer des attestations sur la base d'une procédure purement administrative. Ce fait a conduit à ce que les dispositions de la loi créant le registre des mandataires agréés soient englobées dans la loi du 28 mars 1984 sur les brevets d'invention.

Aussi, bien qu'ayant reçu la sanction royale, la loi du 9 août 1978 n'a jamais été publiée au *Moniteur belge*.

Il est à noter que l'article 76 de la loi du 28 mars 1984 sur les brevets d'invention a abrogé la loi du 9 août 1978.» Ainsi se termine la lettre du ministre des Affaires économiques.

La loi du 9 août 1978 dont question a donc été abrogée si bien que sa publication n'avait plus aucune utilité.

En ce qui concerne la loi portant ratification de cinq arrêtés royaux pris en vertu de la loi du 30 juin 1931, relative à l'importation, à l'exportation et au transit des marchandises, modifiée par celle du 30 juillet 1934, j'ai reçu la réponse suivante: «La loi du 30 juin 1931, modifiée par celle du 30 juillet 1934, relative à l'importation, à l'exportation et au transit de marchandises a été abrogée par la loi du 11 septembre 1962, publiée au *Moniteur belge* du 27 octobre 1962, relative à l'importation, à l'exportation et au transit des marchandises.

La loi du 30 juin 1931 disposait que les arrêtés royaux pris en exécution de cette loi devaient être soumis à la ratification des Chambres législatives. Une telle disposition n'a plus été reprise dans la loi du 11 septembre 1962, dont l'article 11 abrogeait la loi du 30 juin 1931.

Dans l'hypothèse où la loi votée par le Sénat, en novembre 1961, et par la Chambre, en mai 1962, portait ratification d'arrêtés royaux pris en exécution de la loi de 1931, on peut estimer raisonnablement, en l'absence de toute autre information, qu'il s'agissait de matières soit dépassées, soit reprises dans les arrêtés d'exécution de la loi du 11 septembre 1962.» Telle est la réponse du ministre des Affaires économiques.

En matière d'éducation, la loi modifiant l'arrêté royal n° 36 du 20 juillet 1967 portant modification des lois sur l'enseignement moyen et sur l'enseignement technique, a également été abrogée par la loi du 19 juillet 1971 concernant la structure générale et l'organisation de l'enseignement secondaire article 12, 9°.

Quant à la loi du 7 août 1980 complétant l'article 7 de la loi du 18 février 1977 concernant l'organisation de l'enseignement supérieur et, notamment, des enseignements supérieur technique et supérieur agricole de type long, dont j'ai parlé plus haut, elle avait trait à une mesure transitoire pour l'année 1980-1981, devenue sans objet.

En ce qui concerne les finances, la loi du 28 juin 1967 relative au régime d'accises des sucres n'a pas été publiée, mais a été abrogée par la loi du 24 février 1971 publiée au *Moniteur belge* du 19 mars 1971, qui confirmait un arrêté royal du 13 juin 1969 reprenant des dispositions en la matière.

Enfin, M. le secrétaire d'Etat aux Classes moyennes et aux Victimes de la Guerre m'a communiqué qu'en ce qui concerne la proposition de loi modifiant la loi du 15 mars 1954 relative aux pensions de dédommagement des victimes civiles de la guerre 1940-1945 et de leurs ayants droit, il fera la nécessaire en vue de procéder, dans les meilleurs délais, à l'accomplissement des formalités.

Je me rends compte que les renseignements qui m'ont été transmis sont incomplets et que les problèmes posés par certains projets de loi ne sont pas encore entièrement éclaircis. Il reste, en effet, certains projets de loi qui ont été soumis à la sanction royale, au sujet desquels le ministre de la Justice a fait savoir aux ministres concernés, selon la procédure habituelle, que le sceau de l'Etat y avait été apposé mais pour lesquels les membres de gouvernement concernés sont restés en défaut d'assurer la publication.

Je demanderai, dès lors, aux membres du gouvernement de veiller, à l'avenir, à la publication immédiate, au *Moniteur belge*, de toutes les lois sanctionnées et promulguées.

Je crois que, par ma réponse, le problème a été ramené à ses justes proportions et j'ose espérer que les renseignements qui viennent de vous être communiqués seront de nature à dissiper une inquiétude par ailleurs fondée. J'ai aussi l'intention de créer une petite cellule chargée du contrôle de la sanction, de la promulgation et de la publication des lois adoptées par les deux Chambres. (Applaudissements.)

M. le Président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER GRYP AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR LEEFMILIEU EN MAATSCHAPPELIJKE EMANCIPATIE OVER «HET STORTEN VAN BAGGERSPECIE IN DE NOORDZEE»

INTERPELLATIE VAN DE HEER GRYP TOT DE STAATSSECRETARIS VOOR LEEFMILIEU EN MAATSCHAPPELIJKE EMANCIPATIE OVER «DE ONTOEREIKENDE RESULTATEN VAN DE MILIEUCONFERENTIE IN BERGEN»

QUESTION ORALE DE M. GRYP AU SECRETAIRE D'ETAT A L'ENVIRONNEMENT ET A L'EMANCIPATION SOCIALE SUR «LE DEVERSEMENT DE MATIERES DE DRAGAGE EN MER DU NORD»

INTERPELLATION DE M. GRYP AU SECRETAIRE D'ETAT A L'ENVIRONNEMENT ET A L'EMANCIPATION SOCIALE SUR «LES RESULTATS INSUFFISANTS DE LA CONFERENCE DE BERGEN SUR L'ENVIRONNEMENT»

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Gryp, eerst voor het stellen van een mondelinge vraag aan de staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie over «het storten van baggerspecie in de Noordzee», en vervolgens voor de interpellatie tot dezelfde staatssecretaris over «de ontoereikende resultaten van de milieu-conferentie in Bergen».

De heer Gryp. — Mijnheer de Voorzitter, op 25 mei 1990 werd de staatssecretaris door de Ministerraad de toelating verleend om met de Vlaamse Gemeenschap een samenwerkingsakkoord te sluiten over het storten van baggerspecie in de Noordzee. Dit initiatief houdt waarschijnlijk verband met een weigering vanwege de Nederlandse autoriteiten om de vergunning voor het storten van baggerspecie uit de Schelde op Nederlands grondgebied, die op 18 mei jongstleden verstreek, niet te verlengen wegens de slechte kwaliteit ervan en de onmogelijkheid voor België om tegen 1 januari 1991 de kwaliteit van het Scheldewater drastisch te verbeteren. Het is inderdaad zo dat het baggerslib van de Schelde zwaar verontreinigd is met onder andere zware metalen zoals lood en cadmium die een reëel gevaar betekenen voor de voedselketen. Enkel gecontroleerd storten van dit sterk vervuilde slib, gekoppeld aan technieken om de hoeveelheid te beperken, is in dit geval aanvaardbaar.

Hoe kan de staatssecretaris, die zich namens België op de Noordzeeconferentie geëngageerd heeft voor een drastische vermindering van de vuilvracht die vanuit ons land in de Noordzee terecht komt, een aanvaardbare verklaring geven voor deze nieuwe vervuiling van de reeds zwaar aangetaste Noordzee?

Tot daar mijn mondelinge vraag.

Mijnheer de Voorzitter, ik kom nu tot mijn interpellatie betreffende de ontoereikende resultaten van de milieuconferentie in Bergen.

Op woensdag 16 mei jongstleden werd de Brundtland-conferentie in Bergen afgesloten met een slotverklaring vanwege de 34 landen van de Economische Commissie voor Europa die kan worden betiteld als de zoveelste sisser in de lange reeks conferenties, congressen en colloquia gewijd aan de milieucatastrofen die steeds meer onze planeet bedreigen en steeds dringender om een ingrijpende aanpak vragen.

Ann. parl. Sénat de Belgique — Session ordinaire 1989-1990
Parlem. Hand. Belgische Senaat — Gewone zitting 1989-1990

De beoogde stabilisering van de koolstofdioxide-uitstoot werd geweigerd door de Verenigde Staten van Amerika omdat dit het kapitalistisch heilig huisje van de onbeperkte economische groei aanraakt. Zelfs indien een akkoord was bereikt voor de stabilisatie tegen 2000 van de CO₂-uitstoot, had men nog steeds van een mislukking kunnen spreken. Zopas werden immers de besluiten bekendgemaakt van een studie van het International Panel on Climatic Changes van de Verenigde Naties, waaraan een duizendtal van de meest vooraanstaande wetenschappers hun medewerking verleenden.

Dit rapport weerlegt de bewering van president Bush als zou er nog onvoldoend wetenschappelijk bewijsmateriaal bestaan over het broeikaseffect en zijn oorzaken. Erger nog, deze studie komt tot het besluit dat de globale opwarming en klimaatwijziging die ermee gepaard gaat, sneller evolueert dan tot hertoe voorspeld was. Indien niet onmiddellijk wordt ingegrepen, zou binnen 100 jaar een temperatuurstijging plaatsvinden van ongeveer 3 graden Celsius, gekoppeld aan een stijging van de zeespiegel met zowat 65 cm. Een dergelijke verhoging van de temperatuur heeft normalerwijs 10 000 jaar nodig om op een natuurlijke wijze tot stand te komen.

Aangezien deze snelle verandering wordt veroorzaakt door menselijke activiteiten en de koolstofdioxide-uitstoot wordt beschouwd als voornaamste oorzaak, komt de studie tot het besluit dat deze uitstoot onmiddellijk met 60 pct. moet worden verminderd. Zelfs indien we gemakshalve aannemen dat het begrip «onmiddellijk» in dit geval kan worden geïnterpreteerd als een periode van 10 jaar, dan betekent dit dat het in Bergen voorgestelde doch niet bereikte streefdoel van een stabilisatie tegen 2000, een lachertje is en de weigering van de Verenigde Staten om hierop in te gaan een schandaal van wereldformaat.

Als zelfs Margaret Thatcher, als reactie op de bekendmaking van dit rapport, zich bereid verklaart tot «een gigantische internationale inspanning» en aankondigt dat de Britse CO₂-uitstoot tegen 2005 met 30 pct. zal worden verminderd — wat op zichzelf nog veel te weinig en veel te laat is — dan geeft men zich pas goed rekenschap van de afschuwelijke houding van de Verenigde Staten. Te meer omdat uitgerekend de Verenigde Staten aan de absolute top staan van de CO₂-uitstoot, met ongeveer 5 ton koolstof per inwoner tegenover een wereldgemiddelde van 1 ton, en zij dus verantwoordelijk zijn voor bijna een kwart van de totale uitstoot.

Het IPCC-rapport wijst trouwens terecht op het feit dat talloze middelen beschikbaar zijn om een drastische vermindering van CO₂-uitstoot te verwezenlijken, vooral op het vlak van het rationeel energie verbruik. Talrijke mogelijkheden worden aangeboden, denken we maar aan de vervanging van steenkool door aardgas, de ontwikkeling van wind- en zonne-energie, het gebruik van lampen die met slechts een vijfde van het elektriciteitsverbruik evenveel licht geven als nu het geval is, filters om schadelijke gassen tegen te houden, enzovoort.

Ook de vervanging van individueel autoverkeer door collectief vervoer en een radicale stop aan de ontbossing zijn hoogst noodzakelijke ingrepen.

Omdat het voortbestaan van de wereld op het spel staat, is het een misdaad tegen de mensheid om te weigeren, om louter economische redenen, deze ingrijpende maatregelen te nemen. De nucleaire en chemische oorlogsvoering, die onder andere in Japan en Vietnam in de praktijk werd gebracht, heeft reeds ruim voldoende bijgedragen tot het op gang brengen van de vernietigingsprocessen die onze planeet bedreigen, zodat de USA nu eindelijk eens het goede voorbeeld zou moeten geven.

Alles moet dan ook in het werk worden gesteld om het rijke Noorden tot betere inzichten te brengen. Landen zoals België en ook Nederland hebben daar het allergrootste belang bij, omdat onze woongebieden die beneden de zeespiegel liggen, zoals de Vlaamse polders, Zeeland, Zuid- en Noord-Holland, het grootste gevaar lopen om bij een stijging van de zeespiegel aangewezen te zijn op een onmenselijke volksverhuizing. Dit is

geen doemdenken, doch een nuchtere vaststelling van wetenschappelijke besluiten. Vandaar dat optimistische verklaringen na het mislukken van de zoveelste milieuconferentie uit den boze zijn.

Daarom zou ik graag vernemen, mevrouw de staatssecretaris, wat u ertoe gebracht heeft om, na de conferentie van Bergen, misleidend naar de publieke opinie toe, te verklaren dat een belangrijke stap vooruit gedaan werd? Uit wat bestaat die stap dan wel? In het interview met *De Standaard* van 17 mei 1990, zegt u ook dat dit de laatste maal is dat de Verenigde Staten zich deze houding kunnen veroorloven. Wat bedoelt u precies met deze bewering? Waarom zou het de laatste maal zijn dat deze arrogante natie zijn economische groei belangrijker vindt dan het bewaren van deze planeet? Welke garantie heeft u dat dit in de toekomst niet meer het geval zal zijn?

De Verenigde Staten hebben zich in Bergen, op een onvoorstelbaar schijnheilige manier, akkoord verklaard met het voorzorgsbeginsel. Dit betekent dat men maatregelen neemt tegen de veronderstelde oorzaken van natuurrampen, zonder te wachten tot er onweerlegbare wetenschappelijke bewijzen bestaan van de oorzakelijkheid. Hoe kan deze verklaring verenigd worden met de manifeste onwil om de belangrijkste oorzaak van het broeikas-effect, de CO₂-uitstoot, aan te pakken? Wie wordt hier voor schut gezet? Wie wordt hier voor de gek gehouden? Wat bent u bereid te ondernemen om de Verenigde Staten onder druk te zetten, opdat zij een begin van uitvoering zouden geven aan hun engagement inzake het voorzorgsbeginsel? Zal de staatssecretaris een beroep doen op haar collega van Buitenlandse Zaken om druk uit te oefenen op de Verenigde Staten? Zal eventueel langs de Europese Gemeenschap of de Verenigde Naties druk uitgeoefend worden? Zullen ook andere onwillige grootmachten, zoals Japan, aangepakt worden? Wat met de grote vervuilers uit Oost-Europa, zoals de DDR? Zal op het vlak van het milieu dezelfde haast aan de dag worden gelegd, waarmee de Duitse eenmaking en de kapitalistische kolonisatie van Oost-Europa nagestreefd worden?

Maar laten we nu ook even voor eigen deur vegen. Volgens de staatssecretaris bestaat er een akkoord om tegen november van dit jaar nationale programma's uit te werken ten behoeve van de conferenties van Genève over de broeikasgassen. Hoe overweegt u de aanpak ter zake? Bent u van plan de aanbeveling van het intergouvernementeel panel voor klimaatverandering te volgen en een reductie van de CO₂-uitstoot met 60 pct. tegen 2000 voor te stellen? Dit zou neerkomen op een jaarlijkse vermindering met minstens 6 pct. Hoe wilt u dat verwezenlijken, wetende dat in het Vlaams milieubeleidsplan bijvoorbeeld slechts sprake is van 2 pct. per jaar?

Hoe denkt u dit programma op te maken als men weet dat talrijke nationale ministers en gewestministers bevoegd zijn voor leefmilieu, economie, energie, verkeer, landbouw, openbare werken, financiën, Europese aangelegenheden, buitenlandse betrekkingen enzovoort; bevoegdheden die allemaal op een of andere manier bij een dergelijk programma moeten worden betrokken? Hoe zult u, met onze huidige staatshervorming, zo'n programma en de internationale verplichtingen die eruit voortvloeien doen naleven? Zal, tenslotte, dit programma bij de aanvang van de parlementaire zitting 1990-1991 klaar zijn en aan het Parlement en eventueel de Gewestraden worden voorgelegd?

Mevrouw de staatssecretaris, er is geen tijd meer te verliezen. De gevolgen van jarenlange ongebreidelde roofofbouw op ons ecosysteem zijn nu reeds meetbaar. De natuur wreekt zich op het geweld dat haar is aangedaan. Een slechte afloop kan slechts worden vermeden als nu gehandeld wordt. En met handelen bedoelen wij geen oppervlakkige maatregelen of vrome intentieverklaringen. Lapmiddelen zijn uit den boze. Slechts een diepgaande en dringende wijziging van ons levenspatroon kan nog vermijden dat het ruimteschip Aarde vergaat. Doorgaan met ongebreideld produceren, verbruiken, verspillen, vervuilen en wegwerpen betekent het einde van het menselijk avontuur. Dat is collectieve zelfmoord. Ik kan niet geloven dat dit ons streefdoel is. Indien ik mij vergis, zou ik daar uit moeten afleiden, dat de mensheid aangetast is door wat ik zou willen noemen: het *Titanic Syndroom*, met andere woorden het schip zinkt terwijl

het orkest verder speelt en de passagiers doorgaan met dansen en feesten. Aan ons de keuze. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Smet.

Mevrouw Smet, staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie, toegevoegd aan de Eerste minister. — Mijnheer de Voorzitter, ik zal apart antwoorden op de vragen en de interpellatie van de heer Gryp.

Een eerste vraag had betrekking op de baggerspecie.

Bij deze bevestig ik ten eerste, dat de Ministerraad, in zijn vergadering van 23 mei 1990 een ontwerp van samenwerkingsakkoord heeft goedgekeurd, waarvan het opschrift, luidt: « Voorstel van samenwerkingsakkoord tussen de Staat en het Vlaamse Gewest met als doel de Noordzee te vrijwaren van nadelige milieu-effecten ingevolge baggerspecie-lossingen in de wateren die vallen onder de toepassing van de Conventie van Oslo. »

In de slotverklaring bij de tweede Noordzeeconferentie in 1987 staat dat de richtlijnen van de Oslo-commissie zouden worden gevolgd voor baggerspeciestortingen in zee. Dit impliceert dat de vergunningvrager, of Openbare Werken, zich wendt tot mijn diensten. Na bijkomend advies van Landbouw en Verkeerswezen is het de nationale minister of staatssecretaris voor Leefmilieu die de welomschreven vergunning aflevert voor het storten van de specie in zee. Openbare Werken gaat heden akkoord met de leefmilieubekommering inzake het dumpen van specie in zee. In het ontwerp van samenwerkingsakkoord is met andere woorden de vertaling te vinden van mijn politiek: de Osloconventie en de werkzaamheden van de OSCOM zijn ook van toepassing op Openbare Werken inzake de te dumpen baggerspecie.

Dit akkoord betreft thans uitsluitend de storting van baggerspecie in de Noordzee; het heeft geen betrekking op de specie afkomstig uit de Schelde en die in de Schelde wordt teruggestort. Dit zal echter wel het geval zijn op het ogenblik dat België het protocol tot wijziging van de Conventie van Oslo, dat in het bijzonder betrekking heeft op de uitbreiding van het toepassingsgebied van de conventie tot de interne wateren, door België ondertekend op 3 maart 1990, bij wet heeft bekrachtigd. De ratificatieprocedure wordt eerstdaags op gang gebracht. In het samenwerkingsakkoord wordt bepaald dat de implicaties van dit protocol nader zullen worden onderzocht.

Er bestaat geen enkel verband tussen het samenwerkingsakkoord van de nationale overheid en het Vlaams Gewest enerzijds — de nationale overheid heeft het reeds goedgekeurd, het Vlaams Gewest nog niet — en « een » beslissing van de Nederlandse autoriteiten met betrekking tot de toekomstperspectieven voor de stortingen van baggerspecie in de Westerschelde anderzijds.

Voorts moet worden onderstreept dat indien de vergunningen verleend in het kader van de Nederlandse « Wet verontreiniging oppervlaktewater » zouden worden opgeschort, ik niet in kennis werd gesteld van een mogelijke intentie om specie afkomstig uit de Schelde in de Noordzee te storten. Indien dit het geval zou zijn, zou ik mij hier ten stelligste tegen verzetten.

De baggerspecie uit de Schelde is inderdaad verontreinigd. De contaminatie van de sedimenten is uitsluitend te wijten aan de inbreng vanaf het land. De politiek die nationaal wordt gevoerd, onder meer de vermindering van de vuilvracht met 50 pct. in het kader van de Noordzeeconferentie, is er precies op gericht om op lange termijn door reductie bij de bron, te komen tot propere sedimenten.

Tot zover mijn antwoord op de vraag betreffende de baggerspecie.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Gryp.

De heer Gryp. — Mevrouw de staatssecretaris, u beweert dat die overeenkomst geen betrekking heeft op het storten in de Noordzee van baggerspecie afkomstig uit de Schelde. Van welke baggerspecie dan wel? Verder verklaart u dat dit wel mogelijk

zou zijn na goedkeuring van een wijziging van de Conventie van Oslo. Aangezien u zelf zegt dat het slib zwaar vervuild is, hoe kan dan het akkoord van Oslo worden afgezwakt en in hoeverre is de *London Dumping Convention* van 1984 dan nog van kracht? Dit is mij niet geheel duidelijk. Zal vervuilde baggerspecie dan wel in de Noordzee terecht mogen komen? Ik veronderstel dat u mijn vraag inzake het verband tussen België en Nederland niet goed hebt begrepen. Ik onderstreepte vooral dat de vergunning voor het dumpen op Nederlandse bodem op 18 mei jongstleden waarschijnlijk niet werd verlengd.

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Smet.

Mevrouw Smet, staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie, toegevoegd aan de Eerste minister. — Mijnheer de Voorzitter, eerst vestig ik de aandacht erop dat het hier gaat om het dumpen van baggerspecie afkomstig uit de Noordzee, bijvoorbeeld door het verdiepen van de havengeul van Zeebrugge, op een andere plaats in de Noordzee.

Verder leg ik er de nadruk op dat voor het storten in de Noordzee van slib zowel afkomstig uit de Noordzee als uit een andere plaats, de regels gelden van de Osloconventie. Indien wij de wateren die ressorteren onder de Conventie van Oslo zouden uitbreiden tot de interne wateren, geldt de Conventie van Oslo eveneens voor slib dat gestort wordt in de interne wateren.

Wat het samenwerkingsverband met Nederland betreft, moet ik u mededelen dat ik geen enkel verzoek of document heb ontvangen met betrekking tot de zaken die de heer Gryp aanhaalt.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Gryp.

De heer Gryp. — Mevrouw de staatssecretaris, volgens de inlichtingen waarover ik beschik, zou de vergunning voor het storten van slib op Nederlands grondgebied die op 18 mei is verstrekt, niet worden verlengd door de Nederlandse autoriteiten indien de kwaliteit van het Scheldewater tegen 1 januari 1990 niet aanzienlijk is verbeterd.

Mevrouw Smet, staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie, toegevoegd aan de Eerste minister. — Ik wil dit punt nog eens nagaan, maar in elk geval is daar op mijn diensten geen enkele vraag over binnengekomen.

De Voorzitter. — Dan is dit gedeelte nu afgesloten en gaan wij over tot het antwoord op de interpellatie.

Mevrouw Smet, staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie, toegevoegd aan de Eerste minister. — Mijnheer de Voorzitter, in antwoord op de interpellatie van de heer Gryp over de milieuconferentie in Bergen, kan ik het volgende zeggen.

Ik denk dat de manier waarop men de conferentie in Bergen, en elke internationale conferentie, bekijkt, afhankelijk is van de positie waarin men staat. Dat is ook normaal. Iemand die op het gebied van milieu vlug vooruitgang wil maken, zal nooit tevreden zijn over een internationale conferentie. De eigenschap van een internationale conferentie is immers dat daar Staten samenzitten en in vergelijking met een vereniging van leefmiliegroepen die internationaal samenkomen, is dat al een vertragende factor. Vervolgens moet men een akkoord bereiken onder een groot aantal landen — als ik mij herinner waren dat er 34 — ook dat is een factor die doorweegt.

Ik ben van oordeel dat er opnieuw een stap verder gedaan is en voor mij is het criterium in hoeverre in de ene conferentie verdere stappen zijn gedaan dan in de vorige en in hoeverre die stappen de moeite waard zijn geweest. Als beleidsverantwoordelijke moet ik dit criterium hanteren.

Wij hebben een aantal positieve punten bereikt die belangrijk zijn, en om ze te bereiken hebben wij moeten vechten.

Ten eerste werd het voorzorgsprincipe aanvaard. Voor mensen die geregeld met het milieu bezig zijn lijkt dat vanzelfsprekend. Ik kan u verzekeren dat dat op een vergadering van 34 landen niet vanzelfsprekend is.

De tekst van de verklaring bepaalt dat, waar een dreiging is voor onomkeerbare of ernstige schade aan het milieu, de afwezigheid van volledige wetenschappelijke zekerheid niet mag worden gebruikt als een reden om maatregelen tot vermindering van de schade uit te stellen. Het is de eerste maal dat dit principe, dat wij ook hanteren in verband met het beleid ter bescherming van de Noordzee, in een zo ruim internationaal forum en in een zo algemene context wordt aangenomen.

Ten tweede was de vergadering het er over eens dat in aanvulling van de huidige ontwikkelingshulp programma's moeten worden gesteund die tot doel hebben de stroom van kapitaal en schone technologie naar Oostbloklanden en derde-wereldlanden te vergroten, onder andere met het oog op de bescherming van het mondiale milieu.

Meer bepaald inzake het protocol van Montreal over de bescherming van de ozonlaag wordt duidelijk vermeld dat er bijkomende financiële middelen nodig zijn samen met technologieoverdracht om een versterking mogelijk te maken, evenals de aansluiting van ontwikkelingslanden als partijen bij het protocol. Dat is expliciet in de tekst opgenomen.

Alle landen, ook de Verenigde Staten, hebben zich in Bergen daartoe bereid verklaard. Een week vroeger, op de voorbereidende vergadering over de herziening van het protocol over de ozonlaag in Genève, konden de Verenigde Staten het principe van bijkomende middelen nog niet aanvaarden. Ik heb namens België geschreven aan de Amerikaanse overheid, dat wij van oordeel zijn dat zij ter zake een stap moeten doen. Amerika is tenslotte op de conferentie van Bergen over de brug gekomen. Dat was een tweede realisatie.

Ten derde werd door de deelnemende landen verklaard dat de beperking van het gebruik en de emissie van toxische, persistente en bio-accumuleerbare stoffen moet worden versneld met als einddoel het uitbannen van de vormen van gebruik die niet op adequate wijze kunnen worden gecontroleerd.

Tegen maart 1992 moeten tijdschema's worden overeengekomen voor deze *phasing out*.

Dit is maar een greep uit de lange lijst van belangrijke beslissingen en overeenkomsten in de Bergen-verklaring die ik de leden graag *in extenso* wil bezorgen.

Op één belangrijk punt zijn wij niet zover kunnen gaan als wij hadden gehoopt — hieraan werd door de buitenwereld natuurlijk vooral aandacht besteed —, namelijk inzake de reductie van de CO₂-uitstoot. In vergelijking met de verklaring van Noordwijk is die van Bergen toch een stap vooruit.

In Noordwijk werd gezegd dat een stabilisatie van de CO₂-emissies moest worden gerealiseerd op niveaus die moeten worden onderzocht door het Intergovernmental Panel on Climate Change en de tweede Wereldklimaatconferentie in november in Genève. Er werd toen dus niets beslist, maar dat onderzoek werd afgewacht.

In Bergen werd overeengekomen om reeds op basis van het IPCC-rapport en vóór de klimaatconferentie nationale strategieën en doelstellingen vast te stellen om de emissies van CO₂ en andere serre-gassen zoveel mogelijk te beperken en ze te stabiliseren.

De meeste landen waren van oordeel dat als eerste stap een stabilisatie op de huidige waarden tegen het jaar 2000 moet worden verwezenlijkt. Voor ons land heb ik dat niet alleen onderschreven, maar daarenboven gesteld dat wij zelfs met ongewijzigd beleid in 2000 reeds een vermindering van de CO₂-emissies met 5 pct. zouden moeten bereiken en dat wij ons beleid verder zullen afstellen op het IPCC-rapport. Waar het op concrete engagementen aankwam, konden de VS niet volgen.

Op dat punt blijft verschil van mening bestaan. Het is duidelijk dat zij van oordeel waren dat de graad van onzekerheid op wetenschappelijk gebied nog te groot was om zich te engageren

voor concrete programma's met een zeer zware economische impact. In de huidige situatie zijn zij dus bereid tot actie, maar voor hen is er een grotere graad van wetenschappelijke overeenstemming nodig om concreet de doelstellingen vast te leggen. Zij aanvaarden dat de basis hiervoor het IPCC-verslag moet zijn.

Mijnheer Gryp, u heeft daarnet verwezen naar de maatregelen die de Britse Eerste minister in een speech zou hebben aangekondigd. In een nota die ik daarnet heb ontvangen, delen mijn kabinet-medewerkers mij mee dat zij de tekst in detail hebben geanalyseerd. De Britse Eerste minister zegt letterlijk in haar tekst dat een vermindering van 30 pct. ten opzichte van de nu voorspelde emissies voor 2005 moet worden gerealiseerd, maar dat komt neer op een stabilisatie van de huidige emissiewaarden.

De pers gaat dikwijls verder dan wat eigenlijk wordt gezegd, vooral nu het gaat om een vertaalde tekst uit Engeland.

In een gesprek met de pers heb ik gezegd dat het, mijns inziens, de laatste keer is dat de Verenigde Staten een dergelijke houding konden aannemen. Ik baseer mij daarvoor op twee elementen.

Ten eerste zal de internationale druk op de Verenigde Staten verder toenemen, niet in het minst vanuit de Europese Gemeenschap. Ik herinner hierbij aan de houding die door de Europese Gemeenschap werd aangenomen tijdens de ontmoeting met president Bush in Washington in april van dit jaar — de kleine landen waren toen niet uitgenodigd — en verder tijdens en na de conferentie van Bergen. In Washington heeft de Europese Gemeenschap verklaard dat er wat haar betrof geen overeenstemming bestond inzake de uit Amerika geformuleerde voorstellen over het broeikaseffect. De Verenigde Staten weten dat dus zeer goed.

Naast de druk van overheidszijde zal ook de druk van de publieke opinie een rol kunnen spelen.

Het tweede en zeker even belangrijke element is dat over een paar weken het volledig verslag van het IPCC zal verschijnen, dat uit drie delen bestaat.

De eerste conclusies werden overigens reeds gedeeltelijk bekendgemaakt door de voorzitter van één van de werkgroepen. Ik geef er de voorkeur aan de tekst af te wachten alvorens ze te bespreken. Het zou overigens bijzonder interessant zijn het rapport te bespreken in één of andere commissie van Kamer of Senaat. In elk geval hebben alle landen zich in Bergen geëngageerd om op die basis doelstellingen en programma's voor te bereiden, ook de Verenigde Staten. Een afwachtende houding, zoals in Bergen, zal dus niet meer mogelijk zijn.

De heer Gryp sprak in zijn uiteenzetting over de negatieve houding van de Verenigde Staten tegenover deze problematiek. Daartegenover plaats ik toch even de positieve houding van de andere deelnemers. Zij zijn bereid tot snelle actie en ik vestig vooral de aandacht op de nieuwe houding tegenover de milieu-problematiek in de Oostbloklanden, waar de CO₂-emissie zeer aanzienlijk is. Oost-Duitsland bijvoorbeeld, waar per inwoner de hoogste CO₂-emissie ter wereld wordt gemeten, heeft in Bergen een programma aangekondigd met als eerste stap een reductie van de huidige emissie met 20 pct. tegen 2005. Globaal geloof ik dus dat wij, met wat in Bergen werd bereikt en dank zij Bergen kan worden verwacht, inderdaad van een stap vooruit mogen spreken.

Ik heb er reeds op gewezen dat alle landen er zich toe verbonden hebben om op basis van het IPCC-verslag doelstellingen en programma's te formuleren om tegen november van dit jaar de uitstoot van serregassen te beperken. Wij zullen dit ook in België doen. Mijn diensten hebben de opdracht gekregen een volledig overzicht te maken van de mogelijkheden om deze reductie te verwezenlijken. Zonder exhaustief te zijn haal ik voor de verscheidene serregassen een paar mogelijkheden aan. De CFC's zijn het eenvoudigst. Ons beleid voor de bescherming van de ozonlaag leidt tot een volledige *phase-out* op korte termijn. Onze termijn is korter dan die van de Europese Gemeenschap. Op de Europese Raad van donderdag en vrijdag zal ik daarover een verklaring afleggen. Wij kunnen verder gaan. Hierbij wordt

niet alleen gelet op de aantastingsfactor, maar ook op het serreeffect van de vervangproducten.

Met betrekking tot methaan kan behalve in de landbouw, ook worden gewerkt aan een vermindering van de verliezen bij de aardgasdistributie.

Een vermindering van de CO₂-emissie moet worden bereikt door het verminderen van het energieverbruik. Dit is mogelijk door energiebesparing, een grotere efficiëntie in het energieverbruik en door het aanwenden van brandstoffen die per geleverde energie-eenheid minder CO₂ produceren.

Toegespast op de transportsector, die in ons land een grote bijdrage tot de CO₂-emissie levert, betekent dit het stimuleren van het openbaar vervoer ten nadele van het privé-vervoer en het ontwikkelen en verplicht maken van motoren met een kleiner verbruik. Een verbruik van 3 à 4 liter per 100 km ligt op relatief korte termijn in het bereik.

Op het ogenblik is dit de enige ernstige vorm van vervanging. Men spreekt vaak over nieuwe motoren en nieuwe brandstoffen, maar een eerste doelstelling is een auto met een veel beperkter benzineverbruik dan nu. Daarvoor werden reeds prototypes gemaakt.

Op een ander domein kan de gecombineerde productie van warmte en elektriciteit de energieverliezen beperken.

Op basis van het overzicht dat mijn diensten voorbereiden en van de doelstellingen die volgen uit het IPCC-verslag, zal ik voor België nagaan wat haalbaar is en een strategie uitwerken. Deze zal dan verder met de betrokken nationale departementen, zoals Economische Zaken, Energie, Verkeerswezen en Landbouw, en met de Gewesten worden besproken. Dit moet uitmonden in een samenwerkingsakkoord tussen de nationale overheid en de Gewesten. Het doel en de grote lijnen van dit programma moeten tegen november vastliggen. De verdere uitwerking zal mede kunnen steunen op het onderzoeksprogramma over *global change* dat door de regering werd goedgekeurd.

Wij kunnen er nu reeds van uitgaan dat iedereen zware inspanningen zal moeten leveren, maar wij weten met voldoende zekerheid dat deze noodzakelijk zijn om het voortbestaan van de aarde te garanderen. De temperatuurstijgingen moeten echter, zelfs volgens de meest pessimistische wetenschappers, niet zo snel worden verwacht als sommigen denken. Wetenschappers verwachten een verhoging van de temperatuur met 1 à 3 graden niet tegen het einde van deze eeuw, maar misschien tegen 2030 en zeker tegen het einde van de volgende eeuw.

Mijnheer de Voorzitter, tot daar het overzicht van wat werd besproken op de conferentie in Bergen en vooral van de positieve punten die daar aan bod zijn gekomen.

Zoals gezegd, zal ik de heer Gryp de tekst bezorgen van de aangenomen *Final declaration*. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Gryp.

De heer Gryp. — Mijnheer de Voorzitter, ik dank de staatssecretaris voor haar uitgebreid antwoord. Ik wil evenwel nog een aantal bedenkingen maken.

U hebt gezegd, mevrouw de staatssecretaris, dat wij een overwinning behaald hebben door het doen aanvaarden door de Verenigde Staten van het voorzorgsprincipe. Ik blijf erbij dat als de Verenigde Staten tegelijkertijd weigeren om de belangrijkste oorzaak van het broeikaseffect te reduceren, zij in tegenspraak zijn met hun eigen engagement.

U hebt ook gezegd dat de Verenigde Staten en andere landen het IPCC-rapport als basis zullen nemen voor hun toekomstig beleid. Dit rapport bevat verregeande conclusies. Het handelt niet meer over reducties met 5 of 20 pct., maar, en daarop bent u niet ingegaan, over een onmiddellijke daling met 60 pct. Ik begrijp wel dat dat niet kan van vandaag op morgen.

Graag vernam ik van u, mevrouw de staatssecretaris, hoe u in uw eigen nationaal programma tegenover die aanbeveling van het IPCC-rapport zult staan.

U heeft verwezen naar een mogelijke bespreking van het rapport in het Parlement, wat ik ten zeerste waardeer. U is echter niet ingegaan op mijn vraag of het uiteindelijke programma, dat in overleg met de verscheidene betrokkenen, nationaal en gewestelijk, tot stand zal komen in november, en dat uitermate belangrijk zal zijn voor het milieu in het algemeen en eveneens een grote weerslag zal hebben op ons eigen economisch systeem, aan het nationale Parlement zal worden voorgelegd.

Voor het overige dank ik u voor uw gedetailleerde uiteenzetting.

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Smet.

Mevrouw Smet, staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie, toegevoegd aan de Eerste minister. — Mijnheer de Voorzitter, inzake de 60 pct. reductie, wacht ik op de aanbevelingen van het IPCC-rapport. Ik weet niet of daarin van een reductie van 60 pct. sprake is; men schrijft zo veel. Wij zullen op basis van die aanbevelingen en de situatie in België in acht nemend, ons programma opstellen. Het spreekt vanzelf dat de regering, als zij daarom wordt gevraagd, altijd bereid is één van haar programma's toe te lichten in het Parlement. Ik heb dat hier reeds vaak gezegd. Het kan zowel worden gevraagd als aangebracht.

De Voorzitter. — Tot besluit van deze interpellatie heb ik twee moties ontvangen.

De eerste, ingediend door mevrouw Nélis en de heer Janzegers, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Gryp over de ontoereikende resultaten van de milieuconferentie in Bergen en het antwoord van staatssecretaris Smet,

Verzoekt de regering om druk uit te oefenen op de regering van de Verenigde Staten van Amerika of van andere naties die weigerachtig staan tegenover maatregelen ter vermindering van de uitstoot van koolstofdioxide of andere broeikasgassen, ten einde een herziening van hun standpunt ter zake te bekomen.

Verzoekt de regering om, vóór de aanvang van de parlementaire zitting 1990-1991, een nationaal programma op te maken ten behoeve van de Conferentie van Genève over de broeikasgassen in november 1990, dat rekening houdt met de aanbevelingen geformuleerd in het rapport van het Internationaal Panel voor klimaatveranderingen van de Verenigde Naties.

Verzoekt de regering dit programma ter bespreking aan het nationaal Parlement voor te leggen vóór de aanvang van genoemde conferentie van Genève.»

De tweede, ingediend door de heren Arts, Erdman en De Belder, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Gryp en het antwoord van de staatssecretaris voor Leefmilieu en Maatschappelijke Emancipatie, gaat over tot de orde van de dag.»

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Gryp et la réponse du secrétaire d'Etat à l'Environnement et à l'Emancipation sociale,
Passe à l'ordre du jour.»

Wij stemmen later over de eenvoudige motie, die de voorrang heeft.

Nous procéderons ultérieurement au vote sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Dames en heren, onze agenda is afgewerkt.

Notre ordre du jour est ainsi épuisé.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

COMMUNICATION DE M. LE PRÉSIDENT

De Voorzitter. — Er werden geen opmerkingen gemaakt betreffende de inoverwegingneming van de voorstellen van wet waarvan sprake bij het begin van onze vergadering. Ik veronderstel dus dat de Senaat het eens is met de voorstellen van het bureau.

Aucune observation n'ayant été formulée quant à la prise en considération des propositions de loi dont il a été question au début de la séance, puis-je considérer qu'elles sont renvoyées aux diverses commissions compétentes? (*Assentiment.*)

Dan zijn de voorstellen van wet in overweging genomen en naar de aangeduide commissies verwezen.

Ces propositions de loi sont donc prises en considération et renvoyées aux commissions indiquées.

De lijst van die voorstellen van wet, met opgave van de commissies waarnaar ze zijn verwezen, verschijnt als bijlage bij de *Parlementaire Handelingen* van vandaag.

La liste des propositions de loi, avec indication des commissions auxquelles elles sont renvoyées, paraîtra en annexe aux *Annales parlementaires* de la présente séance.

ONTWERP VAN WET — PROJET DE LOI

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De regering heeft ingediend een ontwerp van wet tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de werving en de opleiding van magistraten.

Le gouvernement a déposé un projet de loi modifiant les règles du Code judiciaire relatives au recrutement et à la formation des magistrats.

Dit ontwerp van wet werd verwezen naar de commissie voor de Justitie.

Ce projet de loi a été renvoyé à la commission de la Justice.

PROPOSITIONS DE LOI — VOORSTELLEN VAN WET

Dépôt — Indiening

M. le Président. — Les propositions de loi ci-après ont été déposées:

1° Par M. de Seny relative au permis de conduire et à la licence d'apprentissage.

De volgende voorstellen van wet werden ingediend:

1° Door de heer de Seny betreffende het rijbewijs en de leervergunning.

2° Par M. Arts modifiant les articles 14 et 20 de la loi du 28 décembre 1983 sur le débit de boissons spiritueuses et sur la taxe de patente.

2° Door de heer Arts tot wijziging van de artikelen 14 en 20 van de wet van 28 december 1983 betreffende het verstrekken van sterke drank en betreffende het vergunningsrecht.

3° Par M. Hatry complétant l'article 8, §§ 4 et 5, de la loi du 10 avril 1990 sur les entreprises de gardiennage, sur les entreprises de sécurité et sur les services internes de gardiennage.

3° Door de heer Hatry tot aanvulling van artikel 8, §§ 4 en 5, van de wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten.

4° Par M. Deneir modifiant l'article 5, § 1er, II, 4°, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles.

4° Door de heer Deneir tot wijziging van artikel 5, § 1, II, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

5° Par M. de Seny portant sur la distribution du médicament vétérinaire.

5° Door de heer de Seny betreffende de handel in diergeneesmiddelen.

Ces propositions de loi seront traduites, imprimées et distribuées.

Deze voorstellen van wet zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Il sera statué ultérieurement sur leur prise en considération.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

INTERPELLATIES — INTERPELLATIONS

Verzoeken — Demandes

De Voorzitter. — Het bureau heeft de volgende interpellatieverzoeken ontvangen:

1. Tot de minister van Sociale Zaken:

Van de heer Peeters over «de nieuwe berekeningswijze van de tarieven van de forfaitaire honoraria voor klinische biologie per verpleegdag, geldig vanaf 1 februari tot 31 december 1990»;

Van de heer Desmedt over «de nefaste gevolgen, voor de sociale en culturele verenigingen, van het koninklijk besluit van 24 augustus 1987 waarbij de verplichte verzekering wordt ingevoerd voor de werknemers in deeltijd»;

Le bureau a été saisi des demandes d'interpellation suivantes:

1. Au ministre des Affaires sociales:

De M. Peeters sur «les nouvelles modalités de calcul des tarifs des honoraires forfaitaires de biologie clinique par journée d'hospitalisation, valables à partir du 1er février jusqu'au 31 décembre 1990»;

De M. Desmedt sur «les conséquences néfastes, pour les associations sociales et culturelles, de l'arrêté royal du 24 août 1987 concernant l'assujettissement à la sécurité sociale des travailleurs à temps réduit»;

2. Tot de minister van Ontwikkelingssamenwerking:

Van mevrouw Mayence-Goossens over «de situatie van de Belgische ontwikkelingshulpers in Zaïre»;

2. Au ministre de la Coopération au Développement:

De Mme Mayence-Goossens sur «la situation des coopérants belges au Zaïre»;

3. Tot de Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Institutionele Hervormingen:

Van de heer Pataer over «de wenselijkheid de salarisgrens voor het bekomen van een sociaal spoorabonnement voor bedienden en ambtenaren af te schaffen, ten einde het gebruik van het openbaar vervoer te bevorderen».

3. Au Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Réformes institutionnelles:

De M. Pataer sur «l'opportunité de supprimer, pour les employés et fonctionnaires, le plafond de rémunérations pour l'obtention d'un abonnement social de chemin de fer, à l'effet d'encourager l'usage des transports en commun».

De datum van deze interpellaties zal later worden bepaald.

La date de ces interpellations sera fixée ultérieurement.

De Senaat vergadert opnieuw donderdag, 14 juni 1990, te 15 uur.

Le Sénat se réunira le jeudi 14 juin 1990, à 15 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(De vergadering wordt gesloten te 17 h 55 m.)

(La séance est levée à 17 h 55 m.)

ANNEXE — BIJLAGE

Prise en considération — Inoverwegingneming

Propositions de loi prises en considération:

In overweging genomen voorstellen van wet:

Sur les sociétés d'intérêt social, les sociétés de promotion d'intérêt social et les unions de sociétés d'intérêt social (de M. de Wasseige et consorts);

Op de vennootschappen met een sociaal oogmerk, de vennootschappen ter ondersteuning van de vennootschappen met een sociaal oogmerk en de verenigingen van vennootschappen met een sociaal oogmerk (van de heer de Wasseige c.s.);

— Renvoi à la commission de l'Economie.

Verwezen naar de commissie voor de Economische Aangelegenheden.

Relative au permis de conduire et à la licence d'apprentissage (de M. de Seny).

Betreffende het rijbewijs en de leervergunning (van de heer de Seny).

— Renvoi à la commission de l'Infrastructure.

Verwezen naar de commissie voor de Infrastructuur.

Chambres législatives

SENAT

Tables des publications

Les diverses publications du Sénat (*Annales, Compte rendu analytique, Beknopt Verslag, Bulletin des Questions et Réponses et Documents*) parues au cours de la session 1988-1989 feront l'objet d'une part de **Tables cumulatives**, contenant des références « matières » et des références « auteurs et orateurs » ainsi qu'une liste numérique des projets et propositions de loi, et d'une autre part, d'une **Table alphabétique des Questions et Réponses**.

Les abonnés aux *Annales parlementaires* et les abonnés au Bulletin des *Questions et Réponses* recevront, sans aucune formalité de leur part, un exemplaire de l'édition bilingue des tables qui les concernent.

Les autres personnes intéressées obtiendront ces tables respectivement au prix de 485 F (+ 44 F de frais d'expédition) et de 125 F (+ 13 F de frais d'expédition) à la Direction du *Moniteur belge* - Service de vente.

Wetgevende Kamers

SENAAT

Tabellen van de publikaties

De verschillende publikaties van de Senaat (*Handelingen, Beknopt Verslag, Compte rendu analytique, Bulletin van Vragen en Antwoorden en Documenten*), verschenen tijdens de zitting 1988-1989, worden verwerkt, enerzijds in **Cumulatieve tabellen** die een « zaakregister » en een register van « indieners en sprekers », alsook een nummerlijst van de ontwerpen en voorstellen van wet bevatten, en anderzijds in een **Alfabetische Tabel van Vragen en Antwoorden**.

De abonnees op de *Parlementaire Handelingen* en de abonnees op het Bulletin van *Vragen en Antwoorden* ontvangen automatisch een tweetalig exemplaar van de desbetreffende tabellen.

Andere gegadigden kunnen de bovenvermelde tabellen verkrijgen tegen de prijs van respectievelijk 485 F (+ 44 F verzendingskosten) en 125 F (+ 13 F verzendingskosten) bij het Bestuur van het *Belgisch Staatsblad* - Verkoopdienst.

